Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium
(9090 Pannonhalma, Várkerület 1.)

OM száma: 030697

Pedagógiai Programja

2026. szeptember 01.

I. A Pedagógiai Program hatálya....4

1.1. Területi hatály....4

1.2. Személyi hatály....4

1.3. Időbeli hatály....4

II. Az iskola nevelési programja....5

2.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eljárásai....5
2.1.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei....5
2.1.2. Az iskolai nevelő-oktató munka célja....8
2.1.3. Az iskolai nevelő-oktató munka feladatai....9
2.1.4. Az iskolai nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai....10

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok....12
2.2.1. A személyiségfejlesztés általános feladatai....12
2.2.2. A személyiségfejlesztés konkrét feladatai....13

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok....14
2.3.1. Iskolai étkeztetés....14
2.3.2. Mindennapos testmozgás....15
2.3.3. Az antihumánus szenvedélyek, a drogprevenció....16
2.3.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása....17

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok....18
2.4.1. Alapelveink a közösségfejlesztésben....18
2.4.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink....19
2.4.3. A közösségfejlesztés színterei, tevékenységformái....21
2.4.4. A konfliktusrendezés választható formái....21

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai....21
2.5.1. A pedagógusok helyi feladatai....21
2.5.2. Az osztályfőnök feladatai....25

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő diákokkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje....29
2.6.1 Sajátos nevelési igényű diákok....30
2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők segítése....30
2.6.3. A tehetségek és a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek....31
2.6.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység....32
2.6.5. A tanulási kudarcnak kitett diákok felzárkóztatását segítő program....33

2.7. Az alá-fölérendelt kapcsolatokra vonatkozó irányelvek, gyermek- és ifjúságvédelem....33
2.7.1. Az alá-fölérendelt helyzetekkel kapcsolatos alapelvek....33
2.7.2. Bántalmazásnak minősíthető és tiltott magatartásformák....34
2.7.3. A védelemre szorulókkal kapcsolatos feladatok iskolai felelősei....36
2.7.4. Jelzési kötelezettség visszaélés gyanúja esetén....36
2.7.5. A Védelmi Csoport eljárásrendje....37
2.7.6. Gyermekvédelmi irányelvek új munkatársak felvételénél....38
2.7.7. Gyermekvédelmi szabályok külsős személyek esetében....39

2.8. Az iskolai döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje....39

2.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, diákokkal, az iskola partnereivel....40

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata....42
2.10.1. A vizsgaszabályzat hatálya....42
2.10.2. Az értékelés rendje....42
2.10.3. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei....43

2.11. A felvételi, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai....43
2.11.1. A szóbeli felvételi vizsga követelményei....43
2.11.2. Az átvételre vonatkozó külön szabályok....44

III. Helyi Tanterv..... 45

3.1. A választott kerettantervek megnevezése..... 45

3.2. A kerettanterv helyi adaptációja..... 46
3.2.1. A választott kerettanterv feletti óraszám..... 46
3.2.2. A kerettantervben meghatározott óraszámon felüli kötelező órák tananyaga..... 50
3.2.3. A kerettanterv szerint nem kötelező tanórai foglalkozások..... 50

3.3. Az oktatásban használt tankönyvek és eszközök kiválasztásának elvei..... 52

3.4 A Nemzeti alaptanterv pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása..... 53

3.5. A mindennapos testnevelés..... 54

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezek pedagógusainak megválasztására vonatkozó szabályok..... 55

3.7. Az érettségi választható tárgyai és az érettségire történő felkészítés..... 55
3.7.1. Érettségi vizsgatárgyak és követelményeik..... 55
3.7.2. Az érettségire történő felkészítés..... 56

3.8. A középszintű érettségi vizsga témakörei..... 56

3.9. Az iskolai ellenőrzés, értékelés módja és formái..... 69
3.9.1. A számonkérés formái..... 69
3.9.2. Tanulmányi érdemjegyek, az osztályzás elvei..... 69
3.9.3. A diákok magatartása és szorgalma minősítésének elvei..... 72

3.10. A csoportbontások és a foglalkozások szervezése..... 76

3.11. A nemzetiségi kultúra megismertetése..... 76

3.12. A diákok fizikai állapotának mérése..... 77

3.13. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek..... 78

3.14. Tanulói esélyegyenlőség..... 79

3.15. Az emelt szintű érettségire való felkészítés követelménye..... 80

IV. Szakkollégiumi Pedagógiai Program..... 81

V. Záró rendelkezések..... 114

I. A Pedagógiai Program hatálya

1.1. Területi hatály

A Pedagógiai Program területi hatálya kiterjed a Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium (a továbbiakban: iskola) területére. A területi hatály továbbá kiterjed minden olyan helyszínre, ahol iskolai nevelés történik.

1.2. Személyi hatály

A Pedagógiai Program személyi hatálya kiterjed

a. az iskolával tanulói jogviszonyban álló minden diákra (a továbbiakban: diák),
b. az iskolában bármilyen jogviszonyban oktató-nevelő munkát végző pedagógusokra,
c. jogviszonytól függetlenül az iskola minden alkalmazottjára,
d. a Pannonhalmi Főapátságnak mint fenntartónak az iskolai munkában bármilyen módon részt vevő alkalmazottaira, szerzeteseire és más egyházi vagy világi munkatársaira, továbbá
e. valamennyi olyan természetes és jogi személyre, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező társaságra, aki az iskola valamely szolgáltatását igénybe veszi.

1.3. Időbeli hatály

A jelen Pedagógiai Program a 2022-2023-as tanévtől hatályos. Hatálya határozatlan időre szól, a fenntartó helyezheti hatályon kívül.

II. Az iskola nevelési programja

2.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eljárásai

2.1.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Az evangélium, mint a normák normája, világos, mindenki által elfogadott mérce iskolaközösségünk számára. Szent Benedek életszemlélete, mint az evangélium konkrét értelmezése, a mindennapok igazodási pontja: irányítja a közösségi együttélést, a döntéshozatalt és a személyes kapcsolatokat. Ez az életszemlélet vonzó és megtartó erő itt lakónak és vendégnek egyaránt. Az iskolát élő kapcsolat fűzi a monostorhoz és annak szerzeteseihez. Az iskolaközösség részt vesz az apátság kulturális, turisztikai és liturgikus életében.

A gimnázium és a diákotthon egységben működik. A középiskola és a szakkollégium egymást kiegészítő pedagógiai kínálattal rendelkezik, sokszínű kibontakozási lehetőséget biztosít a magas szintű oktatás, a személyes hit és elköteleződés, a közösség, a művészetek és a sport területein egyaránt.

A diákok otthonra találhatnak a közösségben, a kihívásokban, életünk gazdagságában. Gyermekközpontú iskola vagyunk. Tanítványaink érettségéből és befogadókészségéből kiindulva közvetítünk magas szintű tudást. Hiszünk erőforrásaikban és képességeikben, egyéni élettapasztalataikra építünk. Az iskola kérdezni, gondolkodni tanít és bátorít. Kitartó, rendszeres munkára nevel. Tanáraink korszerű pedagógiai ismeretekkel érvényes tudást közvetítenek. Tanulmányi elvárásainkat személyre szabottan fogalmazzuk meg, hogy tanítványaink a legmagasabb szinten teljesíthessék a közoktatás követelményeit. Diákjaink személyes figyelmet kapnak tőlünk. Önismereti munkájukban, szociális kompetenciáik fejlesztésében, személyiségük pozitív alakításában támogatjuk őket. Személyes kísérésük a tehetségek kibontakoztatásában és a nehézségekkel küzdők hatékony támogatásában is megnyilvánul.

Nevelő munkánk átgondolt alkotó folyamat, amely önismeretre és emberismeretre épül. Tanáraink és prefektusaink ismerik diákjainkat, és együttműködnek a nevelésükben. Pedagógusainkat elmélyült műhelymunka segíti a folyamatos megújulásban. Saját munkánkhoz és diákjaink teljesítményéhez a sikerélmény felől közelítünk, nem a kudarc felől. Mindezek eredményeként diákjaink a világra nyitottan, az életre elkötelezetten, használható tudással lépnek ki az iskola falai közül.

A bencés iskola közösségének tagjai nyíltan és felszabadultan kommunikálnak egymással. A kölcsönös bizalom átláthatósághoz és hatékonysághoz vezet. Hiszünk az együttműködés és a konszenzus erejében, teamekben dolgozunk. A tanári karban (bencések és civilek) mély emberi kapcsolatokat építünk. A kollegialitáson túl baráti szálak is összefűznek minket. Közösségünk biztonságot és erőt ad - egyben személyes növekedésünk forrása is.

Örülünk a teremtés sokszínűségének: tiszteljük, elfogadjuk és támogatjuk egymást. Úgy tekintünk egymásra, mint Isten egyedi és különleges teremtményeire. Jómódú és szegény, vidéki és városi diákjaink közösséget alkotnak.

A bencés iskola és a közösség tudatosan hozzájárul a diákok és tanárok mentálhigiénés jólétéhez: támogatja és képzi őket, szükség esetén segítséget biztosít. A szociális kompetencia és az érzelmi intelligencia fejlesztése valamennyiünk igénye. Rendszeres a szakmai és pedagógiai konzultáció, szupervízión veszünk részt.

Az iskolaközösség tárgyi környezete otthonos, a belső terek kialakítása szem előtt tartja az életkori igényeket. Az oktatáshoz szükséges, korszerű eszközök rendelkezésre állnak. Az étrendi kínálat, a kiszolgálás és a viselkedési kultúra az ebédlőt közösségi térré alakítja. Az iskola és a kollégium életének szervezése és működtetése a szolgálat és az együttműködés szellemében történik. A közös terek és idők felügyelete a diákok és a felnőttek közös ügye.

Az iskola gazdasági háttere biztonságos. A bevételek fedezik a kiadásokat. A diákok szociális helyzetüknek megfelelően fizethetnek, a tanárok anyagi biztonságban élnek.

Pannonhalma ezeréves magyar és európai hagyományok őrzője. Középiskolaként és szellemi műhelyként egyaránt vonzó – az ország egész területén és a határokon túl is. Olyan hely, ahol várnak, ahová lehet, és jó visszatérni.

A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium lehetőséget akar adni azoknak a szülőknek, akik gyermekeiket katolikus nevelésben szeretnék részesíteni. Iskolánk nyitva áll más keresztény egyházak hívei előtt is.

A bencés iskola olyan korszerű szaktárgyi tudást közvetít, amely megfelel az állami követelményeknek, így felkészít az érettségire és a továbbtanulásra is. Ugyanakkor átfogó nevelésre és oktatásra törekszik, amely döntően meghatározza mind az egyes tantárgyakban való oktatást, mind az iskolai élet alakítását. A bencés iskola hagyományának megfelelően több akar lenni, mint tisztán oktatási intézmény. Ezért hangsúlyozza más, a hagyományos oktatáshoz kevésbé kötődő készségek felébresztését és lehetőség szerinti kifejlesztését is.

A tanórák szerves kiegészítését szolgálják a különböző sport-tevékenységek, a közösségalakító, a természet-megismerést is szolgáló túrák, a környezet- és természetvédelmi nevelést segítő oktatás, a (tanulmányi) kirándulások, a múzeum- és színházlátogatások, a színjátszókör, az olvasókör, az önképzőkör, a hangversenyek, az előadások és az őket követő beszélgetések, a filmbemutatások megbeszélésekkel, a zenetanulási lehetőség, az idegenvezetési elméleti és gyakorlati képzés, a könyvtárhasználat, a számítástechnika és az irányítástechnika elemeinek elsajátítása, az énekkar, a néptánc, a kézműves foglalkozások, a képzőművészeti és egyéb tevékenységek. Ezeknek a lehetőségek és adottságok szerinti beépítése a képzésbe jelentős gazdagodást jelenthet.

A hitre nevelésnek az iskolánkban különleges helye és értéke van. Bízunk abban, hogy iskolánkban össze lehet kötni az időleges és az örök célokat a felnövekvő ember oktatásában és nevelésében. Tudjuk, hogy a hit nem emberi teljesítmény terméke, hanem Isten ajándéka; a hit elfogadása az egyes személyek szabad beleegyezését feltételezi. De azt is tudjuk, hogy „*a hit hallásból ered*” (Róm 10,17), s ezért mindent megteszünk, hogy a hozzánk kerülő fiatalok a Szentíráson keresztül megismerkedjenek a hit elemeivel és az üdvösségtörténettel, hogy felébresszük bennük az igényt Isten keresésére és arra, hogy vágyakozzanak utána. Állandó igehirdetésünkkel Istenre irányuló kérdéseikre válaszolunk, személyes beszélgetéseinkkel ösztönözzük, kísérjük és támogatjuk törekvéseiket, és segítséget nyújtunk nekik, hogy meggyökerezzenek a személyesen elfogadott hitben. A Szent Benedek által hangsúlyozott

istenkeresés iskolánk vallásos nevelésének alapja. Ezért a hitoktatás nevelésünk szerves része. A hittanon tanultak életté alakítása szervezett formában a szombati csendesórákon, az osztálymiséken, a közös imádságokon és a beszélgetéseken történik.

A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium az ökumenizmus szellemében nyitott a más hitvallású keresztények előtt is. Az iskola szeretne az a hely lenni, ahol a felnövekvő fiatalok megtanulják megismerni a más hitvallású keresztények értékeket közvetítő hitvallását is, s így az egység építésén munkálkodnak, és a keresztény tanításban elmélyülve, hitből fakadó életre találnak.

A bencés iskola oktatásában, nevelésében és légkörében meghatározó tényező a benedeki Regulában hangsúlyozott „*discretio*", a bölcs mértéktartás. Benedeket bizalmatlanság tölti el a szélsőségekkel szemben, viszont nagyra értékeli a higgadtságot, a megfontoltságot, a kiegyensúlyozottságot és a körültekintést. Iskolánk arra törekszik, hogy megtalálja a helyes mértéket, a próbát kiállt értékek és a jelen kihívásai között.

A bencés iskola nevelési és oktatási alapelvei azt a célt szolgálják, hogy a tanulók érettebb személyiségekké váljanak, akik világnézetüket majd meggyőződéssel vállalják, és képesek lesznek arra, hogy keresztény felelősséggel alakítsák életüket a családban, a hivatásukban, az egyházban és a társadalomban.

A katolikus nevelés alapja és középpontja maga Krisztus.

A II. Vatikáni Zsinat a *Gravissimum Educationis* kezdetű deklarációban a következőképp fogalmazza meg a katolikus nevelés jelentőségét: „*Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak*." (G.E.3.) A katolikus iskola része az egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az egyház a katolikus iskola által, mely fölkínálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet. A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Ismerjék meg önmagukat és az őket körülvevő világot. Örömüket leljék a folytonos önképzésben és önnevelésben, és egyre jobban kötelezzék el magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

Az Egyházi Törvénykönyv ezt összegezve úgy fogalmaz, hogy az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kiformálására (CIC 794-795. §§). Elvárás tehát, hogy „*a katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel*." (CIC 803. §)

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus intézményünk pedagógiai működésében.

- A diák személyisége a pedagógus személyiségének hatására fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a pedagógusokra: „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenykedésén és

tanúságtételén múlik." (*A katolikus iskola*, A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977. 78.)

- A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokások automatizálásának. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosan megtérül.
- Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.
- Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét" az érvényesülésnél.
- Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.
- Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.
- Valljuk, hogy minden gyerek Isten gyermeke, ezért él benne egy olyan mag, amelynek kibontakozását segítve, mindegyikük képes saját fejlődését irányítani a számára legmegfelelőbb irányba. Számunkra ez azt jelenti, hogy feltétel nélkül szeretetre méltóak.
- A kibontakozás-kibontakoztatás egy időbeli folyamat, amelyet kísérni kell. Az iskola világos, áttekinthető, kiszámítható kereteket biztosít ehhez a folyamathoz. Az egyéni fejlődés-fejlesztés kísérése személyes törődést és odafigyelést követel, amit a legteljesebb módon meg akarunk adni növendékeinknek. Hisszük, hogy mindez növendékeinket segíti a felelős, szabad választásban és az ön-meghatározásban.
- A tanagyag átadása közben hozzásegítjük őket, hogy állandó érdeklődés fejlődjön ki bennük az új ismeretek és tapasztalatok után, hogy azokat kritikusan megvizsgálva, beépítsék eddigi tudásuk rendszerébe. Megtanítjuk őket tanulni, ezzel hozzásegítve őket a későbbi folyamatos fejlődéshez, felhívva figyelmüket az élethosszig tartó tanulás jelentőségére.
- Elősegítjük őket munkájukban az alkotás örömében, melyben sikereket élhetnek meg. Ezáltal eljuthatnak az emberi munka tiszteletéhez és szeretetéhez, mely önmaguk és későbbi családjuk megélhetésének alapja.
- Diákjainkat és munkatársainkat bevonjuk a keresztény közösség életébe, és a tapasztalatra épülő ortopraxis valamint a hitoktatás által támogatjuk őket hitük alakulásában.
- Célunk újra felfedeztetni diákjainkkal nemzetünk igazi értékeit, amely nyelvi és kulturális közegünk. Reméljük, hogy ezáltal a nálunk tanulók rátalálnak közösségi gyökereikre.
- A katolikus kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a diákok számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz, a közösséghez és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

2.1.2. Az iskolai nevelő-oktató munka célja

Pedagógiai munkánk célja, hogy

- a diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.

- A diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a diákok önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítsa.
- Magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat, nemzeti felelősségvállalás, összetartozástudat erősítése).
- Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások).
- A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.
- A diákok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához, a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú a kulcskompetenciák fejlesztése.
- Célunk az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést preferáljuk.
- Az esélyegyenlőség megvalósulását segítse.
- A kollégiumi nevelés a bentlakásos iskola sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a diákok szocializációját, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődését, tanulását, a sikeres életpályára való felkészítését segítse, keresztény személyiségét fejlessze.

2.1.3. Az iskolai nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus közoktatási intézmény kötelessége vállalni a diákok személyiségének keresztény szellemű formálását: „*ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll*.” (*A katolikus iskola*, 45.) Ezért iskolánk feladata, hogy:

- Segítse elő az egyéni élmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: szakkörök, kirándulás, zenetanulás, kézművesség, iskolanapok szervezése.
- Nagyon fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szeressék és ismerjék meg tágabb és szűkebb környezetüket, ezért feladatunknak tartjuk, hogy megismertessük diákjainkkal országunk, városunk és iskolánk múltját, hagyományait és jelenét. Ezt a feladatot minden osztályban a történelem és osztályfőnöki órák keretében valósítjuk meg. Bekapcsolódunk városaink életébe, minden városi rendezvényen és megemlékezésen részt veszünk. E mellett kialakítjuk saját iskolai hagyományrendszerünket is, melyeket ápolunk.
- Minden évben két-négy napos tanulmányi kirándulásokat szerveznek az osztályoknak szakmai képzés és hazánk megismerése céljából.

- Fejlessze a diákok problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutasson fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, a keresztény világszemlélet és a világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis)közösségeket, ahol a diák a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a diákok szocio-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismertetése által segítse elő az iskolai nevelés és oktatás hozzájárulását Magyarország gazdasági fejlődéséhez.
- Minden képzési területünkön tantárgyszerűen foglalkozunk a környezetünk egészségének megóvásával, kialakítjuk diákjainkban a saját maguk iránti esztétikai igényt.
- Ahhoz, hogy diákjainkban kialakuljon az egészséges életmód iránti igény meg kell ismertetnünk diákjainkkal az egészséges életmód szabályait és a káros szenvedélyek elkerülésének lehetőségeit. Ezt a feladatunkat az osztályfőnöki órák keretében valósítjuk meg. De erre még külön délutáni foglalkozások keretében is igen nagy hangsúlyt fektetünk. Minden évben a különböző aktuális egészségügyi világnapokon szintén foglalkozunk az egészséget károsító különböző problémák megelőzésével és törekszünk arra, hogy diákjaink minél többet tudjanak ezekről, hogy ellent tudjanak állni a kísértésnek. Vetélkedőket, plakátversenyeket szervezünk, ezekkel is igyekszünk felkelteni az igényt az egészséges életmód iránt.
- Az iskolai nevelés-oktatás során juttassa el a diákokat a magas szintű szaktudáshoz, a javakkal való okos gazdálkodáshoz, a munkában való megbízhatósághoz, a munka útján történő értékteremtéshez, a minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz.
- Fordítson figyelmet az emberiség előtt álló közös, globális problémákra, legyen nyitott a különböző kultúrák iránt.

2.1.4. Az iskolai nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak és eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez. Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, az osztályzást, a jutalmazást.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk. Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.).

- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelmény-támasztás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás, páros-, team- és csoportmunka, projektfeladat, témahét, stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, bíztatás, elismerés, dicséret, segítő beszélgetés stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút, stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés, észrevétel, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, fegyelmi eljárás megindítása).
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények elkerülését elősegítő módszerek (személyes kapcsolat, felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, a gyermekvédelmi rendszer működtetése).

Az iskolai nevelő-oktató munka egyik kiemelt célja, hogy a tanulókban kialakuljon a belső motivációra épülő, aktív tanulói magatartás. A serdülőket néha jellemző érdektelenséget, visszahúzódást vagy túlzott teljesítményorientáltságot érdemes nem egyéni hiányosságként, hanem az őket körülvevő tanulási környezetre adott reakcióként értelmezni. Így közelítve ugyanis a pedagógiai folyamat révén motivált bevonódás érhető el a tanulóknál.

A passzív tanuló (talán mert gyakran túl könnyűnek vagy túl nehéznek érzi a feladatokat, vagy hiányzik számára a tananyag relevanciája) csupán a minimális elvárásoknak felel meg, felszínes teljesítményt nyújt, és nem alakít ki olyan tanulási szokásokat, amelyek hosszú távon a fejlődését szolgálnák. Átfordítását segíti a differenciált feladatadás, amelyben fokozatosan nehezedő kihívásokkal találkozik, így sikerélményen keresztül válik aktívvá. Ugyancsak hatékony, ha a tananyag feldolgozását a tanuló személyes érdeklődéséhez kapcsoljuk, például a számára fontos témák bevonásával. Harmadik módszerként a kooperatív tanulási formák bevezetése adhat lehetőséget, hogy társak támogatásával, közös felelősségvállalásban élje meg a tanulás értelmét.

A teljesítményközpontú tanuló (aki feltételezhetően erősen függ a külső elismeréstől; fél a kudarctól és ezért kockázatkerülő) külső elismerésekért és jegyekért dolgozik, gyakran kimerül, és nem találja meg a tanulás személyes értelmét. Fejlődését támogatja, ha a pedagógus az értékelésben a folyamatot is elismeri, így a tanuló megtapasztalhatja a tanulási út értékét. A projektalapú feladatok révén lehetőséget kap arra, hogy saját ötleteit bontsa ki, ne csak megfeleljen az elvárásoknak. Harmadikként az önértékelési és társértékelési eszközök (például portfólió, tanulási napló, visszajelző kör) bevezetése segíti, hogy a diák saját belső fejlődését is mérni és értékelni tudja.

Az ellenálló tanuló (gyakran tartós kudarcélmények miatt; vagy mert nem érzi magát biztonságban és megbecsülve az iskolai környezetben) nyíltan jelzi, hogy az iskola világa nem működik számára: elutasítja a feladatokat, gyakran zavarja a közösségi munkát, magatartásában a belső feszültség és kudarcélmény tükröződik. Esetében eredményes lehet, ha döntési lehetőséget kap a feladatok vagy módszerek kiválasztásában, így beleszólhat saját tanulásába. A személyes mentorálás, a bizalomra épülő rendszeres beszélgetések szintén hozzájárulhatnak a pozitív átforduláshoz. További módszer a felelősségteljes szerepek kiosztása a közösségi munkában (pl. csoportvezető, projektfelelős), amelyben az ellenállás energiája pozitív irányba fordulhat.

A felfedező tanuló belső kíváncsiságból és önálló céljai mentén tanul, képes kockázatot vállalni, hibáiból építkezni, és az ismereteket kreatívan alkalmazni. Fejlődését erősíti, ha az iskola önálló kutatási és alkotási lehetőségeket biztosít (pl. labor, műhely, művészeti projekt). Emellett a

tanulói önreflexiót támogató módszerek – tanulási napló, önértékelés, társértékelés – tudatosítják a fejlődési utat. Harmadikként a kortársak közötti tudásmegosztás (pl. diák által tartott minilecke, bemutató, tutorálás) erősíti a tanuló önbizalmát és elmélyíti saját tudását, miközben másokat is motivál.

Az iskola alapvető törekvése, hogy minden tanulót a felfedező, önvezérelt tanulás felé segítsen. Ennek érdekében olyan pedagógiai gyakorlatokat alkalmazunk, amelyek erősítik a tanulók önállóságát, önismeretét és önszabályozását. A pedagógusok és a szülők közös feladata, hogy támogató, biztonságot nyújtó környezetet teremtsenek, ahol a diák kipróbálhatja magát, hibázhat, majd új tapasztalatokra építve fejlődhet tovább. A program középpontjában a személyes érdeklődés felkarolása, a rugalmas tanulásszervezés, a gondolkodásról való gondolkodás képességének fejlesztése és a jövőkép formálása áll. Ezek együttesen biztosítják, hogy a tanulók ne csupán az iskolai követelményeknek feleljenek meg, hanem motivált, kitartó és reziliens személyiségekké váljanak, akik képesek eligazodni a gyorsan változó világ kihívásai között.

Mindezek alapján nevelésünk-oktatásunk sajátos eszközei, eljárásai, formái:

- Témahét: égető társadalmi kihívás vizsgálata iskolaszinten, diákakció, előadássorozat, kutatás, iskolaesemény keretében.
- Művészeti projekthét a 10. évfolyamon (pl. fotó, színház és filmkurzus)
- Bencés projekt: a projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a diákok érdeklődésére, a diákok és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.
- Moduláris oktatás: hittan.
- szakkörök, kirándulások, múzeum és színházlátogatások
- részvétel a Főapátság programjaiban
- segítőszolgálat a Főapátság projekteiben
- Játékok
- Digitális oktatás: tananyag, tananyagrész, témakör digitális módon való, tanári kíséréssel történő önálló feldolgozása számítógép és internet használatával
- Riport módszer
- Terepgyakorlati módszerek
- projektoktatás
- tájékozódási gyakorlat, tájfutás
- madárvédelmi feladatok,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- iskolai felelősségvállalása a kisegítő szolgálatokban (labora pro bono),
- kiállítás rendezése,
- újság készítése,
- kutatómunka.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.2.1. A személyiségfejlesztés általános feladatai

A legfőbb általános emberi értékek keresztény hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben. Ezért a diákok elé példaként Jézust, az őt követő körülöttünk élő embereket kell állítanunk. Be kell mutatnunk, hogy a hegyi beszéd, a szeretethimnusz, a sarkalatos erények hogyan lehetnek életük részévé. Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak

megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek.

A középiskolai nevelés nehézségeinek kiindulópontja az, hogy a diákok már részben kialakult – jórészt másutt és más körülmények között kialakult – egyéniséggel érkeznek meg a középiskolába. Így első feladatunk, a diákok személyiségének megismerése, a középiskolai életbe való beépítése és megfelelően történő aktivizálása. Ez a feladat nemcsak az osztályfőnökök munkájának része, hanem minden szaktanáré is, hiszen a személyiség nemcsak a tulajdonságokat, hanem a képességeket és készségeket is magában foglaló kategória. Minden diákban más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontani. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

A tizenegyedik évfolyam jelentősége rendkívül nagy még a felnőttoktatásban is, hiszen a diákok pályaválasztási döntéshelyzetbe kerülnek. A helyes döntés alapja a reális önkép kialakulása, mely az előző évek helyes értékelésén alapulhat. A tanári munka egyik legnehezebb feladata az, hogyan vezessük rá tanítványainkat a helyes önértékelésre, a megfelelő pályaválasztásra. Ebben a folyamatban kiemelkedő a tanárok pályaorientációs tevékenysége. Megemlítendő, hogy ez is az osztályban tanító összes tanár feladata, hiszen a sokféle érdeklődésű diák sokféle irányítást kíván.

2.2.2. A személyiségfejlesztés konkrét feladatai

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

- A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok:
  - a hitre nevelés szője át iskolánk mindennapi életét,
  - a hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a diák hitéleti múltjához és életkorához.
- Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:
  - az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése,
  - a megismerés képességének fejlesztése,
  - az önismeret, a céltudatosság kialakítása,
  - a helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.
- A diákok erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:
  - az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
  - pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése (becsület, tisztesség, szorgalom, kötelességtudat).
- Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:
  - a diákok közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása, közösség iránt érzett felelősség,
  - a helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában.

A személyiségfejlesztés folyamatában meg kell valósulnia a következő értékek egyensúlyának:

- a biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke),

- a „személyre szabott”,- az egyén szükségleteire épülő neveléshez szükséges a személyiség elmélyült és pontos ismerete. Ezért a személyiségméréseknek is fontos szerepet szánunk a személyiségfejlesztés folyamatában,
- az énkép harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önértékelés, önbizalom, önművelés, megfontolt ítélőkészség, önfegyelem, stb.),
- a társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (nyitottság, befogadókészség, tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség),
- a humanizált társadalom- és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése, stb.).
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt,

Nevelésünk célja különösen, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat kezelni, helyére tenni. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell. Feladatunk, hogy nevelő munkánk a hamis értékeket valóban negatívvá tudja tenni, és a diákok természetes becsvágyát, sikerre törekvését átitassa a keresztény szellemmel és a helyes irányba terelje.

Ennek megfelelően iskolaközösségünk minden tagjával szembeni elvárás
- a részvétel a vallásuknak megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban,
- a tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- az alapos, rendszeres és pontos munka,
- a kapott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- a házirend felelős betartása.

2.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.3.1. Iskolai étkeztetés

Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés minősége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. Iskolánk étkeztetésének megszervezésénél emellett azt a tényt is figyelembe kell venni, hogy a diákok életvitelszerűen laknak az iskolában, azaz a konyhai ellátásban is az otthonosságra kell törekedni. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti. A diákok többsége elismerésre méltó sporttevékenységet is folytat, ami az étkeztetés mennyiségi szabályozóiban is tükröződjék!

Az iskola tágas, világos, megfelelően felszerelt ebédlővel és tálalóval rendelkezik. A diákok szinte kivétel nélkül a teljes ellátást veszik igénybe. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Külön figyelmet kapnak a sportedzés résztvevői (sportebéd).

A főapátsági konyhával való együttműködésbe a diákok képviselőit is bevonjuk. A menü összeállításában és az étkeztetés megszervezésében törekszünk a különböző igények figyelembe vételére. A konyha az alapanyagokat és az adalékanyagokat az egészséges táplálkozás

követelményeit szem előtt tartva választja meg. Orvosilag indokolt esetben a diákoknak többfajta speciális diétát tudunk biztosítani, amennyiben a szülők a diéta típusáról az iskolával és a konyhával előre egyeztetnek, továbbá ha a konyha vállalja a diéta elkészítését, és ha a diák vállalja a diéta megtartását.

A házirend előírásai a kulturált és biztonságos ételfogyasztást támogatják.

A főapátsági konyha minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek. A tálaló állapotát, az étel minőségét, az ételkezelés módját napi rendszerességgel ellenőrizzük.

2.3.2. Mindennapos testmozgás

A Nemzeti Köznevelési Törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését. Iskolánkban, e törvényi előírást megelőzően is kiemelt feladatunknak tartottuk, hogy minden gyerek minden nap szervezett testmozgás foglalkozásban vegyen részt. Ebben a gimnázium és a kollégium elválaszthatatlan nevelési egysége előny és kimeríthetetlen lehetőség: az órarendi testnevelésórák mellett széles sportkínálatot biztosít iskolánk. Örvendetes módon ez a kínálat nemcsak a diákoknak, hanem a munkatársainknak is vonzó. Jelenleg az alábbi sportkörök működnek: kosárlabda, labdarúgás, vívás, tájfutás, hegymászás, túrázás, asztalitenisz, a kondicionálóterem használat, méta, tenisz, atlétika, szertorna.

Minden év elején felmérjük a diákok fizikai állapotát aszerint, hogy kik számára szorgalmazzuk a gyógytestnevelésen való részvételt. Számukra gyógytestnevelő tart órát (önálló szakkör), amelyben betegségtípusok szerinti és testi képességeikben visszamaradott diákok, tantervbe foglalt differenciált képességfejlesztése folyik. Ezen vesznek részt azok is, akiket a szakorvos javaslatára az iskolai gyermekgyógyász gyógytestnevelésre utal. A gyógytestnevelés célja a mozgásszervi (aszténiások, mellkasi, gerinc és láb) deformitásokkal és belgyógyászati (neurotikus szívbántalmak, szívbetegségek, ifjúkori hipertónia, endokrin zavarok és egyéb) panaszokkal küszködő, a testi képességekben visszamaradó, azaz a gyógytestnevelésre utalt diákok panaszainak csökkentése, a panaszok megszüntetése a testnevelés (torna, úszás, játék stb.)

A könnyített testnevelésre szoruló diákok tanítását a hagyományos testnevelőórán differenciált foglalkozással valósítjuk meg, külön program alapján. A testnevelés óra alóli teljes felmentést kerüljük.

A tanórán kívüli testedzési, sportolási, egészség-megőrzési tevékenység az iskolai sportkör keretében valósul meg. Az iskola sportköre bekapcsolódik – lehetősége szerint – a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek munkájába. A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a diákolimpiába, a KIDS-versenyekbe, a különféle iskolai kupaküzdelmekbe. E sportkörökben folynak a házi versenyek és bajnokságok (foci, kosárlabda, atlétika, vívás) az egészséges fejlődést és a szellemi terhelést oldó vetélkedők. Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében Diáksport Egyesület (QPAC DSE) működtetése által, táborokat szervez, sportversenyeket bonyolít le. A sportköri foglalkozásokat testnevelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező tanár vezeti. A testnevelés órák keretében - szervezett úszásoktatásban való részvétellel – úszásoktatást biztosít az iskola a diákok számára.

A mindennapos testnevelés megvalósításába a fentiek alapján a diákok úgy kapcsolódnak be, hogy valóban minden nap legyen részük sporttevékenységben, mozgásban, az alábbi lista szerinti kínálatból. A választást a nevelőtanár segíti és ellenőrzi.

a. órarend szerinti testnevelésóra;
b. úszás;
c. a QPAC DSE keretében történő sporttevékenység (pl. kosárlabda, vívás, labdarúgás, atlétika, szertorna);
d. egyéb iskolai sportköri tevékenység (pl. méta, kerékpározás, túrázás, úszás, tájfutás, labdarúgás, kosárlabda, atlétika, jogging, teqball, stretching);
e. hosszabb természetjárás a hétvégén;
f. rövidebb természetjárás a hétköznapi kötelező séták alkalmával;
g. edzőtermi testfejlesztés.

2.3.3. Az antihumánus szenvedélyek, a drogprevenció

Iskolánkban fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, érintettséget a diákok között (attitűdvizsgálat), szorosan együttműködve a diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információ átadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges drogprevenció lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban. Legfőbb célunk diákjainkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értékké vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a diák fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószerezés problémájával. A szülő, a család a legfontosabb társ a diákok érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információ-átadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait. A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a kortárs csoport befolyása, amit a drogprevenciós munkában is fel tudunk használni, első sorban a DÖK közreműködésével, valamint az ifjú öregdiákok (egyetemi hallgatók) bevonásával.

A drogprevenció lehetséges színterei:
- Tanórai foglalkozások és a szaktárgyi órák témafeldolgozása
- Osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli foglalkozások
- Diákotthoni foglalkozások
- Témahét, projekthét
- Szülői értekezletek
- Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek
- Drogprevenciós rendezvények (pl.: Háló-mozi)
- Továbbképzések
- Kortárs-segítőképzés
- Kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, tábor
- Filmvetítés
- Szakkörök

- Egészségügyi szervek, gyermekjóléti szolgálatok, drogkonzultációs központok munkatársai által vezetett szervezett programok a szemléletformálás műhelyei lehetnek.
- Kiscsoportos beszélgetések
- Sportprogramok, túrák, kirándulások
- Tematikus előadás

Az itt felsorolt prevenciós színterek, programok lehetőségek, amelyek köre a társadalmi és a technikai változások hatására tovább bővítendő. Számítunk munkatársaink és diákjaink kreativitására, valamint készek vagyunk jó gyakorlatok átvételére.

2.3.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a diákok vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák. Tudjanak szabályosan mentőt hívni, legyenek tisztában a vérzések és csontsérülések alapvető ellátásával, ismerjék az újraélesztés technikáját. Sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat, valamint ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat és tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit.

A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a biológia, a kémia, a fizika, a testnevelés és az osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik. Ebben a feladatban a kollégium is részt vállal.

A tanulmányi kirándulások is kiváló lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására. Az iskola éves programjában projektnapok (egészség- illetve zöldnapok) és témahetek keretében is érint elsősegély-nyújtási alapismereteket az előforduló baleseti helyzetek elkerülésére és megoldására. Egyes tájékoztató alkalmakra iskolánk orvostanhallgató öregdiákjai is meghívást kapnak.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a diákok használható ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a diákoknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapvető eljárásait;
- a diákok az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal és más, az elsősegélynyújtást hivatásszerűen művelő szervezetekkel. Diákjaink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli programokba (bemutatók, vetélkedők, külső projektek). Támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek szolgálják:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés - alapvető anatómia
kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	- égési sérülések - forrázás
testnevelés	- magasból esés - sportbalesetek - megelőzés - vázizomzat-erősítés

1. Táblázat. Elsősegély-nyújtási alapismeretek tantárgyi bontása

Az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele évente egy alkalommal egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

2.4.1. Alapelveink a közösségfejlesztésben

Iskolai közösségnek törekednie kell a Szent Benedek és Bosco Szent János által hangsúlyozott személyes emberi kapcsolatra, tanár és diák, tanár és tanár, diák és diák között. Ennek az iskola más kommunikációs formákkal szemben elsőbbsége van. A személyes kapcsolatokból kialakuló közösség döntő jelentőséggel bír a nevelés sikerében. Az iskola csak akkor tud értelmesen és sikeresen tanítani és nevelni, ha él a tanárok és a diákok között a bizalom és az összetartozás. A közösség formálása, alakítása nem egyetlen tantárgy feladata, mert az oktató-nevelő folyamat egészét áthatja, kiterjed a szabadidős tevékenységekre, közös cselekvésekre és a diákok öntevékeny szerveződéseire is. A közösség váljék színterévé az egyéni tehetség kibontakozásának és fejlesztésének; olyan forrássá, amelyből az egyén erőt meríthet, továbbá segítsen a diákok esetleges problémáinak, konfliktusainak megoldásában is. A pedagógusok számára talán a legnehezebb feladat a tudatos közösségfejlesztés, hiszen az iskolai teljesítmény, a jövő építése alapvetően individuális tevékenység: az iskolai tételes, következményekkel járó értékelés az egyéni teljesítményt méri, s ezt látszólag nem befolyásolja a diák közösségben elfoglalt helye. Mind a közösségfejlesztés, mind a személyiségfejlesztés sikerének alapja a pedagógustestület műveltsége, intelligenciája, fegyelmezett céltudatossága, meleg-megengedő igényessége, humorérzéke, következetessége. E tulajdonságok biztosítják hitelességét. Törekedni kell tehát olyan pedagógus közösség kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Ennek megfelelően iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenység fő területei:

- Tanórák: hittanórák, szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: tanulószoba, szakkörök, szombati csendesóra
- tanévkezdő- és tanévbefejező rekollekció,
- lelkigyakorlatok, zarándoklatok, kirándulások
- Diákönkormányzati munka

2.4.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Első szint: osztályközösség kialakítása
Az iskolába bekerülő új osztályok diákjai még nem alkotnak közösséget. Meghatározó szerepe van az osztályfőnököknek, akiknek a legkülönbözőbb helyekről összegyűlt gyerekekből osztályközösséget kell formálni. Szerencsés, ha már az első félév során sikerül kialakítani azokat az alapelveket, normákat és elvárásokat, amelyek alapján megkezdődhet a közösséggé formálódás.

Tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- Törekedni kell a tanulás támogatására kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.
- Segíteni a diákok kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A diákok önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Népünk kulturális örökségének, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeinek megismertetése.

Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését, s annak közösséget igénylő és formáló erejét.
- A rövid közös esti megbeszélések, esti imák – napzárták – rendszeressége.
- Nevelje a diákokat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy azok fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglakozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, egyházi személyiségekkel, külső szakemberekkel,
- fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést,
- segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok hitbeli, pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére,
- ismertesse meg a diákokkal a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,

- ismertesse meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- sajátíttassa el azokat az ismereteket és gyakoroltassa azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- segítse a diákok kezdeményezéseit, hozzájárul a közvetlen tapasztalatszerzéshez, ösztönzi a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárását, ápolását, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységet,
- törekedjék arra, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a diákok életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv,
- úgy irányítsa a diákokat, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtése, értelmezése, megvédése álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- a közösségfejlesztő munkája során olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölésére törekedjék, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak, a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre késztető tevékenységeket szervez,
- törekedjék olyan közösség kialakítására, fejlesztésére, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait,
- nevelő-oktató munkája során segítse az olyan csoportok kialakulását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

Második szint: az osztályközösségek alkotják az iskola diákjainak közösségét.
Ezen a szinten jut fontos szerep a Diákönkormányzatnak (a továbbiakban: DÖK), amelynek az alábbi közösségfejlesztő feladatai és lehetőségei vannak:

- határozzon meg olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket,
- tudjanak felelősséget vállalni egyéni vagy közös tetteikért,
- a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, amelyet az erőszakmentesség jellemez,
- a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben, hatékonyan működjék együtt,
- fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket,
- a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítása,
- hatékony kommunikáció, kockázatfelmérés és vállalás alapján, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés, együttműködés jellemezze, sajátítsa el a kooperatív munkát,
- rendelkezzen empátiával, tudja kezelni a stresszt és a frusztrációt, legyen fogékony a változások iránt,
- rendelkezzen megfelelő tudással, támogassa a fenntartható fejlődést, a veszélyhelyzeteket előzze meg, kezelje egyéni és közösségi szinten,
- különböző nézőpontok figyelembe vétele által, a döntések kritikus és kreatív elemzésével vegyen részt a döntéshozatalban,
- küzdje le személyes előítéleteit, törekedjen kompromisszumra, ismerje állampolgári jogait,
- vállaljon aktív szerepet a környezettudatos szemlélet kialakításában,
- törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

Harmadik szint: az iskola, mint vallási közösség
Arra kell törekednünk, hogy az iskolán kívüli életben különböző közösségekhez (plébániákhoz) tartozó fiatalok, illetve az elköteleződésüket még kereső diákok létrehozzák a Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium vallási közösségét a bencés szerzetesközösség kísérése, az prefektusok és a hittanárok irányítása és koordinációja valamint a tantestület és az iskola közösségének támogatása révén. Ezt a folyamatot a Területi Apátság ordináriusa (Főapát Úr), a főmonostori perjel és az iskolaigazgató szervezi, irányítja és ellenőrzi.

Negyedik szint: diákkörök létrehozása
Az iskola tanulói az egyes tantárgyakban való jártasság elmélyítésére, illetve a tehetségek kibontakoztatására diákköröket, önképzőköröket hozhatnak létre, amelyhez szakmai segítséget kérhetnek tanáraiktól.

2.4.3. A közösségfejlesztés színterei, tevékenységformái

- osztályfőnöki órák, szakórák, szakmai gyakorlatok, sportkörök
- tanulmányi kirándulások
- sportversenyek
- különböző közös programok (pl. színház, hangverseny, mozi-, múzeumlátogatás stb.)
- iskolai- és iskolán kívüli rendezvények, ünnepségek, megemlékezések
- iskolai hagyományőrzés (pl. sportnapok, egyházi és társadalmi ünnepek, stb.)

2.4.4. A konfliktusrendezés választható formái

- osztálynap,
- szülői kör,
- egyeztető eljárás,
- mediáció,
- szemtől-szembe konferencia,
- interpellációs lehetőség a fegyelmi határozat esetén,
- pedagógiai szerződés és ennek utánkövetése.

2.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

2.5.1. A pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

a. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az iskola más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatokat ellátja.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával tölti.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tart.

- Kötött munkaidejének a neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.
- A tanítási óráit és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásait pontosan és eredményesen tartja meg.
- Aktívan részt vesz a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktívan részt vesz az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrzi.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerzi az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljait képviseli a diákok és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét figyelemmel kíséri. A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervét elkészíti (tanmenetek, éves programok).
- Alkalmazza a motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáit a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formákat alkalmaz a tanítási órákon.
- A diákok életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszereket használ.
- Rendszeresen ellenőrzi a diákok tudását.
- Következetesen és méltányos módon értékeli a diákok munkáját.
- A diákok dolgozatait, egyéb munkáit kijavítja és értékeli.
- A megtartott tanítási órákat dokumentálja.
- Előzetes beosztás szerint felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.

b. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Az iskolai viselkedése tükrözi, hogy fontos neki a keresztény hit.
- Részt vesz az iskola fakultatív programjain.
- Oktató-nevelő munkájában megjeleníti a bencés közösség értékeit.
- Megteszi azt, amit megígért.
- Megtartja a peremen lévőket.
- Elősegíti az együttműködést az osztályban.
- Segít a konfliktusok kezelésében.
- Jelenlétével biztonságot teremt.
- Rendet tart az óráján.
- Programokat szervez.
- Kiemeli az örömteli pillanatokat.
- Példát ad, hogy miként kell ünnepelni.
- A fegyelmi helyzetet méltányosan és igazságosan kezeli.
- Komolyan veszi a diákjait.
- A helyzetnek megfelelően reagál.
- Tájékoztatja diákjait az őket érintő dolgokról.
- Építő kritikát mond.
- Ad pozitív visszajelzést.
- Elérhető a szülők számára.
- Szakmailag felkészült.
- Megfelelően válaszol a diákok kérdéseire.
- Önálló gondolkodásra nevel.
- Megtanít összefüggésekben gondolkodni.

- Világosan közli elvárásait.
- Megfelelő ütemben halad a tananyaggal.
- Óráit logikusan építi föl.
- Változatos órákat tart.
- Rendszeresen ellenőrzi a diákok tudását.
- Következetes az értékelésben.
- Figyelembe veszi diákjai teljesítőképességét
- A váratlan helyzeteket megnyugtatóan megoldja.
- Érthetően magyaráz.
- Használja a modern technikát az órán.
- A számonkérésnél többféle módszert alkalmaz.
- Tanítja, hogy hogyan lehet tanulni.
- Törekszik arra, hogy megértse a diákjait.
- Tudja a diákjai nevét.
- A diákok fejlődését nyomon követi.
- Tisztelettel beszél diákjaival.
- Tisztelettel beszél a diákokról.
- Tisztelettel beszél a kollégáiról.
- Időt szán a konfliktusok kezelésére.
- Figyelmet szentel a tanulási nehézséggel küzdő diákoknak.
- Figyelmet szentel a tehetséges diákoknak.
- Betartja a munkájával kapcsolatos időkereteket.
- Beismeri, ha hibázik.

c. A tehetséges diákok gondozása

A diákok tehetségének mind teljesebb kibontakoztatása az egész iskolaközösség feladata. Ennek érdekében a tanárok különös figyelemmel törekszenek az együttműködésre az alábbi feladatok szerint:

- A munkaközösség – ennek hiányában a szaktanár és a prefektus – a tehetségígéretek beazonosításra alkalmas rendszert működtet, továbbá megszervezi a tanórai és az azon kívüli fejlesztő alkalmakat és foglalkozásokat a tehetséges diákok részére.
- A munkaközösség – ennek hiányában a szaktanár és a prefektus – ösztönzi a diákokat, hogy tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon, pályázatokon vegyenek részt.
- A munkaközösségek ilyen rendezvényeket szervezhetnek.
- A pedagógus figyelemmel kíséri a tehetséges tanulók leterheltségének alakulását, szükség esetén javaslatot tesz az osztályfőnöknél illetve az osztálykonferencián.
- Az igazgató, az osztályfőnök és az érintett diák szüleinek beleegyezésével külső szakembert is bevonhat a tehetséggondozásba.

d. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő diákok, illetve a felzárkóztatásra szoruló diákok gondozásával, eredményes fejlesztésével összefüggő feladatok

- A munkaközösség – ennek hiányában a szaktanár és a prefektus – egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozásokat szervez.
- A pedagógus segíti a gyermekvédelmi feladatok ellátását.
- A pedagógus segíti az elakadó tanulót, korrepetál, jelzi az osztályfőnöknek a tanulási nehézséget, munkabeosztásának megfelelően mentorál.
- Felkészíti a diákot a javító vagy osztályozó vizsgára.
- Közreműködik az eredményes érettségi illetve a továbbtanulás érdekében.

e. A diákok tanórán kívüli foglalkoztatása

- Munkabeosztásának megfelelően szabadidős programokat szervez iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programokat szervezés iskolán belül (pl. osztályesemény, iskolai ünnepség).
- Részt vesz az iskolai rendezvényeken, ünnepélyeken, évfordulók megemlékezésein, a kiemelt liturgikus ünnepléseken.
- Erősíti a nevelők, a diákok és a szülők együttműködését, kapcsolatát.

f. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való részvétel

- Igazgatói felkérésre az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületét irányítja, segíti.
- Az iskolai diákönkormányzat programjain részt vesz, segíti a közös munkát.

g. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri kötelességeit teljesíti.
- Az ügyeleti munkát pontosan, felelősségteljesen látja el az óraközi szünetekben és az ebédszünetben.
- Pontos és naprakész adminisztrációs munkát végez a formai követelmények és a határidők betartásával.
- Az egyes tanév közben adódó feladatokat pontosan, határidőre oldja meg.
- Panasz esetén közvetlen feletteséhez fordul vagy – érzékenyebb probléma esetén – a védelmi csoport segítségét kéri.
- A tudomására jutott információkat felelősségteljesen kezeli.

h. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Részt vesz a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Munkabeosztásához illeszkedően részt vállal a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Igény esetén oktatási segédanyagokat, szemléltetőeszközöket dolgoz ki és ad közre.
- Belső továbbképzéseken, előadásokon, bemutató órákon vesz részt vagy tart ilyeneket.
- Részt vállal a cserekapcsolatok, a testvériskolai programok és az egyéb reprezentációs alkalmak szervezésében, kivitelezésében.
- Az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában közreműködik.
- Részt vesz a szertárrendezésben, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartásában.

i. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Felkérésre másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban vesz részt.
- Továbbképzésekre jár.
- A továbbképzéseken tanultakat megosztja a nevelőtestület tagjaival.
- Lehetőség szerint szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban publikál.

j. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- A pályázatok összeállítását segíti.
- Bekapcsolódik az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működését segíti.
- Az iskolai munka javításán új ötletekkel, az ötletek kivitelezésével példát ad.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálásában közreműködik.

k. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részt vesz az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok kísérésben, ellátásában.
- Segíti a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítését.
- Részt vállal a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

l. Aktív részvétel a tantestület életében

- Segíti a pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkáját, beilleszkedését.
- Részt vesz a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényekein.
- Lehetőség szerint részt vesz a Főapátság (fenntartó) rendezvényein, a beosztáshoz és feladatkörhöz igazodva képviseli a Főapátság célkitűzéseit.

m. Az iskola képviselete

- Bekapcsolódik az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Adott esetben bekapcsolódik az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- Lehetőség szerint és felkérésre Pannonhalma város illetve Győr megyei jogú város rendezvényein, eseményein részt vesz.

n. A vezetői feladatok ellátása

- Az igazgató felkérése alapján vezetői feladatokat vállal a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az igazgató felkérése alapján osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzati segítői, valamint ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat lát el.
- Annak érdekében van jelen az iskola életében, hogy a közösség erősödjék és az emberi kapcsolatok kiteljesedjenek.

o. Megfelelő kapcsolat kialakítása a diákokkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A diákok, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségét tiszteletben tartja.
- Stílusa figyelmet, megértést, és jóindulatot sugároz, és ez tükröződik kommunikációjában is.
- Pedagógiai tanácsot ad a diákoknak és a szülőknek.
- Szülői értekezleteken vesz részt, fogadóórákat tart.
- A felügyeletet ellátó személyének megjelölésével tájékoztatja a szülőt, ha a diák olyan programon vesz részt, amely az éjszakát is érinti. Külsős felelős esetén a szülő beleegyezése szükséges.
- A iskolaközösség felnőtt tagjai irányában megbecsülést és jóindulatot tanúsít. Kollégáit segíti, észrevételeivel, bírálataival a közösség építését mozdítja elő.

2.5.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának diákjait, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a diákok magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Diákjait rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- A diákok kérdéseire legjobb tudása szerint választ ad.
- Javaslatot tesz a diákok jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Alkalmanként órát látogat az osztályban.
- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a diákokra.
- Megismeri a diákok családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a diákok szüleivel.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Tájékoztatja a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- A prefektussal egyeztetve (kör)levélben is tájékoztathatja a szülőket az osztály programjairól és más fontos kérdésről.
- A felügyeletet ellátó személyének megjelölésével tájékoztatja a szülőt, ha a diák olyan programon vesz részt, amely az éjszakát is érinti. Külsős felügyelő esetén a szülő beleegyezése szükséges.
- A bukásra álló diákok szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal értesíti.
- Ha a diák az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a diák továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő diákokkal.
- Az osztály diákjainál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő diákok iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges diákok fejlődését.
- Tájékozódik a diákok iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a diákok magatartás és szorgalom osztályzatára.

- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a diákok egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó diákot először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a diák elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a diákok hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban illetve a házirendben előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a diákok továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A végzős évfolyamban a diák és a szülők döntése alapján segíti a diákok felsőoktatási jelentkezésével kapcsolatos feladatokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Az iskolatitkár segítségével elkészíti és nyomon követi az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Kitölti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.
- Koordinálja az osztályt kísérő prefektus(ok) és az osztálybencés(ek) nevelő munkáját.

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi, amely tartalmazza a statisztikai adatokat az osztályról, az osztályfőnöki tanmenetet (az osztályfőnöki órák éves terve), és a tervezett tanórán kívüli programok rendjét az adott tanévre havi bontásban. Ezek alapján rendszeres tájékoztatást ad a szülőknek illetve az osztálykonferenciákon a nevelőtestületnek. A statisztikai adatok az alábbiakat tartalmazzák:

- Diákok száma
    - Állami nevelt (gondozott)
    - Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
    - Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő diák
    - Sajátos nevelési igényű diák
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő diák
- Az iskolába járás alól felmentett diák (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett diákok
- Más településről bejáró diák
- Nem magyar állampolgár
- Tanulmányi adatok
    - Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
    - Az osztály tanulmányi átlaga
    - Kitűnő tanulók száma és aránya
    - Szaktárgyi dicséretek száma tantárgyanként a tanév végén
    - Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
    - Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
    - Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
    - A bukások száma tantárgyanként
    - A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Végzős évfolyamon:

    - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
    - Felsőoktatásba felvett diákok száma és aránya
- Az osztályközösségek tevékenységei és fejlődése
    - Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok
    - Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.

Az osztályfőnöki órák témái (Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák):

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség DÖK-képviselőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- Évente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja, vagy
- Évente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés nemzeti gyásznapunkról, október 6-áról.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld Napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés jeles ünnepekről, ünnepkörökről.
- Osztálykirándulás előkészítése.
- Egyéb tevékenységek előkészítése (diákmise, sportélet, adminisztráció, stb).

Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően a 9-13. évfolyamon:

- Bencés történelem, kultúrtörténet
- Bencés spiritualitás
- Egyházszervezeti alapismeretek
- Napi illetve heti hírek, aktualitások megbeszélése
- A választási és egyéb alkotmányos eljárásrend gyakorlatközpontú ismertetése
- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnep a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?

- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

Az osztály prefektusa(i) és az osztálybencés segítik az osztályfőnök munkáját.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő diákokkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Szeretnénk, ha iskolánkban minden gyermek képességének megfelelően teljesítene. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő diákok fejlesztése. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák érezze meg, hogy nem a teljesítménye miatt értékes Isten és ember előtt, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

Diákjaink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, a készségek terén mutatkoznak jelentős különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, a személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásinak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében is. Az esélyegyenlőtlenség megszüntetése iskolánk fontos feladata. Ebben a személyes törődésnek, a beszélgetéseknek van nagy szerepük, melyekkel elősegíthetjük, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit hiányosságainak felszámolása érdekében, s így megakadályozhatjuk, hogy a lemaradás magatartási és lelki zavarok kialakulását idézze elő. A tanulás képességének elsajátítása, másként a fejlődés vagy kibontakozás lehetőségének megadása minden diák számára létszükséglet. Úgy látjuk, hogy ez következik az emberről alkotott képünkből és az iskola küldetéséből. A kiemelt figyelmet igénylő diákok fejlesztésének alapja a diákok egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- és a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű diákokat.

2.6.1 Sajátos nevelési igényű diákok

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű diákok nevelése, oktatása a többi diákval együtt, integrált formában folyik. A sajátos nevelési igényű diákok nevelését-oktatását az Oktatási Hivatal által kiadott dokumentum, a „Sajátos nevelési igényű diákok iskolai oktatásának irányelvei" figyelembe vételével szervezzük meg, azaz

- Az iskola támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken.
- Az iskola törekszik az iskolaközösséget felkészíteni a sajátos nevelési igényű diákok fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemléletet törekszik érvényesíteni valamint a módszerek, módszerkombinációk megválasztásában figyelembe veszi a sajátos nevelési igény típusát, az elmaradások súlyosságát.
- Az iskola igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.
- A sajátos nevelési igényű diákok integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű diákok csoportjaira jellemző – módosulásait, egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus illetve a konduktor együttműködésével, a tanórai tevékenységek, során a tanulói teljesítmények elemzése alapján az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz, és együttműködik az illetékes szakemberekkel.
- A sajátos nevelési igényű diákok a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

2.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők segítése

Keresztény iskolában ennek a problémának a kezelése kiemelt terület, ahol a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, az osztályfőnök, a prefektus, a fejlesztőpedagógus, a hittantanár, az iskolaorvos és a védőnő, valamint az egész iskolaközösség összehangolt munkájára van szükség. Elsődlegesen az osztályfőnök és a prefektus segíti a diákok beilleszkedését, kíséri figyelemmel fejlődésüket. A személyes figyelmen kívül objektív visszajelzésre is törekszünk. Iskolai rendünket minél világosabban próbáljuk megfogalmazni, hogy egyértelmű keretek között folyjék a közös tanulás, nevelés. Fontos a szülők, a pedagógusok és a diákok jó kapcsolata, valamint a diákok kortárs- és csoportkapcsolatainak figyelemmel kísérése. Mindezek alapján iskolánk feladata:

- a diák személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének és ugyanakkor a diák tehetségeinek, pozitív tulajdonságainak feltárása;
- egyedi és konkrét korrekciós terv felállítása az iskolai pszichológus bevonásával;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások, egyéni foglalkozások szervezése;

- a teljesítménykényszer miatti magatartászavar elkerülése érdekében a meglévő értékek elismerése és a kibontakozási lehetőségek biztosítása (szereplés, szervezés, karitatív tevékenység);
- a fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal;
- a szabadidő átgondolt alakítása a diák mentális egészségének fenntartása és megőrzése érdekében;
- a szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában;
- szoros kapcsolat a helyi iskolai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal.

Egyértelmű visszajelzés adható az e-naplón keresztül a figyelmeztetési fokozatok bejegyzésével. Igazgatói szintű fegyelmi ügy esetén már be kell vonni az ifjúságvédelmi felelőst. Ezt a segítséget, - ha szükségesnek látszik - az osztályfőnök bármikor kérheti, illetve az ifjúságvédelmi felelős felajánlhatja. Súlyos magatartásbeli kihágás esetén a fegyelmi eljárás indulhat. A fegyelmi bizottság ítélete az erre vonatkozó elvek alapján és megtartásával törekedjék a legszélesebb háttér felderítésére, az üggyel és az elkövetőkkel kapcsolatos szerteágazó szempontok megjelenésére. Szükséges lehet külső szervezet vagy szakember bevonása is, amire állandóan törekszünk. Megelőző és segítő pedagógiai tevékenységünk során fokozott figyelmet fordítunk a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására.

2.6.3. A tehetségek és a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség Isten ajándéka és egyben személyes terve is a megajándékozottal. A tehetségeink kibontakoztatása elválaszthatatlan létünk értelmétől. Személyes tehetségeink ugyanakkor nemzetünk kincsestára is. Jövőnk attól függ, hogyan tudunk sáfárkodni szellemi értékeinkkel. Ezért iskolánk olyan műhely kíván lenni, ahol mindenki – tanár, szerzetes, diák, munkatárs – megtalálja saját kibontakozási területét.

A diákokra vonatkozóan minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványaira, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. A tehetségek feltérképezésében majd gondozásában minden érintett tanár alkalmas módon részt vállal. E tevékenység kiterjed az iskolai és kollégiumi nevelésre, a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetség-fejlesztéssel foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. Egy országos beiskolázású középfokú oktatást végző iskolának a tehetséggondozás terén is különleges lehetőségei és feladatai vannak. A szakkörök nagyon változatos kínálattal (a héber nyelv oktatásától a csillagászatig) próbálják hozzásegíteni diákjainkat, hogy egy-egy szakterületen elmélyítsék ismereteiket. Egy-egy szakkört akkor is elindítunk, ha csak néhányan jelentkeznek rá.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ez a terhelés azonban nem lehet aránytalan. A nevelőtestület mindig tartsa szem előtt, hogy a belső fejlődés összetett folyamata nélkül eredménytelen marad a legigényesebb tehetséggondozás is. Ezért az iskola törekszik arra, hogy a diákok gazdag kihívásra találjanak a magas szintű oktatás, a személyes hit és elköteleződés, a közösségi élet, a sport, valamint a művészetek területén egyaránt.

Az iskola feladata, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazása során a tanulókban a felfedezés örömét erősítse, és ne engedje, hogy a MI használata a technológia a kritikus gondolkodás kikerülésének, illetve a csalásnak az eszközévé váljon. A cél az, hogy a diákok a mesterséges

intelligenciát támogató, kiegészítő forrásként használják, amely segíti őket az információ feldolgozásában, az ötletek kibővítésében és a problémák új nézőpontból történő megközelítésében, miközben a tanulási folyamat középpontjában továbbra is a saját erőfeszítés és a személyes megértés áll.

Ennek érdekében olyan feladatokat szükséges megfogalmazni, amelyekben világosan megjelenik a mesterséges intelligencia eszközjellege, és a tanulói teljesítmény értékét nem maga az algoritmus, hanem az emberi kreativitás, önálló gondolkodás és eredeti hozzájárulás adja. Ilyenek lehetnek például projektmunkák, amelyekben a tanulók adatokat gyűjthetnek vagy rendezhetnek mesterséges intelligencia segítségével, de a feldolgozás, a következtetések levonása és a bemutatás egyértelműen az ő személyes felelősségük. Ugyancsak hatékonyak azok a feladatok, amelyeknél a technológia csak kiindulópontot kínál (pl. vázlat, adathalmaz, szövegkiegészítés), de a végeredmény egyedi, kreatív és az adott tanuló gondolkodását tükrözi. Így a mesterséges intelligencia használata nem helyettesíti, hanem gazdagítja az emberi tanulást, a diák pedig megtapasztalja, hogy a valódi érték a saját gondolatainak és ötleteinek kibontakoztatásában rejlik.

A tehetségek és képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- Az egyéni képességhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- A differenciált órai munka
- Csoportbontás
- Emeltszintű oktatás
- A nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása
- Kulturális rendezvények
- Az iskolai, a területi és az országos versenyekre, a pályázatokon való részvételre segítő felkészítés
- A tanárral való rendszeres beszélgetés, a plusz feladatok adása által (Pl. önálló házi feladatok, önálló megfigyelések végzése, továbbtanulás előkészítése)
- Tehetséggondozó foglalkozások
- Iskolai sportkör
- Sportversenyek
- Szakkörök
- Szakmai és közismereti versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális, szakmai stb.)
- Szabadidős foglalkozások, színház, üzemlátogatás
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- A pályaválasztás és továbbtanulás segítése
- A külföldi iskolákkal kapcsolatfelvétel, kapcsolat ápolása, külföldi programokon való részvétel

2.6.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskolai oktatás és nevelés a jövő záloga és egyben kitörési lehetőség igazságtalan szociális kötelékekből. Ezért felelősségünk, hogy diákjainkat segítsük a változás és a fejlődés lehetőségének felismerésében és kivitelezésében. Minden szellemi és anyagi lehetőséget megragadunk erre. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Lehetőséget teremtünk az ilyen családból érkező diákok megsegítésére a következőkkel:

- tehetséggondozó programok szervezése,

- felzárkóztató foglalkozások szervezése,
- tankönyvtámogatási rendszer működtetése,
- a rászoruló diák kollégiumi, tanulószobai vagy étkezési ellátásának támogatása
- tanszersegély
- alkalmi hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, nagyobb kiadás esetén
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás igénybe vételére figyelemfelkeltés
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása
- tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatokban való részvétel
- pályaorientációs tevékenység (osztályfőnöki és szakmai órákon)
- iskolai, alapítványi támogatás

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, az adott helyzetben szükséges szolgálatokkal (nevelési tanácsadóval, a gyermekjóléti szolgálattal, a családsegítő szolgálattal), a gyermekorvossal, a védőnővel és az iskolapszichológussal.

2.6.5. A tanulási kudarcnak kitett diákok felzárkóztatását segítő program

Az egyes szaktanár felelőssége, hogy felmérje és eldöntse a felzárkóztatás szükségességét és lehetőségét és módját. Az osztályfőnök figyelemmel kíséri diákok iskolai előmenetelét, szükség esetén egyeztet a szaktanárral. A kilencedik évfolyamon tanulás-módszertani és szövegértési modult iktatunk a tanulmányok közé. A kilencedikes félév után, ha még mindig szükséges, akkor az egyes tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk diákjainknak. A tanítási órákon törekszünk a differenciálásra, hogy ki-ki képességeihez mértem haladhasson előre. Szükséges, hogy a diákok bizalmát elnyerve közösen találjanak megoldást a tanulási problémák leküzdésére. Ez történhet szaktárgyi korrepetálás keretében, egyénre szabott feladatok készítésével. Pedagógiai feladat a sikerélmény biztosításán keresztül a személyes hatékonyság érzetének növelése. Hasonlóan fontos feladat az osztálybeli tanulási környezet megváltoztatása. Ennek eszköze lehet a csoportok kialakítása, a taneszközök körültekintő kiválasztása, a megfelelő tanárválasztás, a változatos tanítási módszertan (előadás, magyarázat, beszélgetés, gazdag segédeszköz-használat, stb.). A tanulmányi eredményről a szaktanár az e-naplón keresztül rendszeres tájékoztatást ad a szülőnek. A szaktanár a bukás veszélyét legkésőbb a félévi illetve évvégi osztályozó konferencia előtt egy hónappal jelzi az osztályfőnöknek, az igazgatónak és a szülőknek.

2.7. Az alá-fölérendelt kapcsolatokra vonatkozó irányelvek, gyermek- és ifjúságvédelem

2.7.1. Az alá-fölérendelt helyzetekkel kapcsolatos alapelvek

A katolikus iskola meggyőződése, hogy minden közösség Istentől származik. A közösség tehát szent hely, amely egyedül képes csodákra, és ahol mindenkit, a leggyengébbeket is, megillet a tisztelet, a szeretet, a remény és a méltóság. Bármely helyzet álljon is elő, ennek a négynek a megőrzésére kell törekedni. Keresztény hivatásunk éppen akkor szólít a leginkább Krisztus követésére, amikor úgy érezzük, hogy az adott helyzetben ez a négy már nem működik. És ha

emberi gyengeségünk teret is ad a csalódásnak, a négy közül a leginkább irányíthatóról: a tiszteletről nem mondhatunk le semmilyen indokkal vagy megfontolásból sem. A tisztelet kultúrájában való megmaradás vezet vissza bennünket a reményhez, a szeretethez, emberi méltóságunkhoz.

Minden embernek vannak gyengeségei és kerülhet kiszolgáltatott, azaz védelemre szoruló helyzetbe. Ennek alapján az iskola közössége az alábbi elvekre építi a mindenkori gyengébbeket is védő működését:

1. A védelemre szorulók jogait tükröző szemlélet: az iskola bármely területén, működésének bármely eleménél kritérium, hogy érvényre juthatnak-e a védelemre szorulók, különösen is a gyermekek jogai.
2. A bevonás elve: a döntések meghozatalánál alapvető, hogy a döntéssel érintettek időben értesüljenek a döntésről, és lehetőségük szerint érdemben véleményezve sőt alakítva a folyamat eredményét, részesévé váljanak a döntésnek, hogy így felelősséget is vállaljanak benne.
3. A magánszféra védelme: a személyes adat védelme lényeges része a személyiségvédelemnek így a gyermekvédelemnek is. Titoktartási dilemma esetén a titok birtokosa forduljon a Védelmi Csoport bármely tagjához tanácsért arra vonatkozóan, hogy a védelemre szoruló érintettek érdekei tekintetében jó-e vagy káros a titok tiszteletben tartása!
4. Átláthatóság: Az átláthatóság egyértelmű és mindenki számára világos eljárások meglétét jelenti. A működési protokollok olyan intézményi kultúrához segítenek, amely minden szereplő számára biztonságot nyújt, segít feltérképezni és megszűntetni a tabuk és félelmek szürkezónáit, erősíti az egyértelmű és tiszta kommunikációt, a korai visszajelzés és az önreflexió lehetőségeivel megtanít beismerni a hibákat és így tanulni belőlük, azaz megelőzésre építve otthonos környezetet teremt.
5. Élethosszig tartó tanulás: A szüntelen megtérés Szent Benedeki feladatát követve iskolánk munkatársai és diákjai folyamatos önreflexióval, a lelki életben egyre mélyebbre haladva érzékenyítik önmagukat és környezetüket a védelemre szorulók szükségleteinek felismerésében.

2.7.2. Bántalmazásnak minősíthető és tiltott magatartásformák

Bántalmazásnak minősül, így tiltott cselekmény minden olyan magatartás, amely visszaél a másik ember kiszolgáltatott helyzetével, ide értve a virtuális térben történő visszaéléseket is. Kiszolgáltatott helyzetben van mindenki, aki a másikkal szemben valamilyen függésből eredően képtelen vagy csak korlátozottan képes akaratát kinyilvánítani, és aszerint cselekedni, vagy a függésből eredően akaratának már a kialakítása is kórosan és a helyzetére kedvezőtlenül befolyásolt. Kiszolgáltatott helyzetben lévőnek kell tekinteni a kiskorút a nagykorúval szemben, a nagykorú diákot a tanárral szemben, a beosztottat a főnökkel szemben. Mérlegelés alapján általában kiszolgáltatott helyzetben lévőnek kell tekinteni a fiatalabb/gyengébb diákot az idősebb/erősebb diákkal szemben; az adott csoport dinamikájában magára maradót a sokaságban résztvevőkkel szemben; és a védekezésre képtelen vagy csak aránytalan erőfeszítések árán képes személyt a védtelenséget kihasználóval szemben.

Ezek alapján bántalmazásnak, és ezért tiltott magatartásnak minősül különösen:

- a szexuális visszaélés, mint például
    - kiszolgáltatott helyzetben lévő személlyel létesített szexuális kapcsolat;

- erotikus töltetű online vagy valós térben történő kommunikáció, trágár viccek, megjegyzések, erotikus témák felhozatala kiszolgáltatott helyzetben lévő személynek;
- kiszolgáltatott helyzetben lévő személy számára pornográf tartalmak mutatása, ajánlása, ilyen tartalom elérésének megkönnyítése akár online akár valós térben;
- erotikus érzelem bármilyen kimutatása kiszolgáltatott helyzetben lévő személlyel szemben;
- kiszolgáltatott helyzetben lévő személlyel szembeni erotikus töltetű, vagy ilyennek érzékelhető érintések, minden esetben a másik fél érzékenységét véve alapul (határátlépés akkor történik, amikor a másik úgy érzékeli, hogy intimitása határait valaki megsértette);
- intim helyzettel való visszaélés (balesetelhárítás kivételével a zuhanyzás közbeni bármilyen jelenlét; az öltözködés idejében való, intim szférát sértő, szándékos és pedagógiailag, egészségügyileg vagy biztonságtechnikailag indokolatlan jelenlét; a felkeltés szándékosan intim szférát sértő módja);
- a pornográf tartalommal való zaklatás;
- pornográf tartalomnak a kiskorúak számára hozzáférhető helyen való tárolása;

- a fizikai bántalmazás, mint például
  - alvásidő-megvonás
  - megalázó testhelyzetbe vagy gyakorlat elvégzésére való kényszerítés
  - tettleges becsületsértés (pofon, csípés, rúgás, ütés, hajhúzás)
  - könnyű vagy súlyos testi sértés
- a verbális bántalmazás, mint például:
  - verbális agresszió
  - valós vagy online térben történő súlyosan megalázó és a jelenlétet vagy a kapcsolatépítést ellehetetlenítő kommunikáció
  - pedagógiai helyzetben megalázó helyzetek teremtése vagy megalázó kihasználása;
- a pszichés bántalmazás, mint például:
  - a megfélemlítés, amely során pedagógiailag indokolhatatlan eszközökkel, mint például szeretetmegvonással, zsarolással, a hátrányok alóli manipulatív, nem a diák javát szolgáló mentesítéssel vagy ilyen jellegű előnyök ígéretével bárki olyan függő viszonyba kerülhet, amely az adott nevelési helyzeten túlterjeszkedik, és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személy döntési szabadságát korlátozza;
  - a bullying (iskolában erőszak, kortárs zaklatás), amely során a kiszolgáltatott személy ismételten és hosszabb időn át negatív, személyiségét sértő, szabadságát korlátozó cselekedeteknek vagy helyzeteknek van kitéve egy vagy több más személy részéről;
  - a szociális kapcsolatok fenntartásának nehezítése illetve lehetetlenné tétele (mobbing);
  - a túlzó bizalmi viszony, amelyben a felnőtt a diákkal olyan bizalmas információkat oszt meg önmagáról, kapcsolatairól, más személyekről, amelyek révén megfordulhat a segítő kapcsolat iránya, és a diákra helyeződhet az az elvárás, hogy magát a felnőtt érzelmi problémáinak alárendelve kiszolgálja a felnőtt szakmailag-pedagógiailag nem indokolható igényeit.

Nem helyes és kerülendő magatartásformák továbbá:

- a teljesítmény értékeléséhez fűzött gúnyos kommentárok, megjegyzések, metakommunikációs megnyilvánulások;

- ruházkodáshoz, külső megjelenéshez, viselkedési formákhoz fűzött gúnyos kommentárok, megjegyzések;
- a névvel való visszaélés, különösen is gúnynév használata;
- becsmérlés, hozzátartozó vagy barát, ismerős becsmérlése;
- sértő híresztelés;
- érzékeny adattal való visszaélés;

2.7.3. A védelemre szorulókkal kapcsolatos feladatok iskolai felelősei

A visszaélésekkel szembeni küzdelem mindenkinek a feladata. Az ifjúságvédelemmel és tágabban értelmezve a védelemre szorulókkal kapcsolatos feladatok koordinációjára az igazgató ifjúságvédelmi felelősöket nevez ki (Védelmi Csoport). A csoportnak lehetőség szerint egyik tagja az iskola vezetőségéből legyen kinevezve, a másik két tag kinevezésére pedig a nevelőtestület véleménye (titkos választása) alapján kerüljön sor. A tagság a megbízás visszavonásáig vagy a lemondásig tart. Az iskola biztosítson szakirányú továbbképzést a csoport tagjai számára!

A Védelmi Csoport megszervezi, hogy az osztályfőnökök és a nevelőtanárok a diákokat tájékoztassák arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzájuk, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel. A diákok tájékoztatására készüljön plakát is.

A Védelmi Csoport saját szabályzat szerint működik. Működési körében tanácsot ad a nevelőtestület érintett tagjainak. Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot. Javaslatot tesz az iskola által működtetett támogatási rendszer kedvezményezettjeire. Tevékenységéről rendszeresen beszámol az igazgatónak.

2.7.4. Jelzési kötelezettség visszaélés gyanúja esetén

A bántalmazás elleni védelem mindenkinek a feladata. A bántalmazás passzív szemlélője – bár aktívan nem közreműködik – mulasztásával részesévé válik a bántalmazó helyzet fennmaradásának. Az ilyen fajta mulasztás kiskorúnak és felnőttnek egyaránt felróható. Ezért visszaélés gyanúja vagy ténye esetén a helyzet megszűntetésének kötelezettsége mindenkire vonatkozik. Amennyiben más eszköz nincsen, vagy nem tűnik célravezetőnek, mindenki köteles gondoskodni arról, hogy a tudomására jutott esetről a megfelelő védelmi fórum értesüljön.

Bántalmazás gyanúja esetén mérlegelni kell, hogy vajon maga a bántalmazott megerősíthető-e olyannyira, hogy kiszolgáltatott helyzetéről és a bántalmazásról maga jelentést tudjon tenni a megfelelő védelmi fórumnak, hiszen ezen megerősítés által könnyebben megszüntethető a kiszolgáltatott helyzet, valamint könnyebben megszüntethető a megelőzhető a kiszolgáltatott helyzet megismétlődése. Amennyiben ez nem lehetséges, vagy aránytalanul hosszú időbe telne, úgy a jelzést a tudomást szerződnek kell megtennie az alábbiak szerint.

Ha bárki egy diákról, vagy a Főapátság területén tartózkodó kiskorúval kapcsolatban olyan ismeret birtokába jut, amely bántalmazás gyanújára ad okot, jeleznie köteles a diák osztályfőnökének és a prefektusának. Ha az osztályfőnök vagy a prefektus a gyanút megalapozottnak tartja, vagy ha a harmadik ilyen bejelentés érkezik hozzájuk, értesíteni kell a

Védelmi Csoportot. Titoktartási dilemma esetén a titok birtokosa forduljon a Védelmi Csoport bármely tagjához tanácsért arra vonatkozóan, hogy jó-e vagy káros a titok tiszteletben tartása. Ennek elmulasztása felróható a titok birtokosának.

Amennyiben a védelemre szoruló kiskorú személy nem az iskola diákja, és a bántalmazás gyanúja a főapátság területén kívül merült fel, az esetet a kiskorú szüleinek vagy a gyámhatóságnak vagy a rendőrségnek jelenteni kell.

Amennyiben a védelemre szoruló személy nagykorú, a bántalmazás gyanúját iskolai bántalmazó vagy bántalmazott munkatárs esetén a Védelmi Csoportnak, főapátsági bántalmazó vagy bántalmazott munkatárs esetén a főapátság ezzel a feladattal megbízott állandó bizottságának kell jelenteni.

Annak mérlegelésével, hogy a titoktartás is a diákot védi és a titok felfedése is (esetleg egy másik) diákot véd, azonnali beavatkozás szüksége esetén mihamarabb, de legkésőbb az értesülést követő nyolcadik napon, súlyos bántalmazás gyanúja esetén 72 órán belül a titok birtokosának jeleznie kell az esetet a megfelelő védelmi fórum felé. Azonnali beavatkozást nem igénylő esetben (igény szerint akár a Védelmi Csoport egy tagjának bevonásával) meghatározható az a határidő, amely a diák felkészítésére elegendő, hogy maga álljon elő a bejelentéssel.

Minden esetben lényeges, hogy a sértett kilétéről abban az esetben és olyan körben értesíthetőek az érintettek, hogy az a sértett helyzetét ne nehezítse.

2.7.5. A Védelmi Csoport eljárásrendje

A fenntartó indítványával, az iskola közösségének védelmére, a felmerülő panaszok meghallgatására és a bántalmazások és visszaélések első kivizsgálására, a nevelőtestület véleményének kikérése után az igazgató négy fős védelmi csoportot állít fel az alábbiak szerint:

1. A védelmi csoport feladata, hogy minden beérkező vagy észlelt panaszt, jelzést, bejelentést (a továbbiakban: bejelentés) alaposan vizsgáljon ki, értékelje a vizsgálat eredményét, majd a vizsgálat eredményéről tájékoztassa a megfelelő további fórumot. Anonim jelzésnél (pl. panaszláda esetén) a konkrét eset pontos leírását bejelentésként kell kezelni. Összeférhetetlenség lehetőségének felmerülése esetén az érintett tag a védelmi csoport titkos és egyhangú szavazata esetén vehet részt az eljárás egészében vagy annak elkülöníthető részében.

2. A csoport a hozzá beérkező és az általa elvégzett ügyek minden mozzanatát dokumentálja és a keletkezett iratokat az erre megfelelően kialakított zárható irattári részben oly módon őrzi, hogy az csak a védelmi csoport számára lehessen hozzáférhető. Az ügymenetet könnyítendő a csoport űrlapot készít és tesz elérhetővé a bejelentések számára.

3. A csoport sürgős esetben még a bejelentés napján visszaigazolja a bejelentőnek és indokolt esetben az érintetteknek az eljárás megindítását. Egyéb eseteknél ez a határidő a bejelentést követő iskolaidei szerda.

4. A vizsgálat folyamán a beérkező bejelentést a csoport haladéktalanul, de legkésőbb nyolc iskolai napon belül megtárgyalja, kijelölve saját köréből a bejelentéssel foglalkozó felelőst. A felelős a bejelentés lehető legteljesebb feltárásába kezd. Amennyiben az eset súlya megkívánja, a csoporttal való rövid egyeztetés után haladéktalanul, de legkésőbb

nyolc iskolai napon belül megteszi a jelen szabályzatban megkívánt lépéseket. A vizsgálat folyamán indokolt esetben bárkit megszólíthat, a főapátság bármely munkatársától, vagy külső szakembertől segítséget és közreműködést kérhet, a személyiségi jogok, különös tekintettel is a bejelentő jogainak és érdekeinek megsértése nélkül. Amikor felelős úgy látja, hogy a bejelentésnek utána járt, a csoport elé tárja a vizsgálat anyagát. A csoport a vizsgálat kiegészítését rendelheti el, ha további tisztázatlanságokat észlel.

5. Amennyiben a csoport kielégítőnek tartja a vizsgálatot, értékeli annak eredményét. Ha a bejelentés minden kétséget kizáróan alaptalan, úgy a bejelentőt – ha ez lehetséges – személyesen értesíti a vizsgálat eredményéről, és a vizsgálatot lezárja. Ha a bejelentés nem alaptalan, a csoport értesíti az érintett szüleit. Az értesítésben az eljárás részeinek és lezárásának előre látható határidejéről is nyilatkozni kell.

6. Ha a vizsgálat eredménye szerint a csoport saját hatáskörben eljárva kielégítően kezelni tudja a feltárt helyzetet, egyeztető eljárást kezdeményez az érintettek bevonásával. Az egyeztető eljárás során az érintettek számára kommunikációs, pedagógiai, mentálhigiénés segítséget nyújthat, vagy pszichológiai szakértőt vonhat be. Feltárja a konfliktushelyzet gyökerét és az esetleges sérelmeket orvosolja. Ha az egyeztető eljárás minden fél számára teljes mértékben megnyugtató, lezárja az ügyet.

7. Ha a vizsgálat eredménye szerint a sérelem olyan súlyú, hogy azt a csoport saját hatáskörben nem tudja kielégítően kezelni, vagy más körülmény ezt megkívánja, a csoport a bejelentőt megerősíti, és minden eszközzel segíti abban, hogy panaszával mielőbb a megfelelő fórumhoz forduljon: gyermekvédelmi panasznál a főapátság állandó bizottságához, fegyelmi ügyekben pedig az igazgatótanácshoz. Amennyiben a bejelentő ehhez hozzájárul, a csoport a panaszt és a vizsgálat eredményét, valamint a megfelelő lépésekre vonatkozó javaslatot maga is eljuttathatja a megfelelő fórumhoz.

8. Ha a bejelentő elzárkózik további fórum bevonásától, vagy az eset súlya és a közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megkívánja, úgy a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. §. (1)/c pontja és (2) bekezdése szerint a csoport a főapátság gyermekvédelmi bizottságánál kezdeményezi, hogy a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál bejelentést tegyen, ugyanígy a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén hatósági eljárást kezdeményezzen.

9. Amennyiben a védelmi csoport határidőt mulaszt, vagy más lényeges részletében eltér az eljárásrendjétől, aki erről tudomást szerez, köteles először a Védelmi Csoportot az elmulasztott lépés megtételére felhívni, amely felhívást a főapátság állandó bizottságához is egyidőben megküld. A mulasztás következményeiről a főapátság állandó bizottsága határoz.

10. A Védelmi Csoport a munkájáról statisztikai jellegű, az iskolaközösség számára éves beszámolót készít, amelyet az iskola július hónapban a tanárok, a diákok, a szülők és a fenntartó számára elérhetővé tesz.

2.7.6. Gyermekvédelmi irányelvek új munkatársak felvételénél

Az iskola – bármely jogviszonyban – új alkalmazottat csak úgy vehet föl, ha a jelöltnek van erkölcsi bizonyítványa, és két előző munkahelyéről, vagy ennek hiányában más hitelt érdemlő helyről ajánlást hoz. Nevelőtanár esetében pozitív eredményű pszichológiai alkalmassági vizsgálat is szükséges az alkalmazás feltételeként.

Az új belépők az iskolakezdés előtt tréningen vesznek részt, amely során megismerik az alapdokumentumainkat. A rendszeres nevelőtestületi alkalmak keretet adnak az alapdokumentumok ismeretének megerősítésére.

2.7.7. Gyermekvédelmi szabályok külsős személyek esetében

Külső vállalkozóként, alvállalkozóként, főapátsági (fenntartói) alkalmazottként vagy más intézmény alkalmazottjaként az iskola területén vagy érdekkörében munkát végző személyek esetén a mindenkori munkáltató belső szabályzataiban lévő gyermekvédelmi jellegű, a fentiekhez hasonló alkalmazási feltételek meglétének vizsgálata szükséges. Amennyiben ilyen kritériumok a munkáltató szabályzataiban nincsenek, úgy az iskola vagy maga kéri a munkát végzők esetére a saját kritériumainak érvényesülését, vagy gondoskodik a munkát végző folyamatos kíséréséről.

Külsős (nem az iskolával jogviszonyban lévő) kiskorú az iskola területén éjszaka csak szülői beleegyezéssel igazgatói engedéllyel és dedikált felügyelővel tartózkodhat. Nem hozzátarozó felügyelő esetén a más intézmény alkalmazottjára vonatkozó eljárást kell követni.

2.8. Az iskolai döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A diákok érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat (a továbbiakban: DÖK) működik. A DÖK feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett diákok érdekében eljárjon. A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével.

A DÖK tevékenysége a diákokat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A DÖK a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
- közmunkák rendje;
- sportélet;
- túrák, kirándulások szervezése;
- kulturális, szabadidős programok szervezése;
- a diákok tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük; a DÖK iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a DÖK iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rend. 120.§.(2) alapján a DÖK döntési joggal bír:

a) saját működéséről,

b) a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
c) hatáskörei gyakorlásáról,
d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
e) tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

Jogszabály alapján a DÖK véleményét ki kell kérni:
a) a Knt. 25.§.(4) és 48.§. (4) alapján az iskola szervezeti és működési szabályzatának és a házirendnek az elfogadása előtt,
b) a Knt. 48.§.(4) alapján a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, valamint az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
c) a Knt. 58.§.(9) alapján fegyelmi eljárás során,
d) a Knt. 83.§.(3) bekezdésben felsorolt, az iskola működésére vonatkozó fenntartói döntések meghozatala előtt,
e) a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rend. 15.§.(1) alapján a tantárgyi tájékoztatóra vonatkozóan annak közzététele előtt,
f) a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rend. 120.§.(5) alapján az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor valamint a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításakor.

A DÖK az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a diákok véleményének továbbításában) a DÖK iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) és a diákönkormányzatot segítő pedagógus képviseli. A DÖK az iskolai élet egészére kiterjedő döntés-előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

Az igazgató a DÖK javaslatára Diákönkormányzatot segítő tanárt kér fel a tantestület tagjai közül, a DÖK által ajánlott, de legfeljebb ötéves terminusra. A segítő tanár feladatai:
- a DÖK munkájának kísérése és törvényességi felügyelete,
- közvetítés a DÖK és a nevelőtestület vagy annak bármely része között
- a DÖK képviselete
- javaslattétel döntéshozó fórumok felé
- részvétel DÖK-öt érintő egyeztetéseken
- a DÖK-pénztár ellenőrzése
- a DÖK indítványokra adott iskolavezetési válasz 15 napos határidejének figyelemmel kísérése és a határidő betartásának előmozdítása
- a DÖK-választások törvényességi felügyelete.

A DÖK jogainak sérelme esetén a segítő tanár közvetítői eljárásban keres orvoslatot. Sikertelen eljárás esetén az igazgató is közvetíthet. Amennyiben a jogsérelem továbbra is fennáll, a Knt. 39.§.(2) alapján a DÖK közvetlenül a fenntartóhoz fordulva kezdeményezhet felülvizsgálatot.

2.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, diákokkal, az iskola partnereivel

A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a gyermek reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség. A szülő a gyermek legközelebbi társa, ismerője. Joga és kötelessége gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni. A szülőknek tudniuk kell, hogy az iskolaválasztással a szülő a pedagógust nevelőtársává fogadta. Ennek minden felelősségét viselnie kell; döntése arra kötelezi, hogy a szülő az iskolát és annak alkalmazottait partnerként kezelje.

A felvétellel és a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos ügyekben az értesítés az iskolai adminisztráció hatáskörébe tartozik. A működés rendjének ismertetése, a tanulmányi előmenetelről az értesítés, illetve a szükséges szülői nyilatkozatok megszerzése, az osztályfőnök feladata.

Az iskolában a szülők jogainak érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében szülői munkaközösség (SzMK) működhet, amennyiben a szülők kezdeményezik ilyen érdekképviseleti szerv létrehozását. Az osztályba járó diákok szülei alkotják az osztály szülői munkaközösségét, amelyet a maguk közül választott elnök a tisztségviselőkkel és az osztályfőnökkel együttműködve irányít. Az iskolai szülői munkaközösség az egyes osztályok szülői munkaközösségéből áll. Az SzMK szervezi a szülők tájékoztatását az iskola céljairól, közvetíti a szülők véleményét az iskola igazgatójának. Aktivizálja a szülőket a nevelő- és oktatómunka és a diákélet támogatása érdekében. Aktívan részt vesz az iskolai, szakkollégiumi rendezvényeken. Ötleteket nyújt az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz. Véleményt nyilvánít az iskolát érintő kérdésekben. Segíti a tanórán kívüli nevelőmunkát. Részt vállal az ifjúságvédelmi teendőkben. Segíti az iskola, a képzésben részt vevő vállalatok, a társadalmi szervezetek, egyesületek között a kapcsolat kiépítését és működtetését. Lehetőségeihez mérten részt vállal a diákok jutalmazásában, segélyezésében, az iskolai eszközállomány fejlesztésében, az iskolai munka körülményeinek javításában szponzori segítségnyújtást biztosít. Az igazgató és az SZMK képviselője szükség szerint, de legalább félévenként ül össze. Az igazgató ezen üléseken tájékoztatást ad az iskola munkájáról.

Fontos, hogy a szülő megfelelő mennyiségű és pontos információt szerezzen az iskola munkájáról. Ennek érdekében az iskola szülői látogatásokat és fogadónapokat szervez. A szülői értekezletek feladata a szülők tájékoztatása az iskola célkitűzéseiről, az iskola és a szülői ház együttműködésének elősegítése, a tapasztalatcsere, a felvetődő problémák megbeszélése a megoldáskeresés szándékával. A szülői értekezlet idejét, témáját a nevelőtestület határozza meg a tanév elején. A szülők meghívásáról az osztályfőnök gondoskodik, legalább egy héttel az értekezlet időpontja előtt. Szükség esetén összevont osztályfőnöki, szülői, szaktanári, tanulói megbeszéléseket tartunk. A fogadónapok és órák feladata a szülők és pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy diák egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthoni tanulás, különórák felvétele, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Az osztályfőnök és a prefektus – egymással előzetesen egyeztetve – levélben is adhat tájékoztatást a szülőknek. Kivételes esetben a szaktanár is írhat körlevelet a szülőknek, előzetesen az osztályfőnökkel és a prefektussal egyeztetve, valamint a körlevélírás szándékáról valamelyik igazgatótanácsi tagot is értesítve.

A családlátogatás feladata a diákok családi hátterének, körülményeinek megismerése, ill. tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. E lehetőséggel főként akkor él az iskola, ha a diákkal kapcsolatban súlyos problémák merültek fel. Az igazgató és az osztályfőnökök írásban is rendszeresen beszámolnak aktuális nevelési kérdésekről (igazgatói levél, osztályfőnöki jelentés).

Egyházi iskolaként számos lehetőséget biztosítunk, hogy diákjaink találkozzanak az egyházak, elsősorban a katolikus egyház képviselőivel, közösségeivel. Szoros kapcsolatot tartunk más egyházi iskolákkal, elsősorban bencés gimnáziumokkal Magyarországon és határainkon kívül is. Iskolánk Pannonhalma város jelenleg egyetlen középiskolája, az önkormányzattal és a helyi civil szervezetekkel rendszeres kapcsolatot tart fenn. Más városok, települések helyi szervezeteivel is

jó kapcsolatot kívánunk kiépíteni. Visszajelzéseikre odafigyelünk, örömmel vesszük részvételüket iskolai rendezvényeinken.

Az iskola életében fontos szerepet töltenek be azok a külső partnerek, akik anyagi, erkölcsi és szakmai támogatásukkal segítik munkánkat. Évente tájékoztatjuk őket munkánkról, javaslataik iskolánk fejlődését szolgálják. Szoros kapcsolatot ápolunk öregdiákjainkkal. Rendszeresen tájékoztatjuk őket, meghívjuk őket (osztálytalálkozók, előadások, kirándulások, öregdiák-szombat), segítségüket kérve és támogatásukat élvezve.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (diáknak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya megtekinthető az iskola honlapján, az iskola könyvtárában, az iskola titkárságán és az iskola igazgatójánál.

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-77.§§. szerint kell megszervezni. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett diákkal illetve gondviselőivel osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

2.10.1. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az iskola által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az iskola valamennyi diákjára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- más intézmények olyan diákjaira, akik átvételüket kérik az iskolába és ennek feltételeként az iskola igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

2.10.2. Az értékelés rendje

A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a diákoknak:

	TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
		VIZSGA		
1.	Magyar nyelv és irodalom	+	+	
2.	Idegen nyelvek	+	+	
3.	Matematika	+	+	
4.	Történelem	+	+	
5.	Hittan		+	
6.	Etika		+	
7.	Filozófia		+	
8.	Fizika	+	+	
9.	Kémia	+	+	
10.	Biológia	+	+	
11.	Földrajz	+	+	
12.	Digitális kultúra	+		+
13.	Technika, életvitel és gyakorlat			+
14.	Ének-zene		+	
15.	Vizuális kultúra			+
16.	Mozgókép és médiaismeret		+	
17.	Testnevelés és sport			+
18.	Közgazd. és pénzügyi alapism.	+	+	

2. Táblázat. A tanulmányok alatti vizsgák módja

2.10.3. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei

Az osztályozóvizsga követelményeit tantárgyanként és évfolyamonként a helyi tanterv tartalmazza. A tanuló írásbeli, szóbeli, gyakorlati munkájának értékelését a pedagógiai programban meghatározott elvek figyelembe vételével kell végezni. Az osztályozóvizsga eredményéről a félévi értesítőbe, illetve a bizonyítva írt osztályzattal (szöveges értékeléssel) a tanulót az osztályozó vizsgát követő munkanapon tájékoztatni kell.

2.11. A felvételi, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskolánkba való jelentkezés és felvétel a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-45.§§. szerint történik, különös tekintettel a 27.§. (2). bekezdés c) pontjára. A 7. vagy 9. évfolyamba történő beiratkozás feltétele a központi írásbeli vizsgán való részvétel. A felvételnél hitelt érdemlően igazolni kell a felvételi évének félévi illetve az azt megelőző két tanév évvégi eredményeit. A felvételi eljárás során hittanári illetve lelkipásztori ajánlást is kérünk. Az iskola a 7. évfolyamra történő felvételi eljárás keretében felvételi elbeszélgetés során vizsgálja a jelentkező hitbéli jártasságát és a kollégiumi életre való érettségét, a 9. évfolyamra történő felvételi eljárás keretében szóbeli felvételi vizsga keretében vizsgálja a jelentkező hitbéli jártasságát és a kollégiumi életre való érettségét.

A felvétel sikerességét az iskola állapítja meg az alábbi eredmények alapján:

- a központi írásbeli eredményei

- az iskola által szervezett szóbeli felvételi vizsgán szerzett pontszámok
- az előző iskolában szerzett évvégi és félévi eredmények
- 9. évfolyamra történő jelentkezés esetén a hittan szóbeli vizsgarész eredményei.

2.11.1. A szóbeli felvételi vizsga követelményei

A szóbeli felvételi vizsga kötetlen beszélgetés, amelyben elsősorban nem a tananyag ismeretének mennyiségét vizsgálja a szóbeli felvételi bizottság, hanem a szóbeli felvételi vizsga az alábbiak szerint vizsgálja a jelentkező tanuló képességeit:

- közösségi kompetenciák,
- kommunikációs képesség,
- kifejezőkészség és beszédstílus,
- tanuláshoz való viszony,
- tanulási szokások,
- általános tájékozottság (hazánk ma, egy-egy választott történelmi esemény felidézése, könyvélmények, saját tanulmányi sikerek-felfedezések, tantárgyi motiváció alapján a motivációval érintett szakterület feltérképezése)
- kognitív és érzelmi fejlettség, szociális kompetenciák átélt történetek és közösségi élmények alapján
- hittani alapismeretek az 5-8. katolikus hittan tananyag alapján.

Erre a személyes találkozásra azért van pótolhatatlan és így elengedhetetlen szükség, mert iskolánk sajátossága, a szakkollégiumi élet nagy megpróbáltatást jelentene az erre még nem érett vagy nem alkalmas fiatal számára.

2.11.2. Az átvételre vonatkozó külön szabályok

A felvételi rendszeren kívül hozzánk jelentkező diákok átvételéről a szülő kérésének, a diák előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó diákok létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt. Az átvételt az igazgató a jelölttel való elbeszélgetéshez kötheti, amely során az iskola képviselői meggyőződhetnek a jelentkező hitbéli jártasságáról és a kollégiumi életre való érettségéről.

A felvételi rendszeren kívül jelentkező diáknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a diák bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az igazgató kivételes esetben lehetőséget adhat az évfolyam megismétlésére, illetve tanév közbeni jelentkezés esetén az előző évfolyamra felveheti.

III. Helyi Tanterv

3.1. A választott kerettantervek megnevezése

Iskolánk a hatévfolyamos képzésben a gimnázium 7-12. évfolyama számára előírt központi kerettanterveket követi. A 2020. évi NAT és az ahhoz tartozó kerettantervek 2020. szeptember 1-jétől a hetedik és a kilencedik évfolyamon felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre.

A haladó nyelvi csoportok az emelt idegen nyelvi kerettantervet követik. Nyolcadik évfolyamon a Katolikus hittan tárgy kiváltja az erkölcstant. Tizenegyedik évfolyamon a Művészetek tárgycsoport óraszámán az Ének-zene és a Mozgóképkultúra és médiaismeret tárgyak osztoznak. Tizenkettedik évfolyamon a Művészetek tárgycsoport óraszámán a Mozgóképkultúra és médiaismeret (Művészetek) valamint a Vizuális kultúra tárgyak osztoznak. Ahol a kerettanterv választást enged, ott az alábbiak szerint történik oktató-nevelő munkánk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene	A változat

3. Táblázat. Hatévfolyamos kerettantervek

Iskolánk a négyévfolyamos képzésben a gimnázium 9-12. évfolyama számára előírt központi kerettanterveket követi. A haladó nyelvi csoportok az emelt idegen nyelvi kerettantervet követik. Tizenegyedik évfolyamon a Művészetek tárgycsoport óraszámán az Ének-zene valamint a Mozgóképkultúra és médiaismeret tárgyak osztoznak. Tizenkettedik évfolyamon a Művészetek tárgycsoport óraszámán a Mozgóképkultúra és médiaismeret (Művészetek) valamint a Vizuális kultúra tárgyak osztoznak. Ahol a kerettanterv választást enged, ott az alábbiak szerint történik oktató-nevelő munkánk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene	A változat

4. Táblázat. Négyévfolyamos kerettantervek

Az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet (A Nemzeti alaptanterv kiadásáról) alapján kiadott kerettanterveket 2020 szeptemberétől a 7. és a 9. évfolyamokon felmenő rendszerben vezettük be. A hatosztályos képzésnél az általános iskola 5-8., illetve a gimnázium 9-12. évfolyamok kerettanterveiben foglaltak szerint történik az oktató-nevelő munka. Azon tantárgyak esetében, amelyeknél a vegyes tanulócsoportok miatt a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.)

Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseiből fakadóan két eltérő tantervi háttér vonatkozna az oktató-nevelő munkára, az oktatás-nevelés egységessége érdekében az eltérések a rendelkezésre álló szabadon tervezhető tantárgyi óraszám terhére egymásnak megfeleltetendők.

Az egyes tantárgyakra vonatkozó helyi tantervet a jelen Pedagógiai Program Melléklete tartalmazza.

3.2. A kerettanterv helyi adaptációja

3.2.1. A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére az alábbi táblázatok szerinti módosításokkal alkalmazzuk (a szabadon tervezhető óraszámok terhére megnövelt heti óraszámokat csillag jelzi):

Óraterv 7–12. évfolyam, gimnázium (NAT 2012)						
Tantárgyak	**7. évf.**	**8. évf.**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4*	4	5*	4	4	4
I. idegen nyelv	4*	4*	4*	4*	4*	3
II. idegen nyelv			4*	4*	4*	3
Matematika	4*	4*	4*	4*	3	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	3	3
Erkölcstan	1					
Etika					1	
Biológia – egészségtan	3			2	2	2
Fizika		3	2	2,5*	2	
Kémia		3	2	2,5*		
Földrajz	3		2	2		
Ének-zene	1	1	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	2*	1	1		1
Mozgóképkultúra és médiaismeret			1		1	
Művészetek						1
Informatika		2	1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
Emelt szintű érettségire való felkészítés (fakultáció)					2+3*	3+3*
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
*Szabadon tervezhető órakeret	**3**	**3**	**4**	**4**	**7**	**7**
Rendelkezésre álló órakeret	**31**	**31**	**35**	**36**	**36**	**34**
Katolikus hittan	2	2	2	2	2	2

5. Táblázat. Hatévfolyamos óraterv a 2020 szeptembere előtt indult évfolyamok esetén

Óraterv 9–12. évfolyam, gimnázium (NAT 2012)				
Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	5*	4	4	4
I. idegen nyelv	4*	4*	4*	3
II. idegen nyelv	4*	4*	4*	3
Matematika	4*	4*	3	4*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2,5*	2	
Kémia	2	2,5*		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1	1	
Vizuális kultúra	1	1		1
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1		1	
Művészetek				1
Informatika	1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	3+2	3+2	3+2	3+2
Emelt szintű érettségire való felkészítés (fakultáció)			2+3*	3+3*
Osztályfőnöki	1	1	1	1
*Szabadon tervezhető órakeret	**4**	**4**	**7**	**7**
Rendelkezésre álló órakeret	**35**	**36**	**36**	**34**
Katolikus hittan	2	2	2	2

6. Táblázat. Négyévfolyamos óraterv a 2020 szeptembere előtt indult évfolyamok esetén

Óraháló 7–12. évfolyam, gimnázium (NAT 2020)						
Tantárgyak	**7. évf.**	**8. évf.**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4*	4*	4*	4	4	4
Első élő idegen nyelv	3&1	3&1	3+1	3	4	4-1
Második idegen nyelv			3	4*	3	3
Matematika	4*	4*	4*	4*	3	4*
Történelem	2	2	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek		1				1
Filozófia					sz1	sz1
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek					&1	v1*
Természettudomány	&1	&1			2	
Biológia	3		3	2		
Fizika		3	2	3		
Kémia		3	2	1		
Földrajz	3		1	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		1
Dráma és színház	1					
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1	
Digitális kultúra	1	1	2	1&1	2	
Technika és tervezés	1					
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
kötött célú órakeret (két fakultáció)					2+2+4*	2+2+4*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1&1e	1	1	1	1	1
*Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**2**	**2**	**4**	**5**
Maximális órakeret	**30**	**30**	**34**	**34**	**34**	**34**
Katolikus hittan	2	2	2	2	2	2

7. Táblázat. Hatévfolyamos óraterv a 2020 szeptemberétől induló évfolyamok esetén

& szakkollégiumi órakeret terhére tartott foglalkozás, gimnáziumi tanulmányi kötelezettség nélkül;
+ és – évfolyamok közötti óraszámmozgatás a NAT-ban engedett 3 óra erejéig;
v választható óra bizonyos fakultációválasztás esetén;
* a szabadon tervezhető órakeretből (11 és 12-ben a kötött célúból is) megemelt óraszám;
e a 7-ben a korábbi emberismeret mintájára szervezett foglalkozás, amelynek tematikája a családi életre nevelés kerettantervi témaköreiből merít;
sz szakköri rendben tanított tárgy, szabadon választható

Óraháló 9–12. évfolyam, gimnázium (NAT 2020)				
Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4*	4	4	4
Első élő idegen nyelv	3+1	3	4	4-1
Második idegen nyelv	3	4*	3	3
Matematika	4*	4*	3	4*
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Filozófia			&1	&1
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek			&1	v1*
Természettudomány			2	
Biológia	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Földrajz	1	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		1
Mozgóképkultúra és médiaismeret			1	
Digitális kultúra	2	1&1	2	
Testnevelés	3+2	3+2	3+2	3+2
kötött célú órakeret (két fakultáció)			2+2+4*	2+2+4*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
*Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**4**	**5**
Maximális órakeret	**34**	**34**	**34**	**34**
Katolikus hittan	2	2	2	2

8. Táblázat. Négyévfolyamos óraterv a 2020 szeptemberétől induló évfolyamok esetén

& szakkollégiumi órakeret terhére tartott foglalkozás, gimnáziumi tanulmányi kötelezettség nélkül;
+ és – évfolyamok közötti óraszámmozgatás a NAT-ban engedett 3 óra erejéig;
v kötelezően választható óra bizonyos fakultációválasztás esetén
* a szabadon tervezhető órakeretből (11 és 12-ben a kötött célúból is) megemelt óraszám

Azok a hatévfolyamos képzésben részt vevő tanulók, akik az általános iskolájuk 5-6. évfolyamán nem részesültek hon- és népismeret tantárgyi képzésben, szakkollégiumi szakkör keretében pótolják.

A magyar nyelv és irodalom tárgyat két résztantárgyra osztva oktatjuk: magyar nyelv résztantárgy és irodalom résztantárgy. A két résztantárgy óraszámainak összege adja meg a magyar nyelv és irodalom tantárgy heti óraszámát. A résztantárgyakat külön is lehet osztályozni és külön is adható zárójegy.

3.2.2. A kerettantervben meghatározott óraszámon felüli kötelező órák tananyaga

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozásokon elsajátítandó tananyagot illetően minden tantárgy esetén a következő elveket kell követni. Iskolánk fontosnak tartja a kreatív szabadságot. Meggyőződésünk szerint a kerettanterv feszes ütemezésű munkát ír elő mind tanárnak mind diáknak. Iskolánk azonban az országos élvonalba tartozik, ezért is örülünk annak a szabadságnak, amelyet a kerettanterv az órák tíz százalékában enged. Kiváló tanári karunk van és kiváló diákjaink, akik e nélkül az alkotói szabadság nélkül nem fejleszthetnék ki tökéletesen Istentől kapott tehetségüket, szorgalmukat és elköteleződésüket. Éppen ezért az iskola a kerettanterv által szabadon hagyott órakeretről nem részletes szabályozással, hanem irányelvekkel rendelkezik.

Elsősorban az adott osztály illetve csoport adottságait kell figyelembe venni. Tehetséges és motivált diákok esetén a pedagógus találjon rá a kötelező tananyag azon pontjaira, ahol a diákok tudását elmélyítheti, valamint a diákok kompetenciáikat kibontakoztathatják. Amennyiben ismétlés és korrekció szükséges, úgy a pedagógus erre szánja a szabad órakeret megfelelő részét. Másodsorban a szabad óraszám terhére külön kompetenciafejlesztő foglalkozásokat szervezhet, amelyek azonban mindig kapcsolódjanak a tananyaghoz. Ennek keretében iskolánk ösztönzi a projektmódszert, a külső helyszínen történő oktatást, a csoportmunkát, a párosmunkát. Pannonhalma kiváló terepet biztosít az egyéni kutatásnak minden tudományterületen. Harmadsorban megfontolandó, hogy a pedagógiai megújulás jegyében nem lehet-e társdiszciplináris területté alakítani a szabad óraszámot, azaz más kollégákkal, illetve más tudományágak szakértőinek bevonásával megtervezni az adott tematikai egységet. Ezeknél az újításokál azonban megfelelő körültekintéssel kell eljárni, amelynek részeként az irányító pedagógus mindig előzetesen tájékoztassa a pedagógiai igazgató-helyettest a tervezett újításról. Negyedsorban a fennmaradó órakeret érettségi vagy más vizsgára történő felkészítésre fordítandó, megfelelő feladatsorok gyakoroltatásával.

3.2.3. A kerettanterv szerint nem kötelező tanórai foglalkozások

Az iskola minden évfolyamon heti két óra hitoktatást szervez. Ebben a KAPI akkreditált kerettantervét követjük. Kidolgozás és próbatanítás alatt van a Pannonhalmi Bencés Gimnázium saját hittan kerettanterve, amely moduláris rendszerben tárgyalja a 9-12. évfolyam katolikus hittan tananyagát. A kerettanterv saját helyi ismeretanyagra utaló területe iskolánk esetében a bencés rend története és a bencés spiritualitás, amellyel diákjaink 9. évfolyamon ismerkednek meg 6 órában.

Az általános kerettanterven felüli, iskolánkban oktatott kötelező (k.), kötelezően választandó (kv.) vagy szabadon választható (szv.) tanórai foglalkozások megnevezését és óraszámát az alábbi táblázat tartalmazza:

A tanórai foglalkozás neve	típusa	óraszáma					
		7.évf.	8.évf.	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.
Katolikus hittan	k.	2	2	2	2	2	2
Matematika fakultáció	kv.					(3)+3	(4)+3
Történelem fakultáció	kv.					3	4
Magyar fakultáció	kv.					3	4
Kémia fakultáció	kv.					4	4
Fizika fakultáció	kv.					5	4

Biológia fakultáció	kv.					4	4
Földrajz érettségi felkészítő	szv.					2	2
Digitális kult. érettségi felkészítő	szv.						2
Harmadik nyelv (Angol/Német)	szv.					3	3
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek (NAT 2012)	szv.					1	1
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek (NAT 2020)	k./kv.					1	1
Társadalmi, gazdasági és állam-polgári alapismeretek (NAT 2012)	szv.					1	1
Művészetek	szv.						1
Kínai nyelv	szv.					3	3
Filozófia (NAT 2012)	szv.					1	1
Filozófia (NAT 2020)	szv.					1	1

7. Táblázat. Egyéb oktatott tárgyak és óraszámaik

A kötelezően választandó tanórai foglalkozások elsajátítandó tananyaga az érettségi (közép illetve emelt szintű érettségi vizsgák) anyagát követi. A diákok két emelt szintű vizsgára való felkészítést (fakultáció) választanak 10. évfolyam végén, amely a 11. és 12. évfolyamokon a választott vizsgatárgyra készít fel. Emellett további érettségi felkészítő foglalkozást is választhat. A fakultáción és a felkészítőn a pedagógus a mindenkori központi érettségi követelményeit kövesse, azzal a módszertani szabadsággal, amelyet a szaktárgyi munkaközösséggel illetve a pedagógiai igazgató-helyettessel egyeztetve a legjobbnak ítél a kétszintű érettségi vizsga anyagának elsajátítására és a vizsgán valamint a további szakmai életben való helytállásra. Az iskola szorgalmazza, hogy minden diák két emelt szintű felkészítésen (fakultáción) vegyen részt. Indokolt esetben az egyik fakultáció látogatása alól az igazgató – a szaktanárok és az osztályfőnök támogatásával – mentesítheti azt, aki érettségi felkészítő foglalkozáson vesz részt. Különleges méltánylást érdemlő esetben az igazgató – a szaktanárok támogatásával és az osztályfőnök egyetértése esetén – a diákot mentesítheti mindkét fakultáció alól. Ebben az esetben az egyéni adottságoknak megfelelően döntsenek arról, melyik érettségi felkészítőre vagy szakköri órára járjon a diák.

Tizedik évfolyamon a szakkollégiumi órakeret terhére moduláris rendszerű elmélyítő kiscsoportos foglalkozást (labor) szervez az iskola. Az öt modulból álló éves tervet az igazgató által megbízott tanár állítja össze a természettudományok, a társadalomtudományok és a bölcsészettudományok egyes diszciplináiban érvényes kutatási és alkalmazási módszerek megismertetése és gyakoroltatása céljából, a továbbtanulás (fakultációválasztás) mind tudatosabb döntéshozatala érdekében. A csoportos foglalkozások fizika, kémia, biológia, emberismeret és magyar nyelv tantárgyak elmélyítő blokk-kurzusai, csoportbontásban.

Tizedik évfolyamon művészetek tantárgy témakörét elmélyítendő egy hetes projekthéten vesznek részt a tanulók, osztályonként három csoportban, a felkínált fotóművészeti, filmművészeti és színházi – drámapedagógiai tematikák szerint, választhatóan.

Tizenegyedik évfolyamon azon diákok, akik az első nyelvből (angol vagy német) B2-es nyelvvizsgát tettek, órarendjükbe felvehetik a harmadik nyelv (német vagy angol, erre adódó lehetőség esetén kínai nyelv) tárgyat. A harmadi nyelvi csoport tizenkettedik évfolyamon is folytatódik. Tekintettel arra, hogy a három nyelv tanulás nehéz feladat, az iskola az első két idegen nyelvi eredményhez kötheti a harmadik nyelv tanulását. Azok a diákok, akik harmadik

nyelvet tanulnak, az első nyelv heti 4 óraszámából egy óra alól mentesíthetőek, vagy azt konzultációs alkalom keretében teljesítik.

Iskolánk – elsősorban szakköri keretek között – a következő szabadon választható tárgyakat kínálja: Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek; Társadalmi, gazdasági és állampolgári alapismeretek; Filozófia. Ezekből a helyi tanterv a központi, akkreditált kerettantervet követi. Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek, valamin Társadalmi, gazdasági és állampolgári alapismeretek tárgyak esetén a fennmaradó órakeret a Pannonhalmi Főapátság vállalkozásinak megismerésére, azaz gyakorlati projektmunkára fordítandó. Filozófiából a vallásfilozófia és a filozófiai istentan területének mélyebb ismerete merítse ki a fennmaradó óraszámot.

A 2020 szeptemberétől induló 7. és 9. évfolyamokban felmenő rendszerben mindazok, akik 12. évfolyamon a matematika fakultációt választják, döntésükkel egyben a Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek tantárgy tanulását is vállalják.

Digitális kultúra tárgyból tizedik évfolyamon a kötelező heti óraszám 1 óra helyett 2 óra, amelyből a szakkollégiumi órakeret terhére szervezett plusz 1 heti óra alól a tanuló mentesül, amennyiben a tanulmányi átlaga digitális kultúra szaktárgyból eléri a 3-ast.

3.3. Az oktatásban használt tankönyvek és eszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai – ahol jogszabály ezt lehetővé teszi – a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi diáknak. Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul. Ez alól csak szülői támogatás esetén adható felmentés. A tankönyvrendelés elkészítését az igazgató által felkért tankönyvfelelős munkatárs koordinálja. Az iskola tiszteletben tartja a pedagógus jogát a tankönyvek és a taneszközök kiválasztására vonatkozóan a következő elvek érvényesülése esetén az alábbiak szerint:

Tankönyvekre vonatkozóan:

- a kerettantervhez, illetve a helyi tantervhez igazodjon;
- szakmai szempontból feleljen meg a többcélú intézmény oktatási szintjeinek;
- tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot;
- elégítse ki a didaktikai követelményeket;
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak, alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez;
- szerkesztése segítse a tanulást;
- sok szemléltető ábrát, illetve magyarázatot tartalmazzon;
- változatos oktatási módszerek alkalmazását segítse;
- szerepeljenek benne a kultúrtörténeti vonatkozások;
- feleljen meg iskolánk elveinek, céljainak;
- esztétikus, nyelvhelyességi szempontból is megfelelő legyen;

- tartós, gyakori használatra készüljön;
- megfizethető legyen;
- legyen összhangban a munkaközösség ajánlásával,
- szakmailag egymásra épüljön;
- tartalmazza a NAT, a kerettanterv és az elfogadott helyi tanterv követelményeit;
- lényeges, hogy egyformán fejlessze az auditív és vizuális megismerést,
- az ismeretközlés során bizonytalanságban ne hagyja a diákokat;
- fejlessze a logikus gondolkodást, s hasson a pozitív érzelmekre;
- az illusztrációk funkcionálisak legyenek;
- legyen megfelelő tipográfia, az oldalak áttekinthetőek, szellősek legyenek;
- a jelenleg beszélt választékos magyar nyelven íródjanak, hangozzanak el a magyarázatok (idegen nyelv kivételével);
- helyesírás tekintetében kifogástalan legyen.

Taneszközökre vonatkozóan:
- a kerettantervhez, illetve a helyi tantervhez igazodik
- szakmai szempontból megfelel az oktatás szintjének
- megfelel az életkori sajátosságoknak
- a taneszközök, segédeszközök legyenek összhangban a tankönyvekkel, munkafüzetekkel;
- könnyen előkészíthető a tanórára
- munka-és balesetvédelmi szempontból kifogástalan
- alkalmas tanulói kísérletek végzésére is
- megfizethető
- összhangban van a munkaközösség és a központi ajánlásokkal.

Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak. A nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. Nyelvkönyveket, bizonyos feladatgyűjteményeket a diákkönyvtárból lehet kölcsönözni. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.). Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve pályázatokat és egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű és SNI diákok ingyenesen használhatják. Az iskola könyvtára tartós tankönyvekkel rendelkezik, melyeket diákjaink tanulmányaik teljes idejében használhatnak. A tankönyvek beszerzését az iskola szervezi.

Az iskolai tankönyv- és taneszköz-beszerzés egyebekben a vonatkozó jogszabályok eljárásait követi.

3.4 A Nemzeti alaptanterv pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása

A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium kilencedik-tizedik évfolyamán részben ez a munka folytatódik, részben alapos általános tudást és szilárd tájékozódási képességet szeretnénk diákjainkban kialakítani. A jövőképük kibontakoztatásának segítése minden kollégánk feladata. A tizenegyedik-tizenkettedik évfolyam már speciálisabb felkészítést nyújt, amelyben a pályaorientáció és a tágabb értelemben vett identitásra találást a már megalapozott elköteleződés és a gazdag közösségi élet tapasztalata támogatja. Mindezek alapján pedagógiai munkánk során a NAT előirányzatait figyelembe véve törekvéseink az alábbiakban foglalhatók össze:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a diákok egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával, az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a diákok egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a diákok egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

3.5. A mindennapos testnevelés

Iskolánkban a mindennapos testmozgás a kezdetektől előírás. A szakkollégiumi napirendben ugyanis napi rendszerességgel szerepel a kötelező séta, amely az apátság zöldövezeti adottságai miatt egyben természetjárás is. Sok diákunk ezt az időt intenzív sporttevékenységgel tölti. Emellett eddig is minden évfolyamon három testnevelés óra biztosította a tanári-edzői

egészségnevelést. Az iskola sportköre pedig kivételesen gazdag kínálatot biztosít diákjainknak (vö: a jelen PP. 2.3.2. pontja).

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Kntv.) alapján a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelettel kihirdetett Nemzeti Alaptanterv (továbbiakban: NAT) előírása szerint az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezheti meg, amelyből legfeljebb heti két óra egyéb sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi sportjátékok, más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok), továbbá ez a heti két óra iskolai sportkörben, vagy igazolt sporttevékenységgel való sportolással kiváltható.

Ennek megfelelően iskolánk 2012. szeptember 1-jétől kezdődően 7. és 9. évfolyamban, majd ezt követően felmenő rendszerben, a mindennapos testnevelést a Kntv. és a NAT előírásainak maradéktalanul megfelelve az alábbiak szerint valósítja meg:

Az osztályok órarend szerinti testnevelés órája mellett heti 2 alkalommal az osztályfőnök koordinációjával, a prefektusok segítségével, és a szaktanárok szükség szerinti részvételével az osztályok minden diákja a fentebbi lista alapján sporttevékenységben vesz részt.

A 9. A. illetve 9. B. osztályok órarend szerinti testnevelés órái közül féléves váltásban a duplaórát úszásoktatásra fordíthatja. A kilencedik évfolyamon a QPAC Diáksport Egyesülettel együttműködve az iskola a délelőtti testnevelésoktatás két óráját vívásoktatással tölti ki.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, és ezek pedagógusainak megválasztására vonatkozó szabályok

A választható tárgyak és foglalkozások, szakkörök, sportköri tevékenységek meghirdetése szeptember első három hetében történik. A pedagógusokat az igazgató kéri fel, illetve ő hagyja jóvá a választható tevékenységforma indítását. A diákok ezekre szabadon jelentkezhetnek, amennyiben a speciális kritériumoknak megfelelnek. A jelentkezési kritériumok nem lehetnek pedagógiailag nem indokolhatóan, aránytalanul vagy szükségtelenül megkülönböztetőek. A diákok munkabírásának optimális kihasználása fontos célunk. Ezért az osztályfőnök – különösen a kezdő évfolyamoknál kísérje szoros figyelemmel a diákok választásait. A merész lendületet próbálja fékezni, a bátortalanságot és a visszafogott lelkületet pedig – akár szülői segítséggel – munkára ösztönözni.

Minthogy a választható tevékenységeket az érintett pedagógus hirdeti meg saját neve alatt, ezért a tárgyválasztási szabadság egyben pedagógusválasztási szabadság is. Mindazonáltal iskolánk szellemiségének és a keresztény értékrendnek ellenébe hat, ha mérvadó szerepet kap a pedagógus iránt érzett szimpátia vagy ellenszenv. Ahelyett, hogy ezek irányítanának, meggyőződésünk szerint inkább arra neveljük a jövő katolikus értelmiségét, hogy emberi kapcsolatainkat nem felületes érzelmek, hanem a kipróbált szeretet határozza meg.

3.7. Az érettségi választható tárgyai és az érettségire történő felkészítés

3.7.1. Érettségi vizsgatárgyak és követelményeik

Iskolánk minden tanított tantárgyából (kötelező, kötelezően választható vagy szabadon választható tárgyból) szervez érettségi vizsgát. A vizsgára a vonatkozó jogszabály (a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 12. § (1) bek.) értelmében a diákok abból a tárgyból jelentkezhetnek, amelynek az iskola helyi tantervében meghatározott követelményeit a jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. Minden érettségi vizsgatárgyból a Pannonhalmi Bencés Gimnázium helyi tantervében foglalt követelmények teljesítése a vizsgára bocsátás feltétele.

3.7.2. Az érettségire történő felkészítés

Iskolánk az alábbi tárgyakból vállal közép- és emelt szintű érettségire történő felkészítést 11-12. évfolyamon:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Matematika
- Fizika
- Kémia
- Biológia
- Földrajz
- Digitális kultúra
- Angol nyelv, Német nyelv, Olasz nyelv, Francia nyelv, Latin nyelv

Katolikus hittan tárgyból az iskola külön középszintű érettségire felkészítő kurzust is szervez.
Amennyiben a feltételek fennállnak, igazgatói egyéni döntés alapján Ének-zene, Filozófia, Vizuális kultúra, Gazdasági ismeretek (Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek tantárgy alapján) és Testnevelés tárgyakból tart érettségi vizsgára felkészítő konzultációt, szakkört.

3.8. A középszintű érettségi vizsga témakörei

Iskolánk az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben meghatározott tematikát követi. A 2021. október-novemberi vizsgaidőszakban a korábban a 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben szabályozott részletes vizsgakövetelmények szerint kell érettségi vizsgát tenni. 2022. január 1-je és 2023. december 31-e között a módosítás előtti Nat. szerint tanulóknak a korábban a 40/2002. (V. 24.) OM rendeletben szabályozott részletes vizsgakövetelmények szerint kell érettségi vizsgát tenniük. A módosított Nat szerint tanulók előrehozott vizsgái ebben az időszakban már a vizsgaszabályzat 3. mellékleteként bevezetett új általános követelmények, és az ezekhez kapcsolódó új részletes követelmények szerint folynak majd. A 2024. január 1-je után és ezt követően már kizárólag a vizsgaszabályzat 3. mellékleteként bevezetett új általános követelmények, és az ezekhez kapcsolódó, új részletes követelmények szerint lehet csak érettségi vizsgát tenni.

Különös hangsúlyt helyezünk szaktárgyanként az alábbiakra:

Magyar nyelv és irodalom

- Életművek: Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila
- Portrék: Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Mikszáth Kálmán vagy Csokonai Vitéz Mihály, Vörösmarty Mihály, Móricz Zsigmond, Radnóti Miklós

- Látásmódok: Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Örkény István
- A kortárs irodalomból: Esterházy Péter vagy Nemes Nagy Ágnes vagy Kertész Imre
- Világirodalom: Az antikvitás és a Biblia (műfajok, témák, motívumok, hőstípusok); A romantika vagy a szimbolizmus vagy az avantgárd (jellemzői, egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása)
- Színház- és drámatörténet: Shakespeare vagy Moliére, Madách Imre: Az ember tragédiája vagy Szophoklész, Katona József: Bánk bán
- Az irodalom határterületei: az irodalom kulturális határterületei
- Egy-két tipikus műfaj (pl. útirajz, detektívregény, kalandregény, tudományos fantasztikus irodalom) bemutatása vagy
- Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai (pl. könyvismertetés, ajánlás, kritika, CD-ROM, internetes könyvkínálat) vagy
- Irodalom filmen
- Interkulturális megközelítések és regionális kultúra: a régió, a tájegység, a település kulturális, irodalmi (múlt és jelen) hagyományainak bemutatása. Juhász Gyula vagy Móra Ferenc vagy Szeged irodalmi emlékhelyei
- Témák, motívumok: a szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. Az olvasott művekben a motívum, a téma változatainak felismerése, értelmezése (pl. kert, sziget, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás, ember és természet, mikro- és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi és nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák).
- Műfajok, poétika: a műnemek és a műfajok, továbbá az alapvető versformák felismerése. A poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében. Azonos műfajú alkotások összehasonlítása.
- Nyelvi struktúrák
- Nyelvtörténet
- Szemiológia
- Stílustan
- Alaktan
- Írásmódok
- Műfajok
- Közlési formák

Történelem

- Az ókor és kultúrája
- A középkor
- A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
- Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban
- Magyarország a Habsburg Birodalomban
- A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora
- A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon
- Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
- Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
- Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
- A jelenkor
- A mai magyar társadalom és életmód
- fakultatív témakör: Helytörténet

Hittan

- Biblia
- Ószövetség
- Alapvető ószövetségi bevezetés-tudományi ismeretek
- Krisztus misztériuma az evangéliumok alapján
- Az apostolok kora az Újszövetség fényében
- Alapvető újszövetségi bevezetés-tudományi ismeretek
- Az egyház ókora és középkora
- Az egyház újkora és legújabb kora
- Ünnepeink liturgiája és dogmatikája (Krisztus megváltó tevékenysége, Mariológia)
- Az Eukarisztia és a szentségek
- Az ember erkölcsi lény
- Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás
- A vallás és a Krisztus-esemény bizonyossága
- Az egyház és a kinyilatkoztatás

Filozófia

- A hétköznapi és a filozófiai gondolkodásmód megkülönböztetése;
- a tartalmi követelményekben meghatározott alapismeretek elsajátítása;
- a tanult filozófiai alapfogalmak, szakkifejezések alkalmazása;
- a logikus érvelés, a következtetések világos nyelvi formában való előadása;
- eredeti forrásból merített rövid filozófiai szövegek értelmezése;
- a különböző filozófiai álláspontok megkülönböztetése;
- a kiemelt korszakok művészete, tudománya és filozófiája találkozási pontjainak felismerése.

Etika

- Az emberi természet
- Az erkölcsi lény
- Az erkölcsi cselekedet
- Az etika megalapozása
- Az erények és a jellem
- Társas kapcsolatok
- Erkölcs és társadalom
- Vallás és erkölcs
- Korunk erkölcsi kihívásai
- Az ember, mint biológiai, társadalmi és szellemi lény
- Az ember, mint meghatározott és szabad, értékelő és erkölcsi lény
- Szokás, erkölcs és jog
- Döntések és környezetük
- Az ember közvetlen környezete
- Család, párkapcsolat, barátság, közösségi kapcsolatok
- A mi kis ügyeink

Matematika

- Halmazok, halmazműveletek
- Kombinatorika alapjai, összeszámlálási feladatok
- Egész kitevős hatványok, azonosságai
- Algebrai kifejezések, polinomok, törtek, műveletek algebrai kifejezésekkel
- Nevezetes azonosságok és alkalmazásuk
- Elsőfokú egyenletek, megoldási módszerek, mérlegelv

- Lineáris egyenletrendszerek, megoldási módszerek
- Abszolútértékes egyenletek
- Elsőfokú egyenlettel megoldható szöveges feladatok
- Számelmélet alapjai, oszthatóság, lnko, lkkt keresése
- Függvény fogalma, lineáris függvények
- Abszolútérték, törtrész, egészrész, előjelfüggvény
- Másodfokú függvények
- Négyzetgyökfüggvény
- Függvénytranszformációk
- Geometriai alapfogalmak, ponthalmazok
- Háromszög nevezetes vonalai, körei
- Thálész-tétele, Pitagorasz-tétele
- Geometriai transzformációk, tulajdonságaik
- Forgásszög és mérése, ívmérték, körív és körcikk
- Háromszög területe, képletek
- Ismert négyszögek csoportosítása, területe
- Statisztika alapfogalmai: átlag, medián, módusz, szórás
- Négyzetgyökvonás és azonosságai
- Az n-edik gyök, n-edik gyök azonosságai, gyökfüggvények
- Másodfokú egyenlet, megoldóképlet
- Viete-tétele, gyöktényezős alak
- Négyzetgyökös egyenletek
- Másodfokú egyenlettel megoldható szöveges egyenletek
- Hegyesszög szögfüggvényei
- Forgásszög szögfüggvényei
- Szögfüggvények tulajdonságai
- Szögfüggvények ábrázolása
- Hasonlósági transzformációk, tulajdonságai
- Háromszögek hasonlósága, súlyvonal, súlypont
- Derékszögű háromszög magasság és befogótétele
- Síkbeli és térbeli számítások szögfüggvényekkel
- Vektorok, vektorműveletek, vektorok felbontása
- Valószínűségszámítás alapjai
- Permutáció, variáció, kombináció
- Racionális kitevőjű hatványok, azonosságok
- Logaritmus, azonosságai
- Exponenciális és logaritmikus egyenletek
- Exponenciális és logaritmus függvény jellemzése, inverz függvény
- Vektorok skaláris szorzata
- Szinusztétel, koszinusztétel
- Trigonometrikus egyenletek
- Helyvektor, műveletek vektorokkal a koordináta rendszerben
- Szakasz osztópontja, háromszög súlypontja
- Szakasz hossza
- Egyenesek jellemző adatai: irányvektor, normálvektor, iránytényező
- Egyenes egyenletei
- Merőleges és párhuzamos egyenesek
- Kör egyenlete
- Sorozat fogalma, tulajdonságai
- Számtani sorozat

- Mértani sorozat
- Poliéderek
- Hengerszerű testek
- Kúpszerű testek
- Csonkakúp, csonkagúla
- Gömb

Fizika

- Út, elmozdulás, sebesség, gyorsulás. Impulzus (mozgásmennyiség, lendület). Perdület.
- Munka. Munkatétel. A mechanikai energia megmaradása. Newton törvényei. Erőtörvények.
- Egyenes vonalú mozgások. Az egyenletes és a változó körmozgás. Rezgőmozgás.
- Kényszerrezgés, rezonancia. Kényszermozgás, (lejtő, inga). Súrlódás.
- Merev testek. Tömegközéppont. Merev testek egyensúlya.
- Rugalmas szilárd test. Hooke törvénye.
- Hullámmozgás. Longitudinális és tranzverzális hullám. Polarizáció. Interferencia. Elhajlás.
- Állóhullámok. Hangtan.
- Hőmérséklet. Az ideális gázok állapotegyenlete. Állandó nyomáson, térfogaton, hőmérsékleten végbemenő folyamatok. Az ideális gáz belső energiája. Hőkapacitás és fajhő.
- A kinetikus gázelmélet alapjai. Az ekvipartició tétele.
- Halmazállapot-változások.
- Folyadékok és szilárd anyagok hőtágulása
- A hőtan első főtétele. Munka, hő.
- A hőtan második főtétele.
- Időben állandó elektromos mező (erőtér) és jellemző mennyiségei. Coulomb törvénye.
- Kapacitás, kondenzátorok.
- Elektromos áram, Ohm-törvény. Eredő ellenállás, egyenáram munkája, teljesítménye.
- Időben állandó mágneses mező (erőtér). Indukcióvektor. Lorentz-erő.
- Elektromágneses indukció. Önindukció.
- Váltakozó áram. Váltakozó áramú ellenállások. A váltakozó áramú teljesítmény.
- Transzformátor. Rezgőkör. Elektromágneses hullámok.
- A fény mint elektromágneses hullám.
- A fény visszaverődése, törése, teljes visszaverődés.
- Interferencia, diszperzió, színek.
- A fény polarizációja.
- Fényelektromos jelenség. Az elektron töltése, tömege, hullámtermészete.
- H-atom színképe, alapállapota, energiaszintjei.
- Az atommag összetétele. Proton, neutron.
- Tömeghiány. Egy nukleonra jutó kötési energia.
- Radioaktivitás. Magreakciók. Láncreakció.
- Az atomenergia felszabadítása. Atomerőművek. Sugárvédelem
- Tömegvonzás
- Bolygómozgás
- Naprendszer

Kémia

- Kémiai jelölések és mennyiségek
- Az atom felépítése, alkotórészei. Az izotópok

- Az atomok elektronszerkezete
- A periódusos rendszer
- Ionok képződése atomokból
- Molekulák képződése és szerkezete
- Az elsőrendű kötések és jellemzésük
- Másodrendű kötések kialakulása
- Az oldás folyamata és energiaviszonyai
- A kémiai reakciókat kísérő energiaváltozások. A reakcióhő
- A reakciósebesség és a kémiai egyensúly
- Savak és bázisok reakciói
- Redoxireakciók
- Elektrolízis, galvánelemek
- Anyagi halmazok
- A kémiai elemek általános jellemzése
- A hidrogén és a víz legfontosabb tulajdonságai
- A halogénelemek és fontosabb vegyületeik
- Az oxigéncsoport fontosabb elemei és vegyületeik
- A nitrogéncsoport fontosabb elemei és vegyületeik
- A széncsoport fontosabb elemei és vegyületeik
- A fémek általános jellemzése
- A fontosabb fémek ipari előállításának kémiai alapjai
- Alkálifémek és vegyületeik
- Alkáliföldfémek és vegyületeik
- Az alumínium és vegyületei
- A vascsoport és a rézcsoport fontosabb fémei és vegyületeik
- Telített szénhidrogének
- Telítetlen szénhidrogének
- Aromás szénhidrogének; a benzol
- A szerves kémiai reakciók főbb típusai
- A földgáz és a kőolaj. Energiagazdálkodás
- Alkoholok
- Oxovegyületek
- Karbonsavak
- Észterek
- Nitrogéntartalmú szerves vegyületek: aminok és amidok
- Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek
- Szénhidrátok
- Aminosavak és fehérjék
- Nukleinsavak
- Műanyagok

Biológia

- Az élőlények rendszerezése. A vírusok, a prokarióták, az egysejtű eukarióták
- A többsejtű eukarióták. A gombák és a telepes növények. A hajtásos növények szerveződése
- A többsejtű állatok szerveződése, az ősszájúak és az újszájúak
- A gerincesek
- A növényi és az állati szövetek
- A biogén elemek. A víz és az ásványi sók. A kolloid állapot biológiai jelentősége
- A lipidek és a szénhidrátok biológiai jelentősége

- A fehérjék és a nukleinsavak biológiai jelentősége. A mono- és a dinukleotidok szerepe
- Az enzimek, az enzimműködés
- A sejtanyagcsere. Az építő és a lebontó anyagcsere-folyamatok
- A szénhidrátok felépítése
- A DNS, mint örökítő anyag. A genetikai kód. A fehérjék bioszintézise
- A sejtalkotók felépítése és működése. A biológiai membránok és anyagforgalmuk
- A színtestek és a mitokondriumok
- A sejtmag és a kromoszómák
- A sejtek osztódása
- A növények életműködései
- A növények vízforgalma, vízgazdálkodása és anyagszállítása
- A növények táplálkozása, légzése, raktározása és kiválasztása
- A növények mozgása és ingerlékenysége. Szabályozás a növények szervezetében
- Az állatok és az ember életműködése
- A belső környezet stabilitása, a belső védekezés
- A vér és a vércsoportrendszerek
- Az állatok és az ember keringési rendszere
- Az állatok és az ember légzése
- Az állatok és az ember táplálkozása
- Az állatok és az ember kiválasztása
- Az állatok és az ember mozgása
- Az életműködések szabályozása
- Az idegi szabályozás evolúciója
- A gerincvelő, az agytörzs és a nagyagy. Az érző- és a mozgatóműködés
- A vegetatív idegrendszer
- A hormonális szabályozás. Az agyalapi mirigy, a mellékvese, a pajzsmirigy, a mellékpajzsmirigy, a hasnyálmirigy belső elválasztású szigetei. Az ivarmirigyek hormontermelése
- Egészséges életmód, fontosabb betegségek és megelőzése
- A meiózis, a gének rekombinációja, az ivaros és az ivartalan szaporodás
- A növények növekedése és fejlődése
- Az állatok növekedése és fejlődése
- Az ember nemi működései, az ivarsejt- és az ivarihormon-termelés szabályozása
- Az ember növekedése és fejlődése
- Az öröklődés és a változékonyság. A mutáció
- A minőségi és a mennyiségi tulajdonságok öröklődése
- Populációgenetika és evolúció
- A populációk genetikai egyensúlya. A szelekció és az alkalmazkodás
- Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok. Új fajok kialakulása
- A fizikai, a kémiai és a biológiai evolúció az eukarióta sejt kialakulásáig
- A növények és az állatok evolúciója a földtörténeti óidőben, a középidőben és az újidőben. Az utolsó jégkorszak és a főemlősök evolúciója
- Az egyed feletti szerveződési szintek. Az élő és az élettelen környezeti tényezők
- A populációk, a biocönózisok, és a biomok
- A bioszféra anyag- és energiaforgalma. A környezet- és a természetvédelem. Nemzeti parkok, természetvédelmi területek
- Az öröklött és a tanult magatartásformák
- Létfenntartási és szaporodási viselkedési formák
- Társas viselkedés, szociális kapcsolatok az élővilágban
- Kommunikáció az állatvilágban

Földrajz

- A földrajzi környezet ábrázolása
- A kőzetburok
- A légkör
- A Föld vízburka
- A földrajzi övezetesség
- A Föld népessége és települései
- A világ változó társadalmi-gazdasági képe
- Globális világproblémák
- Az európai integráció folyamata
- Nyugat-Európa jelentősebb országai
- Közép-Európa országai
- Kelet-Európa jelentősebb országai
- Észak-Európa országai
- Dél-Európa jelentősebb országai
- Hazánk helye és kapcsolatai Európában
- Magyarország gazdaságföldrajza (fejlődése, gazdasági szerkezete, népessége és települései)
- Magyarország mezőgazdasága (természeti alapjai, élelmiszer-gazdaságunk)
- Magyarország ipara (energiagazdaságunk, kohászatunk, gépgyártásunk, egyéb iparágaink)
- Közlekedésünk, idegenforgalmunk, külkereskedelmünk
- Hazánk régiói
- Észak-, Közép- és Dél-Amerika legfontosabb országai
- Ázsia jelentősebb országai
- Afrika természeti adottságai és gazdasága
- Ausztrália helye a világban

Idegen nyelv (angol, német, olasz, francia)

- Személyes vonatkozások, család
- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek
- Ember és társadalom
- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között
- Környezetünk
- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben

- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás
- Az iskola
- Saját iskolájának bemutatása sajátosságok
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
- A munka világa
- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

Latin nyelv

- A jelölt nyelvi és tartalmi szempontból egyaránt ismeri legalább az alábbi szerzők egyes eredeti műveit vagy azok részleteit: Marcus Tullius Cicero, Caius Iulius Caesar, Caius Valerius Catullus, Publius Vergilius Maro, Titus Livius, Quintus Horatius Flaccus, Publius Ovidius Naso, Cornelius Tacitus
- A diák alapvető ismeretekkel rendelkezik a fenti szerzők eredeti nyelven megismert szövegein túli irodalmi és egyéb működéséről.
- A vizsgázó ismeri a fenti források pontos megértéséhez és értelmezéséhez szükséges földrajzi, történelmi, gazdasági és kultúrtörténeti tudnivalókat, a latin nyelvű műveltség időbeli és térbeli kiterjedésének kereteit, fontosabb szakaszait, a klasszikus antikvitás mindennapi életét, életkörülményeit (lakás, öltözködés, étkezés, család, szórakozóhelyek), a társadalmi érintkezés szokásait (társadalmi rétegek, államszervezet, közigazgatás), az adott társadalom alapértékeit, a fontosabb ünnepeket és rítusokat (áldozatbemutatás, jóslás), e kulturális értékeknek korunkra és az egyetemes magyar kultúrára gyakorolt hatását, e kapcsolatrendszernek az általa megismert forrásokhoz köthető egyedi elemeit.
- Nyelvtani ismeretek: A vizsgázó képes az adott latin szövegben előforduló lexikai elemek és nyelvi struktúrák pontos felismerésére, utóbbiak elemzésére, valamint képzésük, szerkesztésük bemutatására.
- A jelölt ismeri és tudja képezni a latin leíró nyelvtan alaktanának szabályos és rendhagyó alakjait, ismeri és képes alkalmazni a mondattan fontosabb szabályait.
- Alaktan: Az öt declinatio az i-tövűség általános szabályai, Vocativus, Locativus
- Melléknévfokozás (a kivételek közül: -er végűek; 6 –ilis végű; bonus, malus, magnus, parvus, multus)
- Adverbiumok képzése és fokozása (a kivételek közül: -er végűek; 6 –ilis végű; bonus, malus, magnus, parvus, multus adverbiumai)
- Névmások: személyes, visszaható, birtokos, mutató névmások közül hic haec hoc, iste ista istud, ille illa illud, is ea id, idem eadem idem, ipse ipsa ipsum, vonatkozó névmás, kérdő névmások közül quis quid, qui quae quod
- Számnevek közül: unus –a –um, duo duae duo, tres tria, mille (milia)
- Névmási genitivusszal és dativusszal járó szavak
- A négy coniugatio
- Deponens igék
- Semideponens igék
- Körülírt igeragozás
- Rendhagyó igék közül: sum, possum, eo, fero, volo
- Szóalkotás (prefixumok, suffixumok)

- Mondattan: Mondatrészek és azok kapcsolatai: állítmány (és „összetett állítmány”), alany, állapothatározó (attributum praedicativum, appositio praedicativa, participium coniunctum)
- Az esettan leggyakoribb elemei (az eset használata és nem a terminus felől közelítve): genitivus subiectivus, obiectivus, partitivus; dativus commodi, incommodi, finalis; ablativus loci, temporis, rei efficientis, auctoris, comparationis, mensurae
- Az igemódok jelentése
- Igenevek és igeneves szerkezetek
- A consecutio temporum általános szabályrendszere
- Alanyi és tárgyi mellékmondatok: kijelentő, kérdő, célzatos
- Célhatározói mellékmondat, következményes mellékmondat
- Az ut és cum kötőszó

Digitális kultúra
- Információs társadalom
- A kommunikáció
- Információ és társadalom
- Informatikai alapismeretek - hardver
- Jelátalakítás és kódolás
- A számítógép felépítése
- Munkavédelem és ergonómia
- Informatikai alapismeretek – szoftver
- Az operációs rendszer és főbb feladatai
- Információs hálózati szolgáltatások
- Kommunikáció az interneten
- Könyvtárhasználat
- Könyvtárak
- Információ-keresés
- Forráshasználat

Ének-zene
- A magyar népzene
- A magyar népzene régi stílusa
- A magyar népzene új stílusa és egyéb csoportjai
- Az ókor zenéje
- A középkor zenéje
- A Reneszánsz zene
- XI – XVI. századi magyar műzene
- A barokk instrumentális zene
- Barokk oratórikus formák
- A klasszicizmus kialakulása
- Klasszikus énekes (vokális) műfajok
- Klasszikus műfajok és műformák
- XVII – XIX. századi magyar műzene fejlődéstörténete
- A zenei romantika és a társművészetek
- XIX. századi nemzeti opera
- Programzene a XIX. században
- Postromantika
- A századforduló francia zenéje
- A XX. század legjelentősebb stílusirányzatai a zenében és a társművészetekben

- A XX. századi magyar zene megteremtése és a folklórizmus

Vizuális kultúra
- Ősművészet
- Mezopotámia művészete
- Egyiptom művészete
- Görög művészet
- Etruszk és római művészet
- Ókeresztény művészet
- Népvándorlás kora
- Bizánc, ortodox művészet
- Karoling-kor
- Romanika Európában
- Európai Gótika
- Középkori művészet Magyarországon (romanika, gótika)
- Itáliai reneszánsz
- Északi reneszánsz
- Reneszánsz hazánkban
- Barokk Európában
- Barokk Magyarországon
- Egyetemes és magyar klasszicizmus
- Romantika Európában és hazánkban
- Realizmus Európában és hazánkban
- Impresszionizmus és előzményei
- Posztimpresszionizmus
- Magyar művészet kibontakozása a XIX. században
- Századforduló körül: szimbolizmus, szecesszió
- Magyar művészet a századforduló idején
- Az avantgárd (expresszionizmus, fauvizmus, kubizmus, futurizmus, dadaizmus, szürrealizmus)
- Absztrakt művészet – konstruktivizmus
- Művészet a két világháború között (egyetemes és magyar)
- Művészet a második világháború után (egyetemes és magyar)
- Kortárs magyar művészet
- Népi építészet és tárgykultúra, viseletkultúra
- A fotó eszközei, műfaji sajátosságai
- A mozgókép fajtái (film, videó, digitális) felhasználási területei
- Film: műfaji és stiláris osztályozása, történetisége

Mozgóképkultúra és médiaismeret
- Médiatudomány
- Információs társadalom
- Filmtörténet
- Médiatörténet
- Zsurnalisztika
- Mai irányzatok
- Filmelemzés
- Technikai háttér a médiában
- Médiajog

Életvitel és gyakorlat

- Család
- Családi vállalkozások
- Bankismeret
- Jogi alapismaretek
- Közgazdaságtan otthon
- Háztáji
- Fogyasztóvédelem
- Szellemi alkotások joga
- Ügyletek a mindennapokban

Testnevelés

- Elméleti ismeretek
- A magyar sportsikerek
- A harmonikus testi fejlődés
- Az egészséges életmód
- Testi képességek
- Gimnasztika
- Atlétika
- Torna
- Ritmikus gimnasztika
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelés és sportjátékok
- Természetben űzhető sportok
- Gyakorlati ismeretek
- Gimnasztika
- Atlétika
- Futások
- Ugrások
- Dobások
- Torna
- Talajtorna
- Szekrényugrás
- Felemáskorlát
- Gerenda
- Ritmikus gimnasztika
- Gyűrű
- Nyújtó
- Korlát
- Küzdősportok, önvédelem
- Úszás
- Testnevelés és sportjátékok
- Kézilabda
- Streching
- Kosárlabda
- Labdarúgás
- Röplabda

Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek (Gazdasági ismeretek)

- A vállalkozások fő ismérvei, csoportosítása. A kisvállalkozások alapítása. Előnyök és hátrányok az egyes vállalkozási formáknál. A nonprofit vállalkozások jellemzői.
- A piac fogalma és jelentősége. A pénz kialakulása és jellemzői. Kis bankjegyismeret.
- A gazdasági körforgás folyamata a nemzetgazdaságban. A költségvetés fogalma és jellemzői. Konjunktúra és válság.
- A magyar adórendszer jellemzői, a legfontosabb adónemek értelmezése. A korrupció.
- A külkereskedelem jelentősége. A vámok, kvóták, szubvenciók fogalmának értelmezése. Hazánk részvétele a nagy nemzetközi gazdasági szervezetekben, mint pl. IMF, Világbank, GATT, WTO, CEFTA.
- Az Európai Unió, mint gazdasági integráció. Hazánk az Európai Unióban. A csatlakozás előnyei és hátrányai.
- A technológiai modernizáció jellemzői; gazdasági globalizáció, transznacionális vállalatok, kommunikációs technológia fejlődése…stb.
- A munka világának átalakulása. A munkavállalás módjai, a munkaviszony létesítése, a munkavégzés alapvető szabályai, problémák, jogviták a munkahelyeken.
- A munkavállalók érdekeit védő szervezetek. A szakszervezetek és üzemi tanácsok feladatai. A sztrájkjog, mint alapjog ismerete a sztrájktörvény alapján.
- A munkanélküliség és az ifjúsági munkanélküliség helyzete hazánkban. Az informatikai és távközlési rendszerek hatása az oktatásra, tanulásra, kommunikációra és a munkavállalásra.
- Szellemi és vallási körkép az ezredforduló Magyarországán. A felekezeti tagoltság bemutatása.

Társadalmi, gazdasági és állampolgári alapismeretek

- Gazdaság, a munka világa, pályaorientáció
- Társadalmi rétegződés és társadalmi mobilizáció
- A közélet és a politika világa
- Hovatartozásaink: szülő és lakóhelyünk, hazánk és Európa, magyarságunk és európaiságunk
- Életszínvonal, életmód, az élet minősége, boldogulás és boldogság,
- Globális gazdasági, társadalmi és erkölcsi kihívások
- A társadalmi együttélés általános, térben és időben változó szabályai. Az erkölcsi és jogi normák hatása magatartásunkra.
- Az emberi jogok megjelenése a történelemben. Az alapvető emberi jogok a mai Magyarországon (A Magyar Köztársaság Alkotmánya XII. fejezete alapján). A jogok értelmezése. Az Alkotmányban rögzített kötelességek.
- A gyermekek jogai. A diákjogok és kötelességek. Hogyan viszonyulnak egymáshoz az emberi jogok, a gyermekek jogai és a diákjogok?
- A törvényhozó hatalom működése Magyarországon. Az Országgyűlés szervezete, működése, a törvényhozás menete, a kormányzati tevékenység ellenőrzése.
- A köztársasági elnök jogköre hazánkban.
- A végrehajtó hatalom legfontosabb feladatai.
- Nemzet, állam, etnikum, kisebbség fogalmainak tartalma. Állam és állampolgárság. A magyar állampolgárság megszerzése.
- Nemzeti és etnikai kisebbségek Magyarországon A kisebbségek egyéni és kollektív jogai az 1993-as törvény alapján.
- Az előítélet kialakulása jellemzői és leküzdésének módjai.
- A család fogalma, szerepe és funkciói a történelemben és napjainkban. A család helyzete ma. A szocializáció fogalma és közegei. Szocializáció és deviancia összefüggései.

- A népesség alakulása Magyarországon. A mai magyar társadalom rétegződése, vagyoni helyzet, foglalkozás, településformák, műveltség alapján.
- A szegénység okai a mai Magyarországon. Milyen eszközökkel lehet küzdeni a szegénység ellen? (Szegénypolitika-szociálpolitika)
- Helyi társadalom fogalma és jellemzői. Lehet-e helyi közélet a lakóhelyen?

3.9. Az iskolai ellenőrzés, értékelés módja és formái

3.9.1. A számonkérés formái

A ellenőrzés és az értékelés lehet diagnosztikus, szummatív és fejlesztő, az alábbi formákban megvalósítva:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli felelet (egy anyagrészből),
- röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
- dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő),
- témazáró felelet
- kisérettségi
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
- esszé
- portfólió
- projektmunka
- órai munka
- a diák teljesítményének (pl.: rajz, testneveléssel, összefüggő mozgásforma, zenei mű előadása) ellenőrzése
- a fentiek közül összeállított komplex számonkérési-ellenőrzési forma.

Távoktatás esetén a fenti formáknak a digitális világhoz adaptált számonkérési változatait használjuk.

3.9.2. Tanulmányi érdemjegyek, az osztályzás elvei

A diákok az ellenőrzés során munkájukról visszajelzést kapnak. Ez történhet például metakommunikáció útján, egy-két mondatos értékeléssel, pontokkal, százalékpontokkal, összetett pontrendszerrel, vagy + és – jelekkel (melyeket később osztályzatokra váltunk), közvetlen érdemjeggyel, vagy más, utánkövethető, egyértelmű és az igazgatóval egyeztetett módon. Lényeges, hogy bármilyen rendszer szerint is értékelünk, ez végül érdemjegyekben is jelenjen meg az 1-től 5-ig tartó skálán, és ezt is hozzuk a diák tudomására, illetve kellő időben legyen rögzítve az e-naplóban. A naplóba törtszámú érdemjegy nem írható. Az értékelés érdemjegyei és tartalma:

Jeles (5)	ha a diák a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes, a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz, kiemelkedő teljesítményt nyújt
Jó (4)	ha a diák kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, tudását kisebb bizonytalanságokkal, jelentéktelen hibával alkalmazni is tudja
Közepes (3)	ha a diák a követelményeket pontatlanul, több hibával, felszínesen teljesíti, tudását csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni.
Elégséges (2)	ha a diák a tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz éppen elegendő részét sajátította el, fogalmakat nem ért, önálló feladatvégzésre nem képes, kizárólag nevelői segítséggel képes önálló munkavégzésre
Elégtelen (1)	ha a diák a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, önálló munkavégzésre nevelői segítséggel sem képes, megtagadja a munkát.

8. Táblázat. Az érdemjegyek

Testnevelés tantárgyból, mint készségtárgyból a szaktanár a tanulók teljesítményét nem érdemjegyekkel és osztályzattal értékeli, hanem egyéb pedagógiai eszközökkel. A tantárgy teljesítése „részt vett” megjelöléssel kerül rögzítésre az értesítőbe és a bizonyítványba. Érettségire való készület esetén a testnevelés tantárgy utolsó két évét a szaktanár osztályzattal értékeli.

Az ellenőrzés és értékelés pedagógiai elvei

a) Az ellenőrzés, az értékelés és az osztályozás oktatásunk szerves része, amelynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben is: ösztönzést ad, növeli a felelősségérzetet és az önértékelő képességet, s önnevelésre késztet.
b) Az értékelésben legyünk mindig konkrétak. Dicséret esetén törekedjünk beazonosítani az elismert teljesítmény mellett, annak összetevőit, alkotóelemeit, az ahhoz kapcsolódó járulékos (esetleg nem is szorosan szaktárgyi) eredményeket, a siker lehetséges okait, a mögöttes munkavégzés intenzitását és a motivációban való elköteleződést. Elmarasztalás esetén is törekedjünk a támogató hozzáállásra, amely segít beazonosítani a kudarc konkrét okait, a hiányzó tudáselemeket, a külső és a belső tényezőkkel való jobb kooperációban rejlő lehetőségeket, és így mihamarabb láttassuk meg a diákkal a továbblépés lehetőségeit! A személyeskedő, az emberi mivoltot értékelő, az érzelmeknek szabad utat engedő bírálat rombolja a diák személyiségét. Pedagógiai célt így közvetve sem képes szolgálni, ezért megengedhetetlen.
c) Az értékelés csak a diák kifejezett engedélye esetén vagy a helyzet nyilvánosságából természetszerűleg eredően történhet a tanulócsoport előtt. Az értékelés eredményét csak alapos pedagógiai okból lehet harmadik féllel megosztani.
d) Negyedévkor, félévkor, háromnegyedévkor és évvégén cikluszáró jegyet adunk, amelyet követhet rövid szöveges értékelés (magyarázat) is.
e) A félévi értékelés visszajelzése annak, hogy a diák hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a diák a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket.
f) Az év végi osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a diák milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

g) A tanév végi osztályzatok megállapításánál a tanév összes érdemjegyének átlagából kerekítéssel kapott jegyet vesszük alapul. Ha a tanév végi osztályzat ettől a jegytől a diák hátrányára eltér, a szaktanár az osztályozó értekezleten tájékoztatja az osztályban tanító tanárokat az eltérésről és annak indokairól. Ha az osztályban tanító tanárok az indoklással nem értenek egyet, az osztályzatot a diák javára módosítják. Az e pontban meghatározott eljárást alkalmazzuk a félévi osztályzatok megállapításánál is. Pedagógiailag indokolt esetben az elért átlageredménynél jobb cikluszáró jegy is adható, amennyiben a tanár meggyőződött a tananyag elsajátításának megfelelő szintjéről, vagy a diák teljesítménye örvendetes fejlődést mutat. Kerüljük azonban a diákok naív biztonságérzetének felkeltését, nehogy a ciklus végi intenzív munkájukban szerfelett bizakodva behozhatatlan hátrányt szenvedjenek a ciklus közben. Mindenben arra törekedjünk, hogy a diákokban kialakuljon az elkötelezett munka szeretete.
h) Az objektív, igazságos értékelés, az osztályozás csak világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer alapján lehetséges. Ugyanakkor a diákot önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, az osztályozás a diákokat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható legtöbbet nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, épüljön a bizalomra.
i) A tanár értékelési szempontjainak kialakításakor legyen következetes, kerülje a szubjektív elemeket. Adjon rá lehetőséget, hogy szempontrendszerét a diákok is megismerjék.
j) Bármely tantárgy ellenőrzési-értékelési rendszerében elengedhetetlen követelmény a folyamatosság. Még a „feladatmegoldó” tárgyakban sem hagyható el a rendszeres szóbeli ellenőrzés, számonkérés. Minden diáknak minden tantárgyból minimálisan a heti óraszámnak megfelelő osztályzata, vagy legalább négy osztályzata van negyedévente.
k) Az arányos terhelés miatt célszerű, hogy a tanárok egymás között egyeztessék egy-egy osztályban a témazáró dolgozatok idejét, ill. az e-naplóban előre jelezzék.
l) A diákok tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza teljes jogkörrel és felelősséggel.
m) A szorgalmi időben kapott osztályzatokat a tanár mihamarabb bejegyzi az e-naplóba. A szülő, illetve a prefektus a bejegyzéseket figyelemmel kíséri. Ezt a szoros követést az e-napló következetes használata erősíti. Ha az érdemjegyszerzési lehetőséget (dolgozat esetén a beadási határidőt, szóbeli számonkérés esetén a felelet befejezését, házifeladat esetén a feladat beadására megjelölt határidőt) követő három hét (21 naptári nap) elteltével az e-naplóban nincsen rögzítve az adott érdemjegy, az érdemjegyet a tanár csak a diák kérésére rögzítheti.
n) A szülőknek joguk és kötelességük tájékozódni gyermekük tanulmányi előmeneteléről, osztályzatairól. Erre módjuk nyílik az e-naplón keresztül, az osztályfőnökkel folytatott megbeszélés és a szaktanári fogadóóra során. Amennyiben a diák munkájában alapvető hiányosság tapasztalható, és a követelményeknek nem tud eleget tenni, vagyis bukásra áll, a szaktanár jelezze ezt a szülőknek és az osztályfőnöknek. A bukás veszélyét az osztályozó konferencia előtt legkésőbb egy hónappal a szaktanár jelezze az osztályfőnöknek és (akár az osztályfőnökön keresztül) a szülőknek!
o) A kezdő évfolyamok (hetedik és kilencedik) diákjainak teljesítményét az első hónapban lehetőleg csak pozitívan értékeljük, az értékelés elsősorban szóban történjék, az adható/kapható osztályzat mértékére lehetőség szerint csak utaljunk, vagy adjunk később javítási lehetőséget! Hasonlóan járunk el minden új tantárgy és tanárváltás esetén is.
p) Egyes tanulói teljesítmények – így különösen a témazáró dolgozatok – többszörös súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a diákokat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál

többszörös súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba (e-naplóba) élénk színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül.

q) A tantárgyi követelményrendszerben rögzítjük az egyes osztályzatok hatását a félévi, ill. év végi érdemjegyre (röpdolgozat, szódolgozat, házi feladat, szorgalmi feladat, témazáró dolgozat, összefüggő nagy felelet, kiselőadás, versenyeredmények, délutáni foglalkozások stb.).
r) A tanár adjon lehetőséget az érdemjegyek kijavítására, amennyiben az a diák tanulmányi fejlődését szolgálja. Ennek eldöntését az osztályfőnök segítheti. Javasolt, hogy ilyen esetben csak a kijavított jegy számítson be az átlagba. Az csak kivételes esetben – és az igazgató egyidejű tájékoztatásával – forduljon elő, hogy a javítási lehetőség eredményeképp valójában az eredetinél rosszabb jegy kerül beszámításra. Indokolt esetben (például sok hiányzást okozó betegség miatt, vagy osztályfőnöki javaslatra) lehetőséget kell adni az elégtelen témazáró (szummatív) osztályzat kijavítására is.
s) Az órai aktivitás, a házi feladat, a tantárgyi szakmai felkészültség is értékelhető. Minden esetben az a törekvés vezesse az értékelőt, hogy akár elmarasztaló jellegű, akár dicsérő jellegű az értékelés, az a tanulói motivációt tervezett folyamatként erősítse.
t) A felmerülő magatartási probléma nem befolyásolhatja az érdemjegyet.
u) Elégtelen félévi osztályzat esetén a diáknak javasoljuk, hogy az iskola (a szaktanár) által szervezett felzárkóztatáson vegyen részt, ha van ilyen, illetve keresse meg a szaktanárt felzárkóztatás céljából.
v) A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a diák dicséretet kaphat. A dicséreteket az e-naplóban és a bizonyítványban is dokumentálni kell.

3.9.3. A diákok magatartása és szorgalma minősítésének elvei

A magatartás a diák viszonya az iskola értékrendjéhez, a házirendben rögzített viselkedési normák és íratlan viselkedési szabályok betartásának szintjei, a diák viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz. A magatartás nem azonos a magaviselettel. A magatartásjegy kialakításában a közösséghez való viszony, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.

A szorgalom a diák viszonya a tanuláshoz, az iskola programkínálatához, amelynek alapja maga a diák, azaz aktivitását a saját személyiségéhez mérten értékeljük: az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítményt minősítjük. A szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának). A szorgalomjegytől – amennyire lehet – el kell különíteni a magatartásjegyet. (A fegyelmezettség önmagában nem példás szorgalom, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas, nem biztos, hogy példás magatartású is.)

A pedagógusok folyamatosan, rendszeresen, következetesen reagálnak a diákok megnyilvánulásaira (órán és órán kívüli szervezett foglalkozásokon). Kirívó magatartásbeli vétség, illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket szóban vagy írásban tájékoztatjuk. Kiemelkedő teljesítmény (versenyeredmény, rendezvényen való szereplés, szervezőmunkában való részvétel, stb.) jutalma szóbeli és írásbeli dicséret.

A félévi és év végi minősítés, osztályzat kialakításakor az adott időszak teljesítményét, valamint a félév, illetve az egész tanév alatt bekövetkezett változásokat kell figyelembe venni. Az értékelés elsősorban a tanárok közvetlen tapasztalataira épül, és kiterjed a diákok teljes iskolai tevékenységére, továbbá az iskolán kívül szervezett programok, versenyek, rendezvények

területére. Az osztályzatok megállapítása az osztályfőnök feladata. A minősítésben felhasználja az osztályban tanító szaktanárok véleményét, és figyelembe veszi az osztály diákjainak értékelését is. Ezeket saját belátása szerint kérheti írásban, statisztikailag feldolgozható formában, vagy szóban, esetleg indoklással. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Szavazategyenlőség esetén az igazgató véleménye a mérvadó.

Az értékelés négy osztályba való besorolással történik, a magatartás esetében: példás (5), jó (4), változó (3) és rossz (2), a szorgalom esetében: példás (5), jó (4), változó (3) és hanyag (2) minősítéssel. Az osztályzatok megállapításának szempontrendszere segíti az objektív véleményformálást.

A magatartás minősítésének szempontjai	
Példás (5)	▪ rendszeresen segíti a közösségi élet megszervezését ▪ példamutatóan munkálja a közösség belső megerősödését, összetartozását ▪ a közösségi tulajdont becsüli és védi (épület, eszközök, szolgáltatások) ▪ a közösségért vállalt munkáját felelősséggel végzi (hivatali teendők, hetesség, tisztaság, pontosság) ▪ az iskola célkitűzéseit ismeri, vallja és rendszeresen tesz megvalósulásukért ▪ a házirendet tiszteli, megtartja, alóla kibúvókat nem keres ▪ segíti a többieket abban, hogy megtartsák a házirendet ▪ nincs fegyelmi büntetése ▪ mások véleményét tiszteletben tartja, odafigyel a másikra, tud igazat adni a másiknak ▪ mások munkáját becsüli és segíti, még akkor is, amikor bírálatot, kritikát fogalmaz meg ▪ a gyengébbeket felkarolja, és erejéhez mérten segíti (tanulás, barátság) ▪ iskolai munkáját lelkiismeretesen végzi ▪ önművelésén tudatosan dolgozik ▪ a többiek felnéznek rá – vonzó és példamutató személyiség ▪ önismeretre, önnevelésre törekszik, önuralma és türelme növekszik ▪ magatartásában egyeneslelkű, becsületes, őszinte ▪ meg nem engedett módon nem törekszik előnyökhöz jutni, s az ilyen előnyszerzést elítéli ▪ a fizikai munkát becsüli, és szívesen végzi ▪ szórakozásaiban nem könnyelmű, másokra is tekintettel van ▪ testi egészségét védi (pl. alkoholfogyasztás és dohányzás mellőzése) ▪ testét gondozza, rendszeresen sportol, és a sport nem megy a tanulás vagy a közösségi élet kárára ▪ ruházata és megjelenése tiszta, ápolt ▪ környezetének kialakításában esztétikai igényesség jellemzi ▪ környezettudatosan él, a szelektív hulladékgyűjtést előmozdítja ▪ környezete folyamatosan rendezett ▪ járványügyi készültség idején a járványprotokollt megtartja.
Jó (4):	▪ az iskola célkitűzéseit elfogadja, megvalósításukra törekszik ▪ közösségi ember, a közösségi tulajdont nem rongálja ▪ mások véleményét meghallgatja, munkáját nem akadályozza,

	bírálatában általában pozitív ▪ iskolai munkáját, megbízatásait elvégzi ▪ a gyengébbeket nem bántja; ha alkalma van rá, segíti őket ▪ igyekszik nevelni magát, és ritkán vét az önuralom és a fegyelem terén ▪ becsületes és őszinte ▪ a meg nem engedett előnyszerzés módszereit elítéli s nem is csal ▪ nem vonja ki magát a fizikai munka alól ▪ szórakozásaiban nem túlzó, a jó ízlést nem sérti ▪ testét gondozza, ruházata rendes és tiszta, káros szenvedélyei nincsenek ▪ maximum egy súlyos fegyelmi büntetése van.
Változó (3)	▪ az iskola célkitűzéseit csak részben fogadja el, szembe is fordul velük ▪ elsősorban saját érdekeit nézi, ▪ a közösségi tulajdont nem becsüli ▪ kritikája kíméletlen, romboló ▪ a közösség kohézióját gyengíti ▪ kötelességteljesítésében, vállalásaiban, megbízatásaiban hanyag ▪ kötelességét csak büntetés kilátásba helyezése esetén végzi ▪ verekedett ▪ gyakran csúnyán beszél ▪ gyakran cinikusan nyilatkozik meg ▪ udvariatlanul nyilvánul meg másokkal szemben ▪ nem törekszik önuralomra, fegyelmezettségre ▪ alkalmanként kihívó, feltűnést keltő ▪ a meg nem engedett előnyszerzés módszereit elfogadja, és él velük ▪ a fizikai munka alól inkább kivonja magát ▪ szórakozásaiban túlzó, könnyelmű, másokra nincs tekintettel ▪ teste, ruházata gondozatlan, rendetlen ▪ egészsége védelmében könnyelmű (dohányzás, alkoholfogyasztás) ▪ szaktanári vagy osztályfőnöki intőben többször részesült ▪ igazgatói intőt kapott, amelyet igazgatói dicséret nem mentesített ▪ járványügyi készültség idején a járványprotokollt kétszer súlyosabban vagy – figyelmeztetés ellenére – kisebb részletszabályban visszatérően megsértette.
Rossz (2)	▪ az iskola célkitűzéseit nem fogadja el, szembehelyezkedik velük ▪ önző szempontok szerint hoz döntéseket, a közösség életét zavarva ▪ a közösségi kohéziót rombolja ▪ a közös tulajdont szándékosan rongálja, ▪ a rongálást eltitkolja, ▪ kötelességét büntetés kilátásba helyezése esetén sem végzi ▪ a kereteket nagyobb pedagógiai erőfeszítés dacára sem tartja ▪ durva (pl. többször verekedett) ▪ a gyengébbeket bántja ▪ botránkoztat (pl. az iskolaközösség jó hírét külsősök előtt rombolja) ▪ bármi áron érvényesülni akar ▪ figyelmeztetés ellenére súlyosan megsérti az együttélés szabályait és az iskola rendjét ▪ fegyelmi eljárásban fegyelmi büntetést kapott ▪ járványügyi készültség idején a járványprotokollt – többszöri figyelmeztetés ellenére – visszatérően súlyosan megsértette.

9. Táblázat. A magatartás minősítése

Az érdemjegyet aszerint javasolja az osztályfőnök az osztályozó konferencián, hogy melyik kategória állításainak kétharmada jellemző a diákra azzal, hogy két „rossz” kategóriába tartozó jellemző megléte esetén az érdemjegy nem lehet példás, négy esetén nem lehet jó. Különleges méltánylást érdemlő esetben az osztályfőnök ettől a tanuló javára eltérhet. A járványügyi protokollra vonatkozó pontokat ötszörös súllyal értékeljük.

A szorgalom minősítésének szempontjai	
Példás (5)	▪ munkavégzése rendezett, pontos és igényes ▪ lelkiismeretesen végez Labora Pro Bono feladatot ▪ a tanulásra fenntartott időt tartalmasan kitölti ▪ tehetségéhez mérten számos szakkörre/különórára jár ▪ az órákra és szakkörökre felkészülten érkezik ▪ szabadidejében és igényes elfoglaltságokat talál ▪ az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken ▪ az iskola kulturális és tudományos rendezvényein rendszerint részt vesz ▪ az iskola nyújtotta egyéb önképzési lehetőségeket kihasználja ▪ a tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten maximálisan és rendszeresen felkészül ▪ az órákon aktívan bekapcsolódik az osztály munkájába ▪ szívesen vállal közösségi munkát ▪ észreveszi, ha segítségre van szükség és szívesen segít ▪ nehéz helyzetekben segítséget tud kérni, megkeresi a jó megoldást és megerősödve jön ki a krízisből ▪ vendégszerető: vendégeinknek köszön; ha kell, készségesen segít (pl. útbaigazítás) ▪ udvarias: köszön, előzékeny, megnyilvánulásai kedvesek ▪ rendszeresen ministrál ▪ misén szolgálatot vállal.
Jó (4):	▪ többletmunka nélkül, tehetségének megfelelően tanul ▪ irányításra szorul, néha ösztönzést igényel ▪ hangulata hatással van munkájára ▪ néha kapkod és pontatlan ▪ az érdeklődési körébe tartozó tárgyakból jó eredménnyel dolgozik, de a többit elhanyagolja ▪ közösségi munkáját elvégzi ▪ az iskola kulturális, tudományos rendezvényein alkalomszerűen vesz részt ▪ a kihívásokat, nehezebb, megerőltetőbb feladatokat inkább elkerüli
Változó (3)	▪ nem tanul tehetségének megfelelően ▪ a munkájára folytonosan figyelmeztetni kell ▪ munkavégzésében kiszámíthatatlan, ötletszerű, válogat ▪ stúdiumai nagyrészt kihasználatlanok ▪ az iskola kulturális és tudományos rendezvényein ritkán vesz részt ▪ munkájának külalakja gondozatlan ▪ többször előfordult, hogy késése miatt közösségi programot át kellett szervezni ▪ egy tárgyból elégtelen.

Hanyag (2)	▪ munkájával nem törődik, feladatait rendszeresen elhanyagolja; ▪ vállalt munkájában megbízhatatlan ▪ többször előfordult, hogy késése vagy távolmaradása miatt osztály- vagy iskolai program ellehetetlenült ▪ képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében ▪ az iskola kulturális és tudományos rendezvényein nem vesz részt ▪ stúdiumai rendszeresen kihasználatlanok ▪ több tárgyból elégtelen.

10. Táblázat. A szorgalom minősítése

Az érdemjegyet aszerint javasolja az osztályfőnök az osztályozó konferencián, hogy melyik kategória állításainak kétharmada jellemző a diákra azzal, hogy két „hanyag" kategóriába tartozó jellemző megléte esetén az érdemjegy nem lehet példás, négy esetén nem lehet jó. Különleges méltánylást érdemlő esetben az osztályfőnök ettől a tanuló javára eltérhet.

3.10. A csoportbontások és a foglalkozások szervezése

Amennyiben pedagógiailag indokolt, csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket, bizonyos évfolyamokon, témakörtől függően a hittant, az erkölcstant, az informatikát, a felzárkóztató és a tehetséggondozó foglalkozásokat, az érettségi felkészítést, kísérleti jelleggel a matematikát, és tizenkettedik évfolyamon a művészetek tantárgycsoportot. A szakkörök szintén kisebb csoportokban gyűlnek össze. A csoportbontás módját és elveit az alábbi táblázat tartalmazza.

tantárgy	érintett évfolyam	csoportok száma	beosztás elve
első idegen nyelv	7-12. évf.	1-3 (7-8); 5-6 (9-12)	tudásszint, nyelvválasztás, optimális csoportlétszám
második idegen nyelv	9-12. évf.	osztályonként három	nyelvválasztás, tudásszint (11-12), optimális létszám
hittan	7-12. évf.	osztályonként kettő	ha a témakör megkívánja, névsorrend
osztályfőnöki (e)	7. évf.	osztályonként kettő	névsorrend
informatika	7-10. évf.	2 (8. osztály) illetve 3 (9-10. évfolyam)	névsorrend
felzárkóztatás	7-12. évf.	szükség szerint	jelentkezés alapján
felkészítés	11-12. évf.	évfolyamonként 8	jelentkezés alapján
matematika (kísérleti jelleg)	7-10. évf.	évfolyamonként 1-2 (7-8) ill. 3 (9-10)	tudásszint alapján, osztály szerint
matematika fakt	11-12. évf.	igény szerint évfolyamonként 2	tudásszint alapján
digitális kultúra	9-10. évf. 11. évf.	osztályonként 2 évfolyamon 3	további tanulás irányában való jelentkezés alapján
szakkörök	7-12. évf.	tanári meghirdetésre	jelentkezés alapján

11. Táblázat. A csoportbontás elvei

3.11. A nemzetiségi kultúra megismertetése

Országos beiskolázású iskolánknak nem elsősorban a pannonhalmi nemzeti-etnikai kisebbségek megismerésére, hanem – ezen a folyamaton keresztül – mindenekelőtt Magyarország jelen kihívásaira kell irányítania a diákok figyelmét. Ennek tartalma az ide vonatkozó tantárgyak (történelem, magyar nyelv és irodalom, ének-zene, Társadalmi, gazdasági és állampolgári alapismeretek, hittan, erkölcstan, etika) kerettantervi követelménye, valamint az osztályfőnöki órák témahálója.

Az órarendi keret fölött a novemberi témahét, az 10. évfolyam októberi illetve márciusi művészeti projektoktatása, a tanulmányi kirándulás, a múzeumlátogatás és a testvérkapcsolatok is nagyszerű terepet biztosítanak a nemzetiséghez nem tartozó diákok részére a (településen élő) nemzetiség kultúrájának megismerésére. A jövőben – megfelelő forrás, kormányzati támogatás vagy pályázat esetén – tervünk a helyi önkormányzati szervekkel történő szorosabb együttműködés is.

3.12. A diákok fizikai állapotának mérése

Az országosan egységes adatszolgáltatáshoz, a diákok általános fizikai teherbíró képességének minősítéséhez az aerob kapacitás és az általános testi erő mérésére összeállított motorikus próbákban elért teljesítményt kell mérni és értékelni. Ennek céljai különösen:

- Az általános fizikai teherbíró képesség az egységes mérése, értékelése, minősítése.
- A képességek szerint differenciált terhelés, felzárkóztató program biztosítása az egészséges létezéshez szükséges fittnesz szint elérése, megtartása érdekében.
- A rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása.
- A kondicionális képességek mért adatai ismeretében az iskolaorvosok és védőnők felvilágosítást kapjanak a diákok funkcionális állapotáról.

A testnevelő tanár által végzendő feladatok

- Teljesítménymérés
- A mért eredmények pontozása
- A pontértékek alapján történő értékelés, minősítés
- Kondicionális képességek hiányának feltárása
- Képesség szerinti differenciált terheléssel a hiányosságok megszüntetése
- Rendszeres testedzési lehetőség biztosításával az egészség megtartását elősegítő „kell-szint” (a pontérték táblázatokban megvastagított teljesítmény, mely közepes szintet jelent) elérése
- A rendszeres testedzés hatásának elemzése,
- Az elért változás értékelése,
- A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés,
- Önértékelés, akarat fejlesztése,
- Egyéni és csapatmunkára nevelés

Értékelési rendszer az általános fizikai teherbíró-képesség minősítéséhez

- A kardiorespiratorikus állóképesség: Cooper-teszt: maximum 70 pont
- Az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás (cm): maximum 15 pont
- A vállövi és a karizmok erő-állóképességének mérése: fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás (db): maximum 10 pont
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés (db): maximum 10 pont
- A hasizmok erő-állóképességének mérése: hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés (db): maximum: 10 pont

- Kar és váll izomerő állóképesség: függés hajlított karral 10 pont
- Futás sebessége, fürgeség: 10 x 5 m ingafutás 15 pont

Elérhető maximális pontszám: 140 pont

kategóriák	pontszámok
Igen gyenge	0 - 20,5
Gyenge	21 - 40,5
Kifogásolható	41 - 60,5
Közepes	61 - 80,5
Jó	81 - 100,5
Kiváló	101 - 120,5
Extra	121 - 140,0

12. Táblázat. A fizikai állapot értékelése

Az Egyéni adatlapokat és az osztályonkénti adatlapokat osztályonkénti bontásban a vizsgálatot végző tanár kezeli. Az intézményi osztályonkénti összesített adatlapot a testnevelő állítja össze a tanév végén mért adatok alapján, az iskola vezetőjének aláírásával hitelesítve továbbítja az iskola-egészségügy felé.

3.13. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az iskolát kivételesen szép természeti környezet veszi körül. Igen csendes, jó levegőjű hely, rendkívül kedvező adottságokkal. Testmozgásra a gyönyörű környezetben kialakított udvari sportpályák (füves nagypálya, füves kispálya, Recortan-pálya, teniszpálya, röplabdapálya, valamint kondicionáló terem) ad lehetőséget, tornatermünk sportolásra alkalmas. Kulturális programokhoz, lelkigyakorlatokhoz, szentmisékhez a templomot, valamint ifjúsági házakat használunk. Az iskola területén kollégium, valamint melegítőkonyha és büfé működik.

Az épület az építészeti szabványoknak és az egészségügyi előírásoknak megfelel. A felújításokat folyamatosan végzik, baleseti veszélyek nincsenek. A szellőztetés megoldott, a természetes világításról nagy ablakfelületek gondoskodnak. Az iskola udvara tágas, részben parkos jellegű, részben sportolási célokat szolgál. A tantermek, folyosók növényekkel való ellátása, az anyag és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés, a kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése, a szelektív hulladékgyűjtés, iskolai, kollégiumi hirdetőtáblák „zöld” rovatai biztosítottak. A környezeti nevelési tevékenységek sorát a múzeumlátogatások, kirándulások, osztálykirándulások szervezése, az arborétumi séták tudatos és ismereteket közlő alkalmai, madarak megfigyelése, projektek, Zöld napok gazdagítják.

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, különösen a természettudományos tantárgyakban van sok lehetőség. E mellett az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példát mutasson a diákok számára. Az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozása történik meg osztályközösségi szinten. Itt lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésére. A közvetlen

környezet (osztályterem) szépítése, dekorálása is osztályközösség szintjén realizálódik. Az adminisztratív és technikai dolgozók támogatják a tanári munkát az egyes programok hátterének biztosításával (adminisztráció, pénzügyi és pályázati elszámolások), ezen kívül biztosítják a programok tárgyi feltételeit.

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Fontos feladatunk, hogy kialakítsuk a diákokban a környezet tisztaságára való igényt, ezért bevonjuk őket környezetük szépítésébe, tisztán tartásába (tavaszi nagytakarítás, ügyeleti rendszer).

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők is megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit az iskola is közvetíteni kíván. Másrészről fontos a szülők szerepe abban, hogy az egyes környezeti nevelési programok (pl. osztálykirándulások) anyagi fedezetét a családok maguk biztosítják.

Külső intézményekkel, civil és egyházi szervezetekkel sokoldalú kapcsolatok építhetők ki. A különböző intézmények (múzeumok, kiállítóhelyek, NP stb.) meglátogatása, szakmai előadások szervezése színesebbé, tartalmasabbá teszi a környezeti nevelést. Pályázati kiírásokkal, szakmai anyagok küldésével is több intézmény és szervezet segíti munkánkat.

Az iskola technikai felszereltsége a környezeti nevelés célrendszerének megfelelő. Rendelkezésre álló tárgyi erőforrásaink:

- könyvtár környezet/természetvédelmi tárgyú könyvekkel, folyóiratokkal (Élet és Tudomány)
- számítógépterem a diákok számára is elérhető Internet hozzáféréssel
- modern ismerethordozók (videók, multimédiás anyagok)
- audiovizuális eszközök (multimédiás terem, projektor, írás és diavetítő stb.)
- csoportmunkához megfelelő számú Állatismeret és Kis növényhatározó

3.14. Tanulói esélyegyenlőség

A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium fontos célja, hogy biztosítsa az iskolán belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. További célja, hogy az iskola hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű diákjainak fejlesztését, minél szélesebb körű támogatását megalapozza. Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy társadalmi környezetük adottságai miatt a közoktatásban hátránnyal induló diákoknak segítsünk. Úgy gondoljuk továbbá, hogy a szegényekkel, idegenekkel és kitaszítottakkal vállalt szolidaritás tanítása nélkül egyáltalán nem képzelhető el a kereszténység alapvető értékeinek átadása.

Iskolánk esélyegyenlőségi tervének célja, hogy az egyenlő bánásmód elve érvényesüljön. Az iskola szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célunk az esélyteremtés a hátrányos helyzetű diákok lemaradásának kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében, különösen:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- a tanításban, ismeretközvetítésben

- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés metodikájában
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Iskolánkban az oktató-nevelő munka megcélozza az általános iskolából hozott alapvető képességek és készségek továbbfejlesztését, a karrierépítési kompetenciák és a szociális készségek fejlesztését. Célunk, hogy a hátránnyal küzdő diákok kiemelt figyelmet kapjanak, így biztosítva számukra a készség- és képességfejlesztés lehetőségét az említett területeken. Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében a következő kötelezettségeket vállaljuk:

- pedagógus továbbképzéseken való részvétel
- az esélyegyenlőtlenségre utaló jelekre való odafigyelés
- tanórákon kiemelt figyelem az érintett diákokra
- a tehetséges diákok segítése
- fejlesztések szaktanár, illetve a szakszolgálat munkatársa segítségével
- tanulásmódszertani, pályaorientációs segítség
- szabadidős, tanórán kívüli tevékenységek
- támogatások: étkezési, tankönyv, pályázatok, alapítványi
- partnerekkel történő együttműködés.

Minden munkatársunk felelős azért, hogy biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört.

3.15. Az emelt szintű érettségire való felkészítés követelménye

Az emelt szintű felkészítő tantárgyak esetén a követelményrendszer és egyben a továbbhaladás feltétele az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletben szereplő részletes érettségi vizsga-követelményekben emelt szintre előírt követelmények teljesítése, illetve 2021 októbere után a közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményeinek (a 2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelményeknek) a teljesítése, az adott – iskola által emelt szintű felkészítés keretében vállalt – vizsgatárgyra vonatkozóan.

IV. Szakkollégiumi Pedagógiai Program

1. A szakkollégium nevelési értékei, alapelvei, célkitűzései

1.1. Nevelésünk értékrendje, célkitűzései

1.1.1. A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium olyan többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, amely együtt látja el iskolai oktatási és kollégiumi nevelési feladatait. A négy, és hat évfolyamos gimnáziumi, és a kifutó rendszerű szakközépiskolai programunk mellett hatékony oktatási-nevelési teret biztosít a kollégiumi élet is, amely a hagyományos kollégiumi kereteken túlmenően segíti a tehetséggondozást, az értelmiségi feladatokra történő magas szintű, komplex felkészítést, a társadalmi problémák iránti érzékenység elmélyítését, és biztosítja ezek személyi és tárgyi feltételeit. Éppen ezért diákjaink szakkollégiumi keretben élnek Pannonhalmán. A szakkollégiumi jogviszony különös követelményei alól az igazgató csak kivételesen, alapos vizsgálat után, méltányosságból adhat felmentést.

1.1.2. Az otthonteremtés a szakkollégium alapvető feladata: nevelőtől is, diáktól is olyan elvek követését várja el, amelyek bár előírásokban nem rögzíthetők maradéktalanul, sürgetőbbek, mint a megfogalmazható szabályok. Célunk a személyes és nem pusztán jogszerű kapcsolatokon alapuló közösség kialakítása, mert így jöhet létre az a közeg, amelyben a Bencés Rend ezeréves hagyománya élővé, otthont teremtővé válhat. Katolikus intézményként mindezt olyan közösség megteremtésének igényével tesszük, amely lelki és szellemi igényességre, empátiára és önfegyelemre vezeti diákjainkat.

1.1.3. Ez a rendszabályok fölött álló cél mégis sajátosan viszonyul a tételesen megragadható előírásokhoz. Az életrendünket meghatározó szabályok ugyanis nem pusztán a közös munka menetét biztosítják, hanem a bencés közösség hagyományára jellemző, tanárt és diákot személy szerint megszólító elhivatottságnak is teret adnak. Aki szabadon vállalja, hogy ezeknek az elvárásoknak megfelel, azoknak a közösség nemcsak a törvényteljesítés és a rendszeres élet örömét garantálja, hanem fölkínálja a közösséghez való tartozást, az otthont is.

1.1.4. Különös gondot fordítunk a katolikus elkötelezettség kialakítására, a hagyományok átadásával erősítjük az egyházhoz, a hazához és a családhoz való tartozás tudatát. Tevékenységünk kiegészíti a családi és iskolai nevelést, szociális ellátást és biztonságot nyújt. A kollégium élet elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződését. A kialakult kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáit, ezek gyakorlását ismerik meg, ezzel a szakkollégium hatékony támogatást nyújt a diákok sikeres társadalmi beilleszkedéséhez. Segíti a diákokat a hátrányok leküzdésében, esélyeket teremt, biztosítja az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, így megalapozva az egész életen át tartó tanulást. A kollégiumi éveknek fontos szerepük van a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében, ezáltal segítik elő a társadalmi mobilitást. Szakkollégiumunk adottságainál fogva alkalmas arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává váljon.

1.1.5. A kollégium alapfeladata, hogy megteremtse a megfelelő feltételeket a diákok számára a tanuláshoz, amelyben jobban megismerik magukat, felelős közösségi emberekké válnak, közelebb kerülnek szakmájukhoz, a természethez, Istenhez. Tevékenysége kiegészíti a családi és iskolai nevelést.

1.1.6. A kollégium kiemelt társadalmi szerepe és feladata, hogy a diákok számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést. A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és a Szakkollégium elválaszthatatlan fizikai, szellemi és így nevelési egységet képez. A szakkollégiumba a gimnáziumi felvételi eljárás során az iskolánkba felvett diákok kerülnek be.

1.1.7. Szakkollégiumunk diákjai közül évről-évre növekedik az ún. SNI-s (sajátos nevelési igényű) diákok száma. Növendékeink az ország minden részéből, különböző szocio-kulturális környezetből érkeznek. Ennek megfelelően a csoportok összetétele családi háttér, tanulási képességek és életkor szempontjából is meglehetősen heterogén. Nevelési szempontból a serdülőkor egyébként is problematikus időszak, ehhez az SNI-s diákoknál további magatartásproblémák társulhatnak. Az SNI-s diákok körül elfogadó légkört kell teremtenünk. A környezetnek meg kell értenie, hogy a rosszul olvasás, a nyugtalanság, a rosszul felmondott lecke, a csúnya füzet nem a diák rosszakaratának, hanyagságának, lustaságának, hanem a tanulási nehézségnek következménye, annak tünete lehet. A szülőkkel való kapcsolattartás kiemelkedően fontos a kollégiumi nevelés területén, mert az SNI-s gyermek tanulási kudarcait sokszor a szülők sajátjaikként is megélik. Rosszabb esetben a gyermekkel is éreztetik elégedetlenségüket: szeretetmegvonással, agresszióval, elutasítással, vagy a felelősség hárításával.

1.1.8. A kollégiumi pedagógiai nevelés legfontosabb színterei a tanulást segítő tevékenységeken (stúdium, tantárgyi korrepetálás, fejlesztő és logopédiai órák) túl a szabadidő hasznos, értékorientáló megszervezése, hatékonnyá tétele. A tevékenységek megszervezésében fontos szerep jut a motivációnak. Az intellektuális tevékenységeken túl hangsúlyosabb szerep illeti meg a manuális ügyességet kínáló foglalkozásokat is. Például kézműves foglalkozások, barkácsolás, fafaragás, agyagozás, sütés-főzés, bőrművesség. A szakkollégiumban jól működő szakköri tevékenységek vonzóbbá tételéhez fontos a diákok érdeklődési körének jobb megismerése.

1.1.9. A középiskolai szakkollégium olyan emberközpontú oktatási, nevelési és kulturális környezetet biztosít, amely a teljes embert képes megszólítani, és ezáltal hatványozza a tudásátadás eredményességét. A szakkollégium oktatási kínálata – szoros együttműködésben a gimnáziumi oktatással – teret ad tanulásmódszertani, versenyfelkészítő, tutoriális foglalkozásoknak, C1-C2-es szintű nyelvi képzésnek, iskolai keretben ritkán oktatott nyelvek elsajátításának, tantárgyi tudást elmélyítő szakköröknek. A nevelési program a diákok együttműködésére épülve a személyességre helyezi a hangsúlyt, és így segíti a diákokat az önreflexió, a felelősségvállalás, a közösségi szerepkonfliktusok területein éppúgy, mint a pályaorientáció, a hivatáskeresés és a családi életre nevelés kérdéseiben. A szakkollégium rendszeres és igényes programkínálattal olyan kulturális környezetet biztosít, amely nagyban megkönnyíti a magyar és az európai örökség kreatív megismerését.

1.1.10. A középiskolai szakkollégium szem előtt tartja az ország igényét egy olyan értelmiség felnevelésére, amely mind szakmailag, mind emberi és közösségi minőségében képes a jövő iránti elkötelezett felelősségvállalásra. Ezért arra törekszik, hogy programkínálata révén a diákok öntevékenyen szembesüljenek korunk égető kihívásaival, a társadalom nagy feladataival. A minőségi tehetséggondozás szakkollégiumi formájához elengedhetetlen, hogy a sokrétű programkínálat egy helyen biztosítható legyen. A cél szem előtt tartásával a megfelelő oktatási és nevelési környezet, a művészeti és sportlétesítmények, valamint a programkínálat anyagi feltételeinek biztosítása állami feladat. Ugyanígy költségvetési teher a személyes foglalkozást is lehetővé tevő, a kollégiumokra vonatkozó nevelőtanári létszámnál magasabb oktató-nevelői jelenlét biztosítása.

1.1.11. A középiskolai szakkollégium a tehetséggondozás kivételes lehetőségeit minden elköteleződni vágyó diáknak elérhetővé kívánja tenni. Az esélyegyenlőség szellemében a szülői hozzájárulások mértékét a minimumra csökkentve a családok anyagi hátterétől függetlenül fogad – akár határainkon túlról is – tehetséges fiatalokat, így járulva hozzá a tudásalapú magyar elit kialakításához. A gimnáziumi oktatás magas színvonalú kiegészítéseként működtetett képzési rendszer révén elkerülhető, hogy a kollégiumi képzés pusztán gimnáziumi oktatási feladatokat lásson el, és ezáltal mintegy felhígítsa a tantárgyi órakeret tartalmát. A szakkollégium által kínált szellemi, közösségi és kulturális többlet speciális elköteleződést és a szakkollégium által képviselt értékek iránti felelősségvállalást kíván. Ezért a szakkollégium külön eljárás keretében választja ki tagjait; saját alapelveit és rendjét az általános jogszabályok iránymutatásait követve a pedagógiai program szabályozza.

1.1.12. Mivel kiemelt jelentőségű, hogy a tanulás szervesen kapcsolódjék a tehetséggondozás, a nevelés, a kultúrabefogadás és a közösségformálás folyamataihoz, célszerűnek bizonyul az is, hogy a kollégiumi csoportbeosztás kövesse a gimnáziumi tanulócsoportok rendjét. A Pannonhalmi Bencés Gimnázium évezredes tapasztalata azt mutatja, hogy a gimnáziumi és a diákotthoni tevékenység összefonódása úgy lehet a leginkább gyümölcsöző, ha az abban részes tanulócsoportok (osztályok) a képzés legtöbb területén ugyanazon diákokból álló közösségek. Számos oktatási (nyelvoktatás, versenyfelkészítés, felzárkóztatás stb.) és nevelési területen (szociális kompetenciák, életpálya-építés, személyes kísérés stb.) a tanulócsoportnál kisebb formációk kedveznek a tehetséggondozásnak. A szakkollégium ezeknek időt és teret kíván nyújtani.

1.1.13. A hatékony közösségi élet kialakításához szükség van heti rendszerességgel tartott reflexiós és közösségépítő foglalkozásokra. Ugyanígy nélkülözhetetlenek a nagyobb időszakokat követő többnapos közösségi alkalmak, amelyeken a szociális készségek fejlesztése intenzívebben történhet.

1.1.14. Az egészséges életmód követelményével összhangban a középiskolai szakkollégium feladata, hogy a diákok számára elegendő alkalmat nyújtson a testnevelésre. A szakkollégium nagyobb létszámú diákközösségében az is fontos, hogy a széles sportkínálatban minden diák megtalálja a személyére szabott kihívást jelentő és fejlődést biztosító sportágat. A nevelés egységessége miatt lényeges, hogy ezek a sportágak a szakkollégium kínálatán belül szerepeljenek.

1.1.15. A kultúraátadás folyamatába illeszkedik a középiskolai szakkollégium zenei, képzőművészeti, művészettörténeti, előadóművészi képzési programja is. Kiemelt szerepet játszik az együttes művészeti tevékenység. A diákok művészeti előadásai szervesen kapcsolódnak a szakkollégium közösségi alkalmaihoz. A szellemi és spirituális horizont szélesítése érdekében a középiskolai szakkollégium rendszeresen meghív magyar és külföldi művészeket, kutatókat, jeles közéleti személyeket, és olyan kapcsolatrendszert ápol, amely a diákok pályaorientációját, értelmiségi önazonosságát, valamint későbbi előmenetelét is segítheti. Pannonhalma médiajelenléte rendszeresnek mondható szereplést kínál a diákok erre vállalkozó rétegének. A rendszeres újságírói, televíziós, rádiós stábmegjelenés az erre vállalkozó diákoknak bevezetést nyújt a későbbi médiajelenlét kulisszatitkaiba, valamint gyakorlatot szerezhetnek a médiaszereplésben is.

1.1.16. Pannonhalma Magyarország legősibb háza. Ezeréves történelmünk itt van a falakban. Ez a tér kiváltság, de kötelez is: olyan nemzeti öntudatra nevel, amely nem ismeri a kirekesztést, a bezárkózást, a megosztást. Hisszük, hogy iskolánk Pannonhalma küldetésének egyik leghatékonyabb eszköze ebben is. Ebből a biztonságból a diákok nézzenek szembe történelmünk árnyfoltjaival, rossz döntéseivel, bűneivel és katasztrófáival is. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a

haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén megerősödik bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy hazánkért nem pusztán lelkesedni kell, hanem tenni is, ami minden esetben mai feladat: tanulmányaik, művészeti és sportéletük, közösségi szolgálatuk a hazaszeretetük legkifejezőbb, ha nem is egyetlen lehetséges jele.

1.2. Nevelésünk alapelvei

Céljaink elérése érdekében működésünket a következő alapelvek határozzák meg:

1.2.1. a diákok keresztény látásmódjának kialakítása és elmélyítése;
   a. a világszemlélet és az önismeret harmóniájára való szüntelen törekvés;
   b. az önismeret és az együttműködési készség fejlesztése a közösségben;
   c. konszenzusra törekvés, a párbeszédre és az eltérő véleményre való nyitottság;
   d. az alapvető erkölcsi normák szeretete;
   e. rendszeresség és következetesség a méltányosság figyelembe vételével;
   f. közösségi és családi életre való felkészítés;

1.2.2. az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekjogok érvényesítése;
   a. demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
   b. a kritikus látásmód konstruktív gyakorlata;

1.2.3. a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
   a. a nemzeti azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása;
   b. magyarságunk méltó képviselete külföldön és belföldön, hazai és idegen környezetben;

1.2.4. szakmai és intellektuális igényesség;
   a. az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű diákok szükségleteinek figyelembevétele;
   b. a diákok aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére építő nevelés;
   c. a diákok önálló ismeretszerzési és kommunikációs képességeinek fejlesztése,
   d. naprakész, újításokra nyitott pedagógiai környezet;
   e. az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
   f. a szülőkkel, a szakkollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való együttműködés;

1.2.5. a kikapcsolódás minőségi formáira nevelés;

1.2.6. a teremtett világ szeretete és védelme.

2. A szakkollégiumi nevelés feladatai

2.1. A tanulás tanítása

2.1.1. A szakkollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a diákok tehetségének kibontakoztatása. Intézményünk országos beiskolázású, ebből következően diákjaink eltérő felkészültséggel érkeznek.

2.1.2. Célunk nem a nivellálás, hanem a meglévő hátrányokkal való szembenézésen és a reális önismereten alapuló problémamegoldás. Ennek érdekében a szakkollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek és az önismeret fejlesztésére, valamint arra, hogy a diákok minél több használható tanulási módszert ismerjenek meg és sajátítsanak el. Kreativitásuk kiaknázásával erősödik bennük az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágya. Ezért szakkollégiumunk a stúdiumtermi foglalkozásokat rugalmasan szervezi, teret hagyva az egyéni felkészülés mellett a páros

vagy kiscsoportos tanulásnak, ismeretszerzésnek. A nevelőtestület gondoskodik a sokrétű feladatteherről, amely az ismeretszerzés mind sokszínűbb formáit igényli a diákok részéről.

2.1.3. Fontos, hogy a diákok elsajátítsák az információkeresés különböző formáit. Ennek érdekében a diákság rendelkezésére áll a kollégiumi könyvtár illetve a Pannonhalmi Főkönyvtár, az iskolai számítógép-hálózat, valamint a konzultációs lehetőségek a szaktanárokkal. A szakkollégium igény szerinti személyes kísérést biztosít, így törekedve a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Célunk ez által olyan személyiségformálás, amely a belső igényre épít, hogy diákjaink számára a későbbiekben is érték maradjon az önképzés és az élethivatás-szerű ismeretszerzés.

2.1.4. A tanulás tanításának formái különösen is:

a. emberismeret tárgy keretében
b. szaktárgyi keretben
c. szaktanári konzultáció formájában
d. nevelőtanári egyéni foglalkozásban
e. iskolapszichológus segítségével
f. mentálhigiénés szakember bevonásával
g. kiscsoportos önképzőkör keretében
h. iskolai mentorprogramban
i. idősebb diákok korrepetálási közösségi szolgálatával (IKSZ)
j. kollégiumi csoportfoglalkozás keretében (elmélet)

2.2. Az erkölcsi nevelés

2.2.1. A szakkollégium feladata az erkölcsi normarendszer interiorizálása. Ennek elsődleges színtere a diák mindenkori közössége, így a kollégiumi közösség is. A pedagógus is ennek a közösségnek a része, így nevelő tevékenysége nem korlátozódik a foglalkozások idejére, hanem kiterjed egész közösségben töltött idejére: a személyiségével nevel. Ennek tudatában intézményünk gondot, időt és forrást biztosít a nevelőtestület közösség- és egyéni fejlesztésére: szupervíziós lehetőséget biztosít, fórumot működtet a problémák közös megoldására, közös képzési lehetőségeket szervez.

2.2.2. Pannonhalma a keresztény értékrendből épül, azaz hitet tesz a félelem nélküli kommunikáció, a kudarcokból kiutat kereső elköteleződés és az előítéleteken felülemelkedő emberszeretet mellett. A kollégiumi közösség életének ezt kell tükröznie mindenben. A döntéseknek éppen ezért mind szélesebb körben kell megszületniük és támogatást nyerniük: akár szervezeti, tartalmi kérdés merül föl, vagy akár jutalmazásról vagy fegyelmezésről kell dönteni. Elsődleges szerepe van a kommunikáció tiszta közegének alakításában a tanárok példamutatásának: a nevelőtestületen belüli és a diákokkal való kapcsolatokban egyaránt.

2.2.3. Mindennek a formái különösen is:

a. személyes reflexió a nevelőtanárral
b. csoportos reflexió a nevelőtanár vezetésével
c. lelkigyakorlat
d. közösségépítő foglalkozások
e. mentálhigiénés egyéni és csoportalkalmak
f. fegyelmezés szóbeli formái
g. szupervíziós alkalom és – igény szerint – csoport
h. osztálykonferenciák, nevelőtestületi értekezletek
i. szakmai előadások

2.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

2.4.1. Pannonhalma Magyarország legősibb háza. Szent István erősítette meg apja, Géza alapítását, majd Szent Asztrik, Szent Gellért és Szent Mór lettek a mai nevelőtestület ősei, Szent Imre pedig a mai diákság előképe. Ezeréves történelmünk itt van a falakban. Ez a tér kiváltság de kötelez is: olyan nemzeti öntudatra nevel, amely nem ismeri a kirekesztést, a bezárkózást, a megosztást. Hisszük, hogy iskolánk Pannonhalma küldetésének egyik leghatékonyabb eszköze ebben is. A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A szakkollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.

2.4.2. Úgyszintén, a diákok nézzenek szembe történelmünk árnyfoltjaival, rossz döntéseivel, bűneivel és katasztrófáival is. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy hazánkért nem pusztán lelkesedni kell, hanem tenni is, ami minden esetben mai feladat: tanulmányaik, művészeti – és sportéletük, közösségi szolgálatuk a hazaszeretetük legkifejezőbb, ha nem egyetlen lehetséges jele. Ebből a felismerésből eredjen meggyőződésük, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.

2.4.3. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Intézményünk arra törekszik, hogy nemzetközi kapcsolatrendszere révén ez az ismeret tapasztalattá legyen, amely a leghatékonyabban bontsa le az esetleges előítéleteket és a korunkban sajnálatos módon felerősödő hamis önképet, a káros szélsőségeket.

2.4.4. Mindennek formái különösen is:

a. a történelem, néprajz, politológia, szociológia, irodalom neves szakembereinek előadásai
b. partnerkapcsolat külföldi magyar társintézményekkel
c. partnerkapcsolat idegen nyelvű társintézményekkel
d. szakterületi diákkörök, kutatócsoportok, projektek (oklevélolvasás, jog, társadalomismeret, szociológia)
e. csoportfoglalkozások tematikus alkalmai
f. iskolai ünnepségek
g. tanulmányi kirándulások, múzeumlátogatás

2.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

2.4.1. A szakkollégiumi nevelés feladata, hogy elősegítse a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. A demokratikus intézményrendszer ismeretén túl ez a demokratikus értékrend alkalmazásának készségszintű ismeretét is feltételezi. Fontos, hogy a szabálykövetés abból a felismerésből eredjen, hogy a szabály értelme a közösség javát szolgálja. Ez a szabályalkalmazás sikeréhez vezethet olyan határhelyzeteknél is, amikor nincsenek egyértelmű szabályok. A szakkollégium az a tér, ahol a diákok megismerik a közösség együttélésének komplex rendszerét. Ha ez jól működik, akkor készség szinten magukénak vallják majd az alapvető állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Ebben mindenekelőtt a fiatalságban amúgy is meglévő kreativitásra, önálló kritikai

gondolkodásra lehet alapozni, hogy ebből majd érett elemzőképesség és vitakultúra fejlődjék ki.

2.4.2. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet játszanak:
   a) a diákönkormányzat;
   b) a diákújság
   c) az osztály-döntéshozatali gyakorlat
   d) a tematikus csoportfoglalkozások
   e) politológiai, történelmi előadások
   f) tematikus projektek és ünnepek, különösen is a farsangi választás
   g) a diáksport

2.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

2.5.1. A szakkollégiumon belüli közösség szervezésével olyan kortárscsoportokat alakítunk ki, amelyek mindennél hatékonyabban formálják tagjaikat és magukat a közösségeket. Ehhez a szerzetesközösség ezerötszáz éves tapasztalata és a keresztény gyakorlat megfelelő keretet adhat. A szakkollégium olvasztótégelye – helyes irányítás mellett – szinte önmaga formálja közösséggé a csoportot és érett emberré a tagjait. Vannak esetek, amikor a differenciálás elvét kell alkalmazni, és intenzívebben kell kísérni közösségi folyamatokat, vagy az egyes ember személyes fejlődését. Intézményünk erre is kialakította a kellő eszközkínálatot. Krízishelyzetnél járó csoportoknak irányított csoportos foglalkozást szervez. Egyéni krízishelyzetekben pedig személyes spirituális, lelkigondozói vagy pszichológusi kísérést ajánl fel. Kiemelt feladat a diák helyes, reális énképének, illetve önértékelésének segítése. Olyan alkalmakat kell szervezni, ahol megtanulhatja érzelmeinek hiteles kifejezését, a mások helyzetébe történő beleélés képességét, és az asszertív viszonyulást.

2.5.2. Ennek formái különösen:
   a) lelkigyakorlatok
   b) közösségépítő alkalmak
   c) tematikus csoportfoglalkozás
   d) egyéni kísérés (lelkigondozó, pszichológus, pap, nevelőtanár, mentor)

2.6. A családi életre nevelés

2.6.1. A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Korunkban egyre több, sőt szinte már többségi a diszfunkcionális családi háttér. A szakkollégium a családi harmóniát nem pótolhatja, de gyógyíthatja a szerzett sebeket. Az egészséges közösségi élet biztonságának tapasztalatát éppen ezért kiemelt feladatunk megadni diákjainknak.

2.6.2. Emellett a nevelőtanár segítséget nyújthat a felelős párkapcsolatok kialakításában tanácsadással, sőt megfelelő védett környezetben diákok családi életében felmerülő konfliktusok kezelésére is nevelhetőek diákjaink. A szakkollégium foglalkozik a Nemzeti Alaptantervben meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

2.6.3. A kollégium külön figyelmet szentel a diákok családjainak. Az új diákok beköltözésekor szülői délutánt szervezünk, amelyen a szülők megoszthatják és kezelhetik kérdéseiket, félelmeiket. Igény szerint évente 1-2 napos szülői hétvégét szervezünk csoportonként, amelyen lehetőség nyílik arra, hogy a családok megismerjék egymást, a diákok diáktársaik családját; valamint hogy a játék, tematikus és kötetlen beszélgetések,

imádság, egyéb közös együttlétek során reflektáljanak a „pannonhalmi szülő-lét” sajátos mivoltára. A különböző családokkal való találkozás során a diákok indirekt módon reflektálhatnak saját családképükre, családdal kapcsolatos meggyőződésrendszerükre és előítéleteikre, valamint egyéni családtörténetükre is.

2.7. A testi és lelki egészségre nevelés

2.7.1. Kollégiumunk – a gimnáziumi neveléssel együttesen – arra nevel, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítik a diákokat a káros függőségekhez vezető szokások felismerésében és elkerülésében. A szakkollégium sportélete a mindennapi testmozgás jegyében szerveződik. A diáksport-egyesület segítségével számos sportág és tömegsport alkalom biztosít megfelelő és mindenkinek vonzó kínálatot. A szakkollégium rendje külön időkerettel védi a rendszeres testmozgást. Pannonhalma a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a diákok jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

2.7.2. A testnevelés szakkollégiumi alkalmai különösen:

a. napi kötelező séta
b. sportkörök (atlétika, kosárlabda, szertorna, vívás)
c. sportalkalmak (asztalitenisz, íjászat, labdarúgás, méta, röplabda, tenisz)
d. úszásoktatás, gyógytestnevelés, gyógytorna
e. kerékpártúrák, természetjáró túrák, hegymászó-kör, vadászkör
f. iskolai tájfutás

2.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

2.8.1. A szakkollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a diákokban úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. A keresztény értékrend kiüresedik, ha nem fakad belőle tevékeny szeretet a rászorulók, elsősorban a szegények felé. Az elitiskola külsőségei gyakran megnehezítik az őszinte odafordulás gesztusát, leereszkedő kampánnyá silányítva a szolidaritás alkalmait. Éppen ezért és mindenekelőtt a szakkollégium területén kell törekedni az alázatra, amely nélkül nincs igazi partneri felelősségvállalás. Az alá-fölé rendelő viszonyokat már a szakkollégiumban partneri irányba kell előmozdítani: ez a nevelőtestület feladata. A kölcsönös segítség tapasztalata ugyanis a tanár-diák viszonyban is elsajátítható. Ez a partneri viszony olyan energiát szabadíthat fel az önkéntesség révén, amely hosszú távon nagy könnyebbség az intézménynek is.

2.8.2. Ennek keretet ad többek között:

a) Iskolai Közösségi Szolgálat programjai
b) közösségi munkák (ebédlő, takarítás, épületfelügyelet, rendezvényszervezés, kertészet)
c) osztályrendezvények
d) iskolai szolidaritási projekthét (Szent Márton napok)
e) tematikus csoportfoglalkozás
f) adománygyűjtés
g) partneriskola-kapcsolat

2.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

2.9.1. Pannonhalma arra tanít, hogy évszázadokban kell gondolkodni. Szent Benedek pedig a rendelkezésünkre álló eszközökre vonatkozóan azt tanácsolja, hogy úgy bánjunk velük, mint az oltár szent edényeivel (RB 27). Nevelésünk során fel kell készíteni a diákokat, hogy környezetüket mint Isten teremtett világát tekintsék, amiről Ő látta, hogy jó. Az iskola üzemeltetésének is ezt az alapelvet kell követnie.

2.9.2. Emellett a rend megtartása is hatékony eszköz a tudatosság kialakítására. Törekedni kell arra, hogy a diákok megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, megújulást és reményt adhatnak: alternatívát korunknak.

2.9.3. A környezettudatosságra nevelés alkalmai:

a) iskolai Zöld Napok
b) szakmai előadások
c) tematikus csoportfoglalkozás
d) bevonás költségtervezésbe
e) iskolai-kollégiumi szolgálatok, különösen is az energetikai szolgálat
f) szaktárgyi órák fenntarthatóságot vizsgáló és tárgyaló tematikái

2.10. Pályaorientáció

2.10.1. A szakkollégium átfogó képet nyújt a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosít, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, amelyhez kiválaszthatják a megfelelő foglalkozásokat, életpályákat. Ezzel erősödik elhatározásuk és motivációjuk is.

2.10.2. Emellett a szakkollégium megtanít az együttműködésre is. Célunk, hogy olyan leendő vezetőket neveljünk, akiket szakmai kompetenciáik mellett emberi minőségük is alkalmassá tesz másokat lelkesíteni, irányítani és kísérni.

2.10.3. A szakkollégium olyan képzéseket kínál, amelyek abba az irányba segítik diákjainkat, hogy egyszerre több területet is ismerjenek és szeressenek meg. Így a későbbiekben nagyobb rálátással lesznek majd képesek kezelni kihívásaikat.

2.10.4. A pályaorientációt segítik különösen is:

a) széles szakkörkínálat,
b) nyelvoktatás,
c) vendégelőadók széles köre – személyes találkozás lehetősége,
d) öregdiákok előadásai, beszámolói, segítsége, alumnihálózat,
e) pályaorientációs előadások,
f) partnerkapcsolat egyetemekkel,
g) a felvételi eljárás ismertetésének alkalmai (csoportos és személyes),
h) lelkigondozói, nevelőtanári segítség.

2.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

2.11.1. A szakkollégiumnak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a diákok felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. A szülői közvetlen felügyelet hiánya nagyban elősegítheti a tudatos pénzeszköz-használatot. Szociális érzékenységük növelésével szintén erősödhet a felelősségteljes fogyasztói magatartás.

2.11.2. A szakkollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.
2.11.3. A diákújság költségvetési önállósággal rendelkezik a felkért cenzor ellenőrzése alatt, akár pályázati források felett is rendelkezve.
2.11.4. Az iskola más adománygyűjtő projektbe is bevon diákokat, megfelelő felnőtt felügyeletet és vezetést biztosítva. Ilyen projektek az évente megrendezésre kerülő bencés bál, a májusban tartott öregdiáknap, a reprezentatív Szent-Márton est, valamint számos egyedi fund-raising vagy más kapcsolati hálózatot építő esemény.
2.11.5. A tematikus csoportfoglalkozásokon túlmenően több szakkör is segíti az érdeklődőbbeket (közgazdaságtan, szociológia, jog), ahol a későbbi hivatásukba nyernek mélyebb betekintést, vagy pusztán tájékozottságukat bővíthetik az adott területen.

2.12. Médiatudatosságra nevelés

2.12.1. Elkötelezett értelmiségi számára magától értetődő, hogy értse az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai befogadásra és a mérsékelt, objektivitásra igényt tartó alkotó tevékenységbe való bevezetésre törekszünk. A diákokkal ismertetjük a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját, jogi hátterét. Az iskolai közösségi oldalak révén alapfokú bevezetést kapnak az internethasználat jogi feltételeibe azok is, akik ebben még nem jártasak.
2.12.2. Saját iskolaújsággal a diákság maga is médiumalkotóként vesz részt a környék és az öregdiákok véleményformálásában.
2.12.3. Számos szakkör és csoportfoglalkozás vesz alapul sajtóközleményeket. Ezek során a diákok megismerik a zsurnalisztika szabályszerűségeit, és kialakítják az értő olvasás gyakorlatát. Pannonhalma világörökségi helyszínként számos látogatót vonz. Az idegenvezetői szakkör révén diákjainkat a történeti-műveltségi tudnivalókon kívül kiállásra, kommunikációra, nyitottságra, párbeszédkészségre, gyors reakcióképességre és adaptivitásra neveljük.
2.12.4. A hagyományosan a 10. évfolyamon megrendezett nyolc napos művészeti kurzus igényes médiaalkotói képességeket is kialakít. A diákok rendszerint három irány közül választanak (film, fotó, színház). A művészeti ágak mindegyike szoros kapcsolatban áll a médiumokkal, sőt azok alakító eszközei. Ennek révén a diákok professzionális médiaformáló kompetenciákra tehetnek szert.
2.12.5. Pannonhalma médiajelenléte rendszeresnek mondható szereplést kínál a diákok erre vállalkozó részének. A rendszeres újságírói, televíziós, rádiós stábmegjelenés az erre vállalkozó diákoknak bevezetést nyújt a későbbi médiajelenlét kulisszatitkaiba, valamint gyakorlatot szerezhetnek a médiaszereplésben is.
2.12.6. Kiemelt helye és rangja van a jelenkori épület elkészülte óta működő kollégiumi mozinak. A szerda esti vetítéseken művészfilmeket, a szombat esti vetítéseken pedig a multiplex kínálatból származó alkotásokat vetítünk. Régi hagyománya az iskolának, hogy a filmeket az elsőtől az utolsó képkockáig figyelemmel kísérjük, hiszen a stáblista és a kísérőzene hozzá tartoznak az alkotáshoz, valamint hogy alkalmanként nevelőtanári vezetéssel filmmegbeszéléseket tartunk. A pannonhalmi filmművészeti képzés már számos neves rendezőt és más filmes szakembert adott a magyar művészvilágnak.

3. A szakkollégium működése

3.1. A szakkollégium irányítása

3.1.1. A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Szakkollégium keretei között működő diákotthon (kollégium) a mindenkori igazgató vezetése alatt áll. A közvetlen irányítás napi, operatív feladatait a kollégiumi helyettes igazgató látja el. Távollétében más igazgató-helyettes intézkedhet.

3.1.2. A szakkollégium irányítása a gimnázium működésével összhangban, a gimnáziumi oktatási-nevelési elvekhez és gyakorlathoz szervesen illeszkedve történik. A két intézményegység szoros kapcsolata az azonos etikai, fegyelmezési és fegyelmi szabályokban is megjelenik.

3.2. A szakkollégiumi nevelők

3.2.1. A szakkollégiumban a nevelési feladatokat - az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott - kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

a. a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros együttműködésben végzi munkáját,
b. korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik, rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel törekszik a szakmai és spirituális megújulásra,
c. képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
d. egyéniségével, lelkiségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
e. megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a diákok iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
f. képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
g. képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
h. képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
i. munkája során folyamatosan együttműködik a diákok közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.
j. A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi.

3.2.2. A szakkollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját a személyközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása jellemzi. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat az iskola közösségének mindennapjaiban.

3.3. Tárgyi, környezeti feltételek

3.3.1. A szakkollégium belső és külső környezete a nevelési célok megvalósíthatóságát szolgálja. A kollégiumi közösség számára a biztonság olyan általános szempont, amelynek érvényesülését a kollégiumi helyettes vezetésével az épület műszaki vezetője ellenőrzi.

3.3.2. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a szakkollégium biztosítja a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit, valamint gondoskodik a diákok nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről. A fenntartóval szoros együttműködésben a szakkollégium gondoskodik az étkezés, a betegellátás és a vendégfogadás megfelelő helyszíneinek biztosításáról.

3.3.3. Pannonhalma világörökségi helyszín és a magyar kultúra szentélye. A szakkollégiumi közösség törekszik ennek megfelelően élni hétköznapjait. Különösen ügyelünk a hely épségére, tisztaságára és – különösen éjjel – a nyugalomra.

4. A szakkollégiumi élet megszervezése

4.1. A szakkollégiumi élet alakításának tényezői

4.1.1. A szakkollégiumi élet megszervezésénél a hagyományokat és a hagyományok mögötti megfontolásokat ötvözzük a mai igényekkel és elvárásokkal, valamint a jövő várható alakulását is számításba vesszük, hogy így a szakkollégiumi életet a kiszámítható folyamatosság jellemezze. Ezzel is a diákok egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodunk. A kollégiumi élet alakításánál az öregdiákok és a szülők visszajelzéseit is figyelembe vesszük. A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a diákönkormányzat. Abból a felismerésből kiindulva, hogy diákok és felnőttek egy közösséget alkotunk, a szakkollégium biztosítja, hogy a diákok választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a kollégiumi élet alakításában, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. A szakkollégium és a diákönkormányzat közös munkáját az erre a diákönkormányzat által választott tanár koordinálja.

4.2. Egészségfejlesztési feladatok

4.2.1. A szakkollégium biztosítja a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. A jövendő értelmiségi létmód egészséges életvitelét ezekben az években kell megalapozni. Ebben az iskola szorosan együttműködik a helyi egészségügyi szolgálatokkal, valamint a főapátság élelmezési és étkeztetési részlegeivel. A szakkollégiumban a sport kiemelt szerepet kap.

4.2.2. A betegellátás kapcsán az iskolaorvossal és a Szent Adalbert Otthonnal kötöttünk megállapodást. Az operatív kérdésekben a kollégiumi helyettes és egy nevelőtanárokból álló bizottság egyeztet partnereinkkel.

4.3. Iskolai étkeztetés

4.3.1. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Hazánkban kiemelkedően magas a cardiovascularis és a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása volna elérhető a helyes táplálkozással. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

4.3.2. Az iskola tágas, világos, megfelelően felszerelt ebédlővel és tálalóval rendelkezik. A diákok szinte kivétel nélkül a teljes ellátást veszik igénybe. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Külön figyelmet kapnak a sportedzés résztvevői (sportebéd). A konyhai ellátóval a nevelőtanárok erre kijelölt bizottsága tart napi kapcsolatot.

4.3.3. A konyha képviselője és a diákönkormányzat konyhával foglalkozó bizottsága rendszeresen egyeztet. A menü összeállításában és az étkeztetés megszervezésében törekszünk a különböző igények figyelembe vételére. A konyha az alapanyagokat és az adalékanyagokat az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartva választja meg. Orvosilag indokolt esetben a diákoknak speciális diétát biztosítunk.

4.3.4. A házirend előírásai a kulturált és biztonságos ételfogyasztást támogatják. Konyhánk minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek. A tálaló állapotát, az

étel minőségét, az ételkezelés módját napi rendszerességgel ellenőrizzük. Ennek intézményi felelőse a gazdasági helyettes.

4.4. Mindennapos testmozgás

4.4.1. A Nemzeti Köznevelési Törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését. Iskolánkban, e törvényi előírást megelőzően is kiemelt feladatunknak tartottuk, hogy minden gyerek minden nap szervezett testmozgás foglalkozásban vegyen részt. Ebben a gimnázium és a szakkollégium elválaszthatatlan nevelési egysége előny és kimeríthetetlen lehetőség: az órarendi testnevelésórák mellett széles sportkínálatot biztosít a szakkollégium. A mindennapos testnevelés intézményünkben valóban mindennapos: nem pusztán öt napra, hanem a hétnapos kollégiumi munkarendnek köszönhetően a hét minden napjára kiterjed. Örvendetes módon ez a kínálat nemcsak a diákoknak, hanem a munkatársainknak is vonzó. Jelenleg az alábbi sportkörök működnek: kosárlabda, labdarúgás, vívás, tájfutás, hegymászás, túrázás, asztalitenisz, kondicionálóterem használat, méta, tenisz, atlétika, szertorna. A korszerű tornacsarnok és az abban működő kondicionáló terem kiválóan fel vannak szerelve a diákok sporttevékenységeihez. Pannonhalma fekvése révén napi kínálatot biztosít a természetjáráshoz is.

4.4.2. Minden év szeptemberében felmérjük a gyógytestnevelésre utalt diákok helyzetét, számukra gyógytestnevelő tart órát (önálló szakkör), amelyben betegségtípusok szerinti és testi képességeikben visszamaradott diákok, tantervbe foglalt differenciált képességfejlesztése folyik mindazok részvételével, akiket a szakorvos javaslatára az iskolai gyermekgyógyász gyógytestnevelésre utal. A gyógytestnevelés célja a mozgásszervi (aszténiások, mellkasi, gerinc és láb) deformitásokkal és belgyógyászati (neurotikus szívbántalmak, szívbetegségek, ifjúkori hipertónia, endokrin zavarok és egyéb) panaszokkal küszködő, a testi képességekben visszamaradó, azaz a gyógytestnevelésre utalt diákok panaszainak csökkentése, a panaszok megszüntetése.

4.4.3. A tanórán kívüli testedzési, sportolási, egészség-megőrzési tevékenység az iskolai sportkör keretében valósul meg. Az iskola sportköre bekapcsolódik – lehetősége szerint – a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek munkájába. A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe: a Diák Sportszövetség által kiírt városi, megyei, országos versenyekbe, a Diákolimpiába, a KIDS-versenyekbe, a különféle iskolai kupa-küzdelmekbe. E sportkörökben folynak a házi versenyek és bajnokságok (foci, kosárlabda, atlétika, vívás) az egészséges fejlődést és a szellemi terhelést oldó vetélkedők. Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében Diáksport Egyesület működtetése által, táborokat szervez, sportversenyeket bonyolít le. A sportköri foglalkozásokat testnevelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező tanár vezeti. A kilencedik évfolyamosoknak a mindennapos testnevelés keretén belül úszásoktatást szervez az intézmény.

4.5. Az antihumánus szenvedélyek, a drogprevenció

4.5.1. Intézményünkben fel kívánjuk mérni a drogokkal kapcsolatos ismereteket, érintettséget a diákok között (attitűdvizsgálat), szorosan együttműködve a diákönkormányzattal. A bővebb ismeretekkel rendelkező, felvilágosult, az egészségről, a szexualitásról, az antihumánus szenvedélyekről nyíltabban beszélő fiatalokra megerősítő és kompetencianövelő módszerekkel kell hatni, a negatív hangadókra inkább információ átadó és ártalomcsökkentő módon, a visszafogottabb, gátlásosabb gyerekekre fejlesztő, támogató, státuszteremtő hatást kell gyakorolni. Az elsődleges drogprevenció lényege, hogy a nem drogozó fiatalokat megtartsuk ebben az állapotban. Legfőbb célunk

diákjainkat olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értékké vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

4.5.2. A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a diák fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószerezés problémájával. A szülő, a család a legfontosabb társ a diákok érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információ-átadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait. A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a kortárs csoport befolyása, amit a drogprevenciós munkában is fel tudunk használni, első sorban a DÖK közreműködésével, valamint az ifjú öregdiákok (egyetemi hallgatók) bevonásával.

4.5.3. A drogprevenció lehetséges kollégiumi színterei:

a. Témahét, projekthét
b. Szülői értekezletek
c. Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek
d. Drogprevenciós rendezvények
e. Továbbképzések
f. Kortárs-segítőképzés
g. Kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, tábor
h. Filmvetítés
i. Szakkörök
j. Egészségügyi szervek, gyermekjóléti szolgálatok, drogkonzultációs központok munkatársai által vezetett szervezett programok
k. Kiscsoportos beszélgetések
l. Tematikus előadás
m. tematikus csoportfoglalkozás

4.6. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

4.6.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a diákok vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák. Tudjanak szabályosan mentőt hívni, legyenek tisztában a vérzések és csontsérülések alapvető ellátásával, ismerjék az újraélesztés technikáját. Sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat, valamint ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat és tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit. Ebben a feladatban a kollégium is részt vállal.

4.6.2. A tanulmányi kirándulások is kiváló lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására. Az intézmény éves programjában projektnapok (egészség- illetve zöldnapok) és témahetek keretében is érint elsősegély-nyújtási alapismereteket az előforduló baleseti helyzetek elkerülésére és megoldására. Egyes tájékoztató alkalmakra iskolánk orvostanhallgató öregdiákjai is meghívást kapnak.

4.6.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatot ápol a mentőszolgálat és a katasztrófavédelem helyi illetve megyei szerveivel. Támogatjuk a pedagógusok

részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen. Ilyen témájú képzést az iskola is szervez.

5. A szakkollégium kapcsolatrendszere

5.1. A szakkollégium alapfeladataiból adódó kapcsolatok

5.1.1. A szakkollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a diák törvényes képviselőjével. A kapcsolattartás egyik fontos eszköze az igazgatói körlevél, amelyben nemcsak iskolai témákkal kapcsolatos dolgok szerepelnek, hanem a kollégiumi élet is előkerül. Ismert és bevált kapcsolattartási forma a szülői értekezlet, amelyre egy tanévben általában két ízben kerül sor a kollégiumban, negyed- és háromnegyedévkor a munkatervben megadott időpontban. Ezeken kívül tarthatóak tematikus, rendkívüli értekezletek is. A szülőket a tanulmányi eredményekről negyedévente tájékoztatjuk. A félévi értékelésnél az érdemjegyek mellett rövid szöveges kiértékelést is adunk. Minden félévben tartunk szaktanári fogadóórát a szülők részére. Ennek idejében minden kollégiumi nevelőnk a szülők rendelkezésére áll. A szakkollégium vezetője és a nevelőtanár a diák kollégiumi munkájáról, magatartásáról, a tanulmányi eredmények alakulásáról a tanév során indokolt esetben a szülőket írásban értesíti, és szükség esetén személyes találkozást kér. A családlátogatások igazgatói jóváhagyással történnek.

5.1.2. A szülői közösség formálására hetedik osztályban ismerkedő tábort szervezünk. Más osztályokban évente visszatérően informális szülői kapcsolatépítő alkalmakat, szülői hétvégéket tartunk, ahol a szülők egyrészt mélyebben megismerkedhetnek Pannonhalmával, másrészt a családok közötti kapcsolattartás is erősödik.

5.1.3. Az intézményi kommunikáció sajátos eszköze az intézmény saját fejlesztésű iskolaadminisztrációs rendszere, amely a tanulmányi előmenetelen túl minden szükséges területen el tudja látni a kommunikációs csatorna szerepét a tanárok, a diákok, a szülők és a fenntartó között.

5.1.4. A szakkollégium rendszeresen beszámol az aktuális ügyekről a fenntartónak. A fenntartó rendszeres látogatást tesz a kollégiumban. A fenntartói szakmai ellenőrzés a Katolikus Pedagógiai Intézet (KAPI) feladata.

5.1.5. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű diák, valamint veszélyeztetett gyermek esetében kapcsolatot veszünk fel a gyermekjóléti szolgálattal, a település - a diákok nevelésében érintett - intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, érintettség esetén a helyi nemzetiségi önkormányzatokkal. Keressük a kapcsolatot minden olyan szervezettel, amely a kollégiumi nevelés céljainak megvalósítását elősegítheti.

5.2. A sajátos többletfeladatokból eredő kapcsolatok

5.2.1. A legszorosabb kapcsolat a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumhoz fűz bennünket. Szakmai és spirituális kapcsolatot ápolunk a Tihanyi Bencés Iskolával és a Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégiummal. Az intézmény továbbá kapcsolatban áll a hazai szerzetesi fenntartású társintézményekkel, testvérosztály kapcsolatokat szervez, közös szakmai vagy szabadidős tanári-nevelői rendezvényeken vesz részt. A jógyakorlatok kölcsönös megosztásába bevonunk más intézményeket is.

5.2.2. Kiterjedt nemzetközi kapcsolatrendszert működtetünk külföldi nevelési-oktatási intézményekkel, felsőoktatási centrumokkal. Intézményünk hídszerepet vállal a hazai és a külföldi nevelési gyakorlatok közvetítésében. Az idegen kultúrák megismertetése mellett

intézményünk a magyar kultúra külföldi képviseletében és ápolásában is részt vállal. Ezt a kapcsolattartást az igazgató által a külügyek intézésére felkért nevelőtanár koordinálja. Az egyes külföldi kapcsolatokat megfelelő szakos tanárok gondozzák más nevelők bevonásával. Hagyományos idegen nyelvű külföldi partnerintézményeink:

a. Saint Benedict's School, London, Nagy-Britannia (szakmai partner)
b. Saint Vincent College, Latrobe, PA, Egyesül Államok (szakmai partner, évente két diák ösztöndíjas tanulmányi éve)
c. Priory School, Woodside, CA, Egyesült Államok (szakmai partner, támogató, évente egy diák ösztöndíjas tanulmányi éve, diáklátogatás, továbbképzési partner)
d. Sankt-Michael-Gymnasium, Metten, Németország (szakmai partner)
e. Benediktinergymnasium, Ettal, Németország (szakmai partner, csoportos diáklátogatás)
f. Gymansium der Benediktiner in Meschede, Németország (szakmai partner, támogató, évente két diák ösztöndíjas tanulmányi éve, csoportos diáklátogatás, nevelőtestületi látogatás)
g. Stiftsgymnasium Kremsmünster, Ausztria (szakmai kapcsolat, csoportos diáklátogatás)
h. Stiftsgymnasium Melk, Ausztria (szakmai kapcsolat, tanári látogatás, igazgatói látogatás, csoportos diáklátogatás, közös történelmi projekthét)
i. Schottengymnasium, Wien, Ausztria (szakmai kapcsolat, közös gyakornoki képzés)
j. Liceo Classico San Benedetto, Cassino, Olaszország (szakmai kapcsolat, csoportos diáklátogatás)
k. Colégio Santo Américo, Sao Paolo, Brazília (szakmai partner, továbbképzési partner, diákok tanulmányi útja, igazgatósági kapcsolat, fenntartói kapcsolat)
l. Saint Benedict Preparatory School, Newark, NJ, USA (szakmai partner, pedagógiai asszisztensi küldőszervezet)
m. Fu-Jen Katolikus Egyetem, Tajvan (szakmai partner, kínai szakos gyakornoki képzés anyaintézménye és küldőszervezete).

5.2.3. Rendszeres kapcsolatban állunk a határon túli magyarság szellemi műhelyeivel. Az évi rendszeres kölcsönös látogatások mind a diákságot mind a tanári kart bevonják ebbe a közösségteremtő magyarságépítésbe. Ösztöndíjas helyet tartunk fenn erdélyi magyar diákoknak. A Felvidékről jelentkező magyar ajkú diákokat állampolgárságuktól függetlenül felvesszük, és teljes ellátást biztosítunk számukra, jóllehet a jelen magyar jogalkotó állampolgársághoz köti a magyarországi tanulmányaik után járó finanszírozást. Külhoni magyar partnerintézményeink:

a. Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceum, Karácsfalva, Ukrajna (évente csoportos diáklátogatások, szakmai és spirituális partner)
b. Bécsi Magyar Lelkészség, Bécs, Ausztria (rendszeres látogatás, pasztorációs együttműködés, öregdiákok támogatása)
c. Csíkszeredai Segítő Mária Gimnázium, Csíkszereda, Románia (rendszeres diákcsoport- és nevelőtestületi látogatás, 1-1 diák ösztöndíjas tanulmányi éve, szakmai partner)
d. Selye János Gimnázium, Komárom, Szlovákia (igazgatói látogatások, fenntartói kapcsolat, Cornides matematika-fizika verseny a felvidéki magyar tannyelvű iskolákkal)

5.2.4. Törekszünk felkutatni azokat a partnereket, amelyekkel együtt segíthetjük az ország jövőjének, a társadalmi előrehaladásnak, különösen pedig a roma kisebbségekkel való szolidaritásnak az alakítását. Társadalompolitikai szempontból megfelelő közösségi környezet megteremtésével biztosítjuk a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos

helyzetű diákok számára a tehetséggondozást mielőbb lehetővé tevő, személyre szabott támogatást. A diákok kollégiumi étkezési és egyéb kiadásaira szükség szerinti támogatást biztosítunk. Mindennek koordinálását a kollégiumi helyettes végzi.

6. A szakkollégiumi tevékenységek

6.1. A tevékenységek szerkezete

6.1.1. A szakkollégium a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

6.1.2. A foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a diákokkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű diákok egyéni szükségleteire. Számos szakkör a kompetenciafejlesztésen túl a közösség építését is szolgálja.

6.1.3. A szakkollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanulói foglalkozási terv alapján szervezzük. Az éves tanulói foglalkozási terv kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, valamint a választható foglalkozásokat. Ezeket az első tanítási héten hirdeti meg a szaktanár/nevelő, majd a diákok jelentkezését megfelelő mérlegelési idő leteltével a harmadik tanítási héten rögzítjük és lezárjuk. Az éves tanulói foglalkozási terv összeállításának koordinálása – a foglalkozások helyszínbeosztásával együtt – a programokért felelős igazgató helyettes feladata.

6.1.4. A szakkollégium által a tanév során szervezett, hétvégi bentlakást igénylő, komplex tehetségfejlesztő programok közül évente legalább három az egész intézményt érinti. Számos hétvégén tartunk olyan hétvégi bentlakást igénylő, komplex tehetségfejlesztő programot is, amely csak egyes tanulócsoportokat érint, mint például a kezdő osztályok számára a bencés projekt a hetedik és a kilencedik évfolyamon, a művészeti hét a tizedik évfolyamon, vagy a nevelőtanárok által szervezett, színház- és múzeumlátogatással vagy nagyobb természetjárással összekötött alkalmi osztálykirándulások. Ugyanide tartoznak a külföldi diáklátogatások is.

6.2. Tanulást segítő foglalkozások:

6.2.1. A rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás (stúdium):

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
7-8.évf.	2,3óra	2,3óra	2,3óra	2,3óra	2,3óra	0,5óra	2,3óra
9-10.évf.*	3óra	3óra	3óra	3óra	3óra	0,5óra	2,8óra
11-12.évf.*	3,5óra	3,5óra	3,5óra	3,5óra	3,5óra	0,6óra	3óra

*A középiskolai évfolyamok diákjai a nevelőtanárral való egyeztetés eredményeként alakíthatják a készületi idejükön belül annak tartalmi beosztását.

6.2.2. Differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozások, amely a gimnáziumi és a szakközépiskolai intézményegységgel szoros együttműködésben

felsőoktatási tanulmányokra és későbbi értelmiségi szerepvállalásra hatékony felkészítést vállal:

a. szaktárgyakhoz kapcsolódó tehetségfejlesztés, versenyfelkészítés, nyelvvizsga-felkészítés: matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, angol, német, latin, olasz, francia, történelem, magyar, filozófia, rajz, művészettörténet, informatika;
b. több tudományterületet érintő ismeretszerzést kínáló kiscsoportos és egyéni felkészítések: jogesetek elemzése (bevont tudományterületek: jogtudomány, történelem, diplomácia, retorika, logika, szociológia, politológia), közgazdaságtan (bevont tudományterületek: társadalomtudomány, matematika, statisztika, számvitel, történelem), természettudományi versenyfelkészítő (bevont tudományok: fizika, biológia, kémia, földrajz), oklevél- és kódexolvasás (bevont tudományterületek: történelem, latin nyelv, muzeológia, heraldika, levéltártudomány, archontológia, genealógia);
c. zeneoktatás: szolfézs, zeneelmélet, népzene, zongora, orgona, citera, fafúvós, rézfúvos, dob, gitár, basszusgitár, hegedű, népi hegedű és brácsa, cselló, big band, improvizációs műhely, gregorián, kórus, magánének, egyházzene;
d. egyéb művészeti képzés: fotószakkör, színház-projekthét, filmes projekthét, stílusgyakorlat-szakkör, rekreációs festés, rajzkör, néptánc;
e. kézműves foglalkozások: fafaragás, agyagozás, kerámia, könyvkötészet, bőrművesség; továbbá alkalmanként: gyertyaöntés, gyertyafestés, kosárfonás, szappankészítés, origami.

6.2.3. A bármely okból lemaradó diákok felzárkóztatása, hátránykompenzáció: igény szerint bármely szaktárgyból, csoportosan vagy egyénileg.

6.2.4. A tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök: gasztronómia szakkör, vadászkör, Távol-Kelet szakkör/szlovák nyelv, portugál (brazil) szakkör, numizmatikai szakkör, bélyegszakkör, programozás, orosz nyelv, ornitológia szakkör.

6.3. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportvezetői foglalkozások

6.3.1. Közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:

a. Közösségi életünk „csúcsa és forrása” (Lumen Gentium 11) az eucharisztia. A vasárnapi diákmisére való készület csoportos feladat, amely énekpróbával, az ünnepi alkalom előkészítésével, az előénekesek és az oltárszolgálatra vállalkozók felkészítésével, a felolvasók felkészítésével, a diákok által is összeállítható szövegek (pl. hívek könyörgése) elkészítésével együtt, heti rendszerességgel, minden diák feladata. Ennek ideje és formája az adott vasárnapi vagy ünnepnapi istentisztelet jellegéből fakadóan változhat, de tanítási időszakban átlagban eléri a heti 45 percet. Már az előbb említett előkészület is közösségépítő, de a szentmise maga – és emellett a közös imádság egyéb formái: adventi áhítatok (4 gyertyagyújtás), főünnepeink vesperásai, a heti egy napközi imaóra (napja szabadon választható) mind a közösségformálásnak és az egyéni hivatás felfedezésének kiemelt alkalmai.
b. Fontos pillére a szakkollégiumi napirendnek, a közösségformálásnak és az egyéni hivatás felfedezésének a napot lezáró esti imák rendje, amelynek időpontja szombat kivételével 21.10-21.30. A nevelőtanár kivételesen ettől eltérő időpontot

is megjelölhet a kollégiumi csoport számára, amennyiben ez a többi csoport esti rendjét nem zavarja.

c. Tömbösített csoportfoglalkozás az első hétvégén (péntek-vasárnap, hétvégi benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program): a csoportok év eleji kohézióteremtő és önismereti foglalkozás-csoportja a nevelőtanár által összeállított, az igazgatóval egyeztetett rend szerint. A témaválasztásnál a csoportvezető nagy mértékben támaszkodik a csoportról szerzett tapasztalataira és az életkori illetve évfolyamokra jellemző érdeklődési- vagy problémamezőre.

d. A bencés projekt a kezdő csoportok (7. és 9. évfolyam) első három hetének felkészítő egyéni és csoportos foglalkozáscsoportja (több hétvégi benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program), amelynek a célja, hogy a kezdő osztályok kreatívan megismerkedjenek Pannonhalma ezer éves örökségével. A gimnáziumi-diákotthoni élet újdonsága ennek csak egy kisebb része. Ahhoz, hogy a diákok mihamarabb otthon érezzék magukat, be kell vezetni őket a bencés hagyomány sokrétű világába. A projekt első, felkészülési részében a diákok tanári vezetéssel ismerkednek a hely gazdagságával. Ez tantervi keretben (magyar nyelv- és irodalom, földrajz, ének-zene, történelem, fizika, rajz és hittan órákon) valamint órákon kívül történik (tájékozódási verseny, vezetés a főkönyvtárban, a kerengőben, a barokk ebédlőben). A projekt második része során a vezető tanárok előkészített források alapján további kutatást és egyéni felkészülést kínálnak a diákoknak a bencés hagyományokhoz kapcsolódó témákból. Ebben a szakaszban a diákok feladata az, hogy irányított egyéni vagy csoportmunkával felkészüljenek az általuk választott témából egy rövid prezentációra, amelyet a projekt önálló részének helyszínén kell majd előadniuk. A projekt harmadik része során a diákoknak a Pannonhalmán tanultakat egy másik bencés apátságban kell alkalmazniuk. A bencés hagyomány különböző részleteiből felkészülve maguk mutatják be diáktársaiknak a tihanyi vagy a bakonybéli apátságot. A projekt negyedik része, a kiértékelés egyrészt a helyszínen, közvetlenül a prezentációk után történik, másrészt a vezető tanárok utólag is értékelhetik a teljesítményt. A kiértékelés a tartalmi minősítés mellett arra is irányul, hogy a diákok előadásmódja is fejlődjék.

e. Tömbösített csoportfoglalkozás az egyik márciusi hétvégén (péntek-vasárnap, hétvégi benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program): a csoportok nagyböjti csapatépítő és önismereti foglalkozás-csoportja a nevelőtanár által összeállított, az igazgatóval egyeztetett rend szerint. A témaválasztásnál a csoportvezető nagy mértékben támaszkodik a csoportról szerzett tapasztalataira és az életkori illetve évfolyamokra jellemző érdeklődési- vagy problémamezőre.

f. Ha a csoport igényli, vagy a nevelőtanárok szükségesnek gondolják, egynapos csoporttréninget vagy krízisintervenciós napot szervez a nevelőtanár a kollégiumi helyettessel és egy mentálhigiénés szakemberrel.

g. A csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése: naponta este 20 perces csoportidő, ezen felül igény szerint szervez a nevelőtanár.

6.3.2. Tematikus csoportfoglalkozások:

a. minden csoportban hetente, szombaton 1 óra,

b. ezen felül igény szerint szervez csoportfoglalkozást a nevelőtanár;

6.3.3. egyéni fejlesztési foglalkozások:

a. emberismeret-kör (az etika illetve erkölcstan kerettantervben meghatározott tudáselemekre építve, azokat kibővítve és így megfelelően alkalmazva);

b. bibliakör (a különböző hittan kerettantervekben meghatározott tudáselemekre építve, azokat kibővítve és az egyéni ruminatív bibliaolvasás irányában alkalmazva);
c. ministráns-kör; (a katolikus hittan kerettantervekben meghatározott tudáselemekre építve, azokat kibővítve és így megfelelően alkalmazva);

6.3.4. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:
a. Diákönkormányzati ülések: A diákönkormányzat szervezetileg és működését tekintve, beleértve a gazdasági önigazgatást is, önálló testület, saját szabályzattal. Működését az erre választott nevelőtanár segíti, aki a pénzmozgásokat, valamint minden jogszabályban erre előírt nyilatkozatot ellenjegyez. A diákönkormányzat rendszeres közösségépítő foglalkozásai elősegítik a társadalmi szerepek, a vezetői attitűdök, a felelős képviselet és a demokratikus értékek tanulását, begyakorlását és elmélyítését.
b. Egyéb diákfórumok: ad hoc bizottságok (farsang, Szent Márton nap, ünnepélyek előkészítése, juniális-bizottság, alkalmanként az igazgató tart iskolai megbeszélést;

6.3.5. A diákokkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások
a. megkeresésre személyes kísérés;
b. 7. évfolyamon: mentor program, amely a tantestület több tagja bevonásával minden 7. évfolyamos diák számára egyéni kísérést biztosít heti rendszerességgel az életvezetés, a tanulmányok, a kapcsolattartás, a beilleszkedés és a fegyelem területein;
c. iskolapszichológusi szolgálat;
d. lelki vezetés;
e. mentálhigiénés beszélgetés;
f. csoportvezetői/nevelőtanári elbeszélgetés;
g. gyóntatás;
h. negyedévente bűnbánati imaórák;

6.4. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

6.4.1. A szakkollégium az alábbi rendszeres foglalkozásokat, programokat szervezi heti rendszerességgel:
a. kollégiumi filmklub (szerdánként): igényes művészfilmek vetítése a kollégium mozitermében, utána igény szerint csoportvezetői kiértékelés;
b. kollégiumi mozi (szombatonként): válogatás a filmtörténet és a kortárs filmipar termékeiből;
c. esti előadások (általában péntek este, 20.00.-tól 20.55-ig, majd utána beszélgetés az előadóval): a magyar és nemzetközi tudományos és művészeti élet képviselőivel való rendszeres találkozások alkalmai, a pregramokért felelős igazgató-helyettes koordinálásában és az előadások szervezésével megbízott szaktanár vezetésével;
d. csoportvezetői filmvetítés: igény szerint, hétvégi délutánon, amennyiben más közösségi programot nem keresztez;
e. osztályfoci/örömkosár: a DÖK sportbizottsága által egyeztetett pályabeosztások vagy más megbeszélés alapján;
f. diákmise;

6.4.2. A szakkollégium az alábbi rendszeres foglalkozásokat, programokat szervezi havi rendszerességgel:
   a. kollégiumi koncert/kollégiumi diákkoncert: neves hazai és külföldi előadóművészek vagy a kollégiumi diákok illetve zenetanárok közös saját zenei produkció-összeállítása (tematikus diákkoncert);
   b. természetjárás / múzeumlátogatás / színházlátogatás / városnézés / partneriskola-látogatás: a nevelőtanár szervezésében csoportonként, általában hétvégén, évente legalább egy alkalommal teljes hétvégét érintve (a szombati tanítás végétől vasárnap estig, hétvégi benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program);

6.4.3. A szakkollégium az alábbi foglalkozásokat, programokat szervezi alkalom szerint évente visszatérően:
   a. éveleji hétvégi rekollekció (vö. 6.3.1.a)
   b. Szent Márton hete: tematikus szolidaritási projekthét, hétvégi benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program, amely a társadalmi problémák elmélyítésére minden évben más és más hátrányosan érintett csoportot választ egyrészt azért, hogy a diákok megismerjék a problémát (tematikus foglalkozások, szakelőadások, filmművészeti alkotások, tréningek, meghívott érintettekkel való személyes találkozások és kiscsoportos beszélgetések segítségével). Másrészt ebből kiindulva saját önálló projekt kapcsán adománygyűjtést végezzenek, s így az aktív szolidaritást gyakorolják – egy kiválasztott célintézményt meglátogatva a gyűjtött adományokat átadják az érintetteknek.
   c. adventi gyertyagyújtás (4 alkalom);
   d. karácsonyváró közös éneklés saját diákzenekarral, színpadi fellépésekkel;
   e. házszentelés (január 6.) közös imádság keretében;
   f. farsangi pártverseny és királyválasztás, hétvégi benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program: a végzős évfolyam pártokat alapít, amelyek királyjelölteket állítanak és kampányműsoraikkal (különösen is az össztűz műfajában összemérve tehetségüket) választókat toboroznak. A győztes párt farsangi királya egy napos uralmat kap a intézményben, vitatott jogalkotói hatáskörrel;
   g. hamvazószerdai böjtkezdet,
   h. nagyböjti rekollekció (vö.6.3.1.c)
   i. tanulmányi kirándulás (3 nap, 12. évfolyamon: 6 nap, hétvégi benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program)
   j. juniális (DÖK-nap): ügyességi és erőpróbák egyéni és csapatversenyekkel;
   k. gimnáziumi jazzterasz az improvizációs műhely és a kollégiumi big-band fellépésével, miközben a DÖK-konyha kollégiumi méretű grillvacsorát ad (hazautazás előtti utolsó este);
   l. nemzeti ünnepnapok: október 6 (szentmisével), október 23 (10. évfolyam emlékműsorával), március 15 (10. évfolyam emlékműsorával), június 4 (előadással),
   m. emléknapok: kommunizmus áldozatainak, holokauszt áldozatainak emléknapja (előadások, egyes csoportok kirándulni mennek az emléknaphoz közel eső hétvégén)
   n. kollégiumi „Ki mit tud” (DÖK-szervezésű tehetségkutató verseny, nevelőtanári zsűrivel),
   o. Zsemle-gála: a diákújság (Pannonhalmi Zsemle) szervezésében a szakkollégium együttesei bemutatják zenei tehetségüket;
   p. fotókiállítás a diákok fotóiból a szakkollégium tetőterének galériáján;

q. fotópályázat: digitális és analóg fotók tematikus pályázata,
r. kortárs galéria: kortárs művészek kiállítása megnyitóval a szakkollégium tetőterének galériáján;
s. diákszínpad (10. évfolyam): a művészeti kurzus színház csoportja évente kétszer bemutatja a megtanult színdarabot, koreográfiát;
t. tájfutás (évente kettő: egy edzőfutás és egy bajnoki forduló)
u. asztalitenisz-bajnokság (a DÖK szervezésében)
v. Flóris kupa (8-11. évfolyam labdarúgó csoportbajnoksága)
w. Botond kupa (labdarugó csoportbajnokságok az átlagos tehetségűeknek)
x. C kupa (labdarúgó csoportbajnokságok a kevésbé tehetségeseknek)
y. méta-bajnokság (megfelelő számú csapat jelentkezése esetén)
z. KRESZ-tanfolyam

6.5. A szakkollégiumi foglalkozások óraszámai

6.5.1. A szakkollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszáma

TÉMAKÖR	7-8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1
Az önismeret és társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
összesen évi	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra

6.5.2. A diákok szakkollégiumi foglalkozásainak heti óraszáma az NKT 28.§ (1) és (4), valamint az 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet 4.§ (2) és 5.§ (4) bekezdéseivel összhangban az alábbi táblázat szerint alakul (a táblázat a minimum követelményeket tartalmazza, az egy hétre jutó átlag értékében):

kollégiumi foglalkozás	7.évf.	8.évf.	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.
6.2.1. szerinti tevékenység	14,3 óra	14,3 óra	18,3 óra	18,3 óra	21,5 óra	21,5 óra
6.2.2. vagy 6.2.3 vagy 6.2.4. szerinti tevékenység	legalább 1 óra	legalább 1 óra	legalább 1 óra	legalább 1 óra	legalább 1 óra	legalább 1 óra
6.3.1. szerinti tevékenység (egy hétre elosztott érték)	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra
6.3.2. szerinti tevékenység	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
6.3.3. és 6.3.4. szerinti tevékenység	szabadon választható, nincs minimum érték					
6.3.5. szerinti tevékenység	0,5 óra	0,3 óra	0,3 óra	0,3 óra	0,3 óra	0,3 óra
6.4.1. szerinti tevékenység	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
6.4.2. szerinti tevékenység	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
6.4.3. szerinti tevékenység (egy hétre elosztott érték)	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra
összesen heti:	**23,3 óra**	**23,1 óra**	**27,1 óra**	**27,1 óra**	**30,3 óra**	**30,3 óra**

6.6. A tematikus csoportfoglalkozások tartalma

6.6.1. A tematikus csoportfoglalkozások szervezése és tartalma az 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet 3. mellékletét követi. A csoportfoglalkozások éves munkatervét a nevelőtanárok a körülmények lehető legteljesebb figyelembevételével készítik el. Adott esetben kikérik az osztálybencés, a mentálhigiénés szakember vagy a kollégiumi helyettes segítségét. Az egyes foglalkozások óratervét a nevelőtanár készíti el.

6.6.2. A szakkollégiumi foglalkozások programterve

a. A tanulás tanítása

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Napi időbeosztás, napirend, szokásrendszer kialakítása Lényegkiemelés fontossága, rövid vázlatkészítés technikája, vázlatfüzet használata, gyors szótárazás technikája Információfeldolgozás folyamata (anyaggyűjtés, rendszerezés, a tanulás bevésés és átadás technikája) Könyvtárhasználat, dokumentáció (adatgyűjtés, értékelés, közlés)
9.	Különböző tanulási módszerek a szakkollégiumban (tanulószobai és egyéni tanulást segítő tanulás, tanulás a közösségben) Emlékezet, koncentráció, olvasás és szövegértés fejlesztése. Ismétlés, gyakorlás, kreatív írás. Motiváció szerepe a tanulásban
10.	Fontossági sorrend kialakítása a tanulásban Megfelel-e a kialakult tanulási módszer a változó követelményeknek? Adok-kapok viszony a tanulásban, kérés-elfogadás, segítségadás
11.	A gondolkodás folyamata A felsőoktatási felvételi eljárásai, szabályai és követelményei
12.	Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása, fejlesztése a szakkollégiumban (internet, multimédia)

b. Az erkölcsi nevelés

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Az emberi természet Az ember és kapcsolatai
9.	Az erkölcsi gondolkodás alapjai Normakövetés, szokáserkölcs
10.	A vallás világa Erkölcsi személyiség, emberi társaság
11.	Törvény és lelkiismeret
12.	A tudományos – technológiai fejlődés erkölcsi dilemmái

c. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Magyarság, európaiság, nemzeti ünnepeink Nemzeti kincseink megismerése
9.	Szülőföldünk hagyományai Címer, zászló eredete, nemzeti ünnepeink eredete
10.	Magyar nemzetiségek a határon túl Az Európai Unió kialakulása, célja, szerepe
11.	Múltismeret, hagyományaink Más népek nemzeti érzésének, kultúrájának tiszteletben tartása
12.	A magyar kultúra, sport és tudomány kiemelkedő eredményei Az európaiság, az európai kulturális hagyományok és örökség megismerése, megóvása, gyarapítása

d. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Az iskola és szakkollégium működési rendjének és elvárásainak megismerése. A külső megjelenés és a társadalmi érintkezés illemtana A társadalmi normák, beilleszkedés és autonómia
9.	Az egyén helye a kollégiumi közösségben Az egyén jogai, e jogok történelmi előzményei, információk gyűjtése (könyvtárban, médiában, interneten), feldolgozása és elemzése
10.	A demokratikus állam működésének főbb elemei (választási rendszer, a törvényhozás és a kormány, az igazságszolgáltatás)
11.	A Diákönkormányzat szerepe jogai és lehetőségei: a jogok és lehetőségek megismerése a kollégiumi közösségben
12.	Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok (média) segítségével

e. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Reális énkép, személyiségprofil, személyiségjellemzők Megjelenés, magatartás, viselkedés Én és az önfegyelem
9.	Kapcsolatok és a kapcsolódás formái Az emberi megnyilvánulások és értelmezésük.

10.	Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok
11.	A férfi-nő kapcsolat és a szerelem változatai különböző kultúrákban és ma (beszélgetés, vita)
12.	Erkölcsi normák változásainak megismerése, bizonyosság és bizonytalanság, objektív jó és szubjektív érték konfliktusának kiértékelése

f. A családi életre nevelés

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	A család szerepe az egyén életében Családtípusok, családi szerepek
9.	A család szerepe a múltban és jelenben irodalmi példák és saját tapasztalatok feldolgozásával Feladatok elosztása a családon belül
10.	Megváltozott szerepkörök a családban Konfliktuskezelés a családban
11.	Felkészülés a családi életre, tudatos és természetes családtervezés Konfliktuskezelési technikák Család, barátok és közösségek
12.	A vitakészség (az érvelés, a másik érveinek a megértése, a nyitottság, a kulturált kifejezésmód gyakorlása különböző szituációkban – vitaest Szerepek, feladatok a családban. A szülői felelősség, kapcsolatok a családtagok között, a családi élet szervezése

g. Testi és lelki életre nevelés

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Környezetünk és közérzetünk: felelősség magunk, társaink és környezetünk egészségéért, testi, lelki Jóllétéért” A szabadidő tervezése, szervezése Ideális társas, közösségi kapcsolatok kialakítása A betegségek megelőzése
9.	Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés: élethelyeztek megbeszélése, dramatizálása Konfliktusok kezelése, megoldása, értékütköztetés Nemi szerepek, barátság, partnerkapcsolatok: szerepjátékok, szituációs játékok Függőséghez vezető lépések, szokások megelőzése
10.	Az alapvető szolgáltatások megismerése: családi költségvetés Emberi játszmák elemzése A szexualitás értékének kielemzése, mindennapi relevanciával
11.	A betegségek megelőzése. Hova, kihez forduljak, ha baj van? Betegápolás. Környezetünk, a háztartás egészséget fenyegető veszélyforrásai Rekreáció, séták, kirándulások. Védekezés a stressz hatásai ellen A szűrővizsgálatok. Az önvizsgálat
12.	Irodalmi alkotásokban, filmekben ábrázolt konfliktusok elemzése Relaxációs technikák Elsősegélynyújtás, önmentés

h. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Hogyan segíthetek? Kinek segíthetek?

	Segítségnyújtás a családban
9.	A felelősségvállalás formái Segítségnyújtás szűkebb és tágabb környezetünkben
10.	Önkéntesség a saját életemben – fogadás és nyújtás (csoportkérdőív segítségével) A segítségre szorulók köre
11.	Sérült, fogyatékkal élők számára nyújtott segítség
12.	Önkéntes szervezetek – Hogyan csatlakozhatok?

i. Fenntarthatóság, környezettudatosság

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Környezetünk változása: Hogyan változott a település? Milyen előnyök és hátrányok származtak ebből? A környezetet feleslegesen terhelő termékek, tevékenységek
9.	Hogyan változott életünk minősége? Okai? A javulás és romlás mérlege Hogyan keletkeznek a globális környezeti problémák? Ki a felelős? Szemétgyűjtési akció közvetlen környezetünkben és a hulladék szelektív kezelése
10.	Ismerkedés nemzeti parkjaink értékeivel, a természet és tárgyi környezet értékeinek megóvása Kié a felelősség? A diák felelősségvállalása a kollégiumi környezet állapotáért
11.	Jövőkép kialakítása: mi befolyásolja döntéseimet? Kapcsolat építése környezetvédő szervezetekkel.
12.	A Föld, mint globális rendszer. Környezettudatos vásárlás, fogyasztás Hogyan tervezem saját jövőmet?

j. Pályaorientáció

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	Tájékozódás, ismerkedés különböző szakmákkal
9.	Ismerd meg önmagad, saját képességek, érdeklődési kör felmérése, pályaorientáció
10.	Saját képességek, érdeklődési kör felmérése, pályaorientáció Az álláskeresés formái, nyári munka
11.	Munkával kapcsolatos fogalmak: szerződés, belépés, beilleszkedés
12.	Az életpálya alakulása és a pályaválasztások szükségessége: életszerepek, életpálya alakulásának jellemző típusai, foglalkoztatási viszonyok

k. Gazdasági és pénzügyi nevelés

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	A takarékosság fontossága A zsebpénz (osztálykassza) ésszerű felhasználása
9.	Háztartási bevételek és kiadások A megtakarítások lehetséges formái
10.	költségvetés készítése, vásárlás, reklám Különböző fizetési formák (készpénz, bankkártya) előnyei és hátrányai
11.	Banki szolgáltatások szerepe mindennapi életünkben Európai és egyéb országok fizetőeszközei
12.	A gazdaság, a munka világa és a munkaerőpiac működése Munkalehetőségek a gazdaságban és a pénzügyi szektorban

l. Médiatudatosságra nevelés

évfolyam	tartalmak, tevékenységek
7-8.	A hagyományos információ – átadás formái
9.	A közösségi oldalak Az internet használatának írott-íratlan szabályai
10.	A rádió, televízió és Internet Kis médiajog – esetekkel
11.	A írott és az elektronikus sajtó A bulvársajtó
12.	A hiteles hírforrások, információ szelektálása

6.6.3. Intézményünk gazdag hagyományából merítve az alábbi tematikák is ajánlás erejűek:

a. Pannonhalma

- Kik a bencések?
- Miért vagyunk Pannonhalmán?
- Miben más Pannonhalma, mint más gimnázium?
- Miért nem lehet nekünk tegezni a testvéreket (talán még egy-két atyát is)? Miért vannak olyan diákok, akik tegezik őket.

b. Az ember

- Miért élünk mi, emberek?
- Ki vagyok én?
- Mi a szabadság?
- Hány életünk van?
- Mikor leszünk felnőttek?
- Mit jelent az emberi lélek fogalma?
- Miért van a világon szenvedés?
- Miért van az, hogy egy embert nagyon jónak tartok, s pár hét múlva csalódom benne?
- Miért halnak meg az emberek?
- Miért van (mire jó) az önsanyargatás?
- Mennyire határoz meg valakit, hogy milyen családból származik? Mennyit tudunk magunkon alakítani?
- Lesz-e család, közösség 30 év múlva?
- Milyen mértékben lehet elszakadni a szüleinktől?
- Meddig terjedjen az önbecsülésünk?
- Miért adott nekünk Isten szabad akaratot?
- A halál után mi történik velünk? Létezik-e mennyország és pokol?
- Honnan tudjuk, hogy van tisztítótűz?
- Igaz-e, hogy egyes emberek, amikor a klinikai halál állapotában vannak, látják Istent, aki hívja őket?

c. A bűn

- Miért bűnös az ember? - Az ördög csinált bennünket rosszra, vagy mi vagyunk olyan rosszak, hogy bűnöket követünk el?
- Mi az áteredő bűn?
- Lehetséges-e, hogy egy ember olyan tökéletes legyen, hogy egész életében nem követ el bűnt?
- Miért bűn az, ha valaki több dolgot élvez az életben?

- Isten büntetése-e a paráználkodóra az AIDS?
- Mikor teszünk jót?

d. A világ
- Létezett-e Paradicsom?
- Mikor lesz a világ vége? Lesz-e egyáltalán?
- Vannak-e UFO-k? Mit gondol erről az Egyház?
- Van-e (lehet-e) az embernél nagyobb intelligencia a Földön kívül? Ha van, akkor ő is Isten teremtménye? Lehet-e, hogy ők irányítanak mindent?
- Miért van annyiféle vallás? - Üdvözülhet-e pl. egy mohamedán, aki annyira másként él, mint egy keresztény? Ha igen, miért?
- Melyik az igaz: az, hogy Isten megteremtette Ádámot és Évát, vagy az, hogy a majomból fejlődtünk?
- Van-e lélekvándorlás?
- Ellentétes-e a kereszténység és a jógázás?
- Léteznek-e szellemek?
- Van-e lelke az állatoknak és a növényeknek?
- Az ember eddig is csinált mesterségesen növényszaporítást. Akkor miért háborodik fel a világ egy skót kisbárány klónozásán? Szerintem ez nem bűn, mert a báránynak nincs lelke. Ugye nem bűn?
- Mi a csoda?
- Mire valók a kis emberi erőfeszítések az Univerzum nagyságához képest?
- Miért nem tudnak a tudósok és az egyház megegyezni a világ teremtésén?
- A mai világra ráférne már egy "Vízözön". Miért nincs?

e. Barátság, szerelem, testiség
- Mi a fontosabb: egy igaz barát vagy egy igaz szerelem?
- Mi az önzetlen barátság?
- Mi a szerelem, és Istennek mi köze van a szerelemhez?
- Hogyan lehet itt, Pannonhalmán úgy kapcsolatot tartani egy lánnyal, ha nagyon ritkán találkozunk, szinte soha?
- Még nagyon furcsa, hogy ebben az iskolában egy lány sincs. - Negyedik után be tudunk-e majd illeszkedni egy más életformába?
- Meddig mehet el egy 14 éves gyerek a párkapcsolatban, ha szerelemből teszi?
- Hány lányt szerethet *egyszerre* valaki?
- Miben különbözik a szeretet és a szerelem?
- Mi köze a szerelemnek a testiséghez?
- Bűn-e a házasság előtti szex? Lefekhet-e két ember egymással - házasság előtt - úgy, hogy az ne legyen bűn?
- Az miért bűn, ha egy fiú meg egy lány levetkőznek egymás előtt, de nem csinálnak semmi komolyat (pl. nem közösülnek)?
- Bűn-e az önkielégítés?
- Bűn-e pornófilmet végignézni?

f. A háború
- Mi a gyűlölet?
- Miért van a háború a világban?
- Miért hagyta Isten, hogy a világháborúk kitörjenek?
- Miért engedte Isten, hogy az ember feltalálja az atom- és hidrogénbombát?
- Ki a bűnös a háborúban: aki végrehajt, vagy aki parancsol?
- Lehet-e a katonának ellenséges ország katonáját megölni?
- Önvédelemből kárt okozhatunk-e más testi épségében?

g. Egyház

- Hogyan változott a világ a kereszténység létrejöttével?
- Miért vannak az egyházban rangok (püspök, pápa, stb.)?
- Mi a dolga egy pápának?
- Miben különböznek a különféle szerzetesrendek?
- Miért nem lehet egy papnak felesége? Lehet(ett)-e barátnője, szexuális kapcsolata?
- Nem hanyatlik-e a katolikus egyház? Van-e még tekintélye az egyháznak?
- Joga van-e az egyháznak beleszólni a világpolitikába?
- Miben tudja az egyház előmozdítani a világ fejlődését (tudomány, technika)?
- Miért juthatnak be az Isten országába a gazdagok?
- Miért kell misére járni?
- Mitől lesz valaki szent?
- Miért különbözik a mindennapi élet az isteni tanítás szerinti élettől?
- Miért vesz az egyház mindent olyan szigorúan?

h. Isten, Krisztus, hit
- Be lehet-e bizonyítani, hogy van Isten?
- Miért csak egy Isten van?
- Lehet, hogy Istent az ember találta ki?
- Hogy ismerhetjük meg igazán Istent?
- Miért nem mutatkozik meg Isten?
- Hogyan lehet Istennel a leghatásosabban kommunikálni? (Az imádságot néha (persze itt bennem van a hiba) egyoldalúnak érzem, mintha nem sikerülne igazán kapcsolatba lépnem Istennel.)
- A teremtéstörténet azt írja, hogy milyen csodálatos világot teremtett Isten. A rosszról viszont miért hallgat? Pl., hogy isten HIV-vírust is teremtett, mert úgy az magától nem keletkezett.
- Miért nem jön el Krisztus?
- Hogyan keletkezett a hit?
- Miért kell "Istent szolgálni"? (Neki semmire sincs szüksége tőlünk.)
- Mi a mennyország?
- Mi a pokol?

i. Biblia
- Fölfedezheti-e tudomány, hogy nincs Isten?
- Ha a Bibliát Isten sugalmazta az embereknek, akkor miért írja azt, hogy a nyúl kérődző állat? (Mert nem kérődző; és ezt istennek még jobban kellene tudni, mert a nyulat is ő teremtette.)
- A Biblia miért nem szól az Őskorról és a dinoszauruszokról?
- Hogyan olvassuk a Bibliát?
- Mi mindenre találunk választ a Bibliában?
- Miért bűnös alapesetben a Bibliában minden vámos?

6.7. A pedagógiai felügyelet

6.7.1. Az ügyeletes nevelőtanár: A kollégium az ügyeletes nevelőtanárok segítségével gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó diákok pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről. Így különösen:

a. Visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében.
b. Folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartatását, különös tekintettel az ebédlői rendre, a kötelező séta idejének betartására, a betegszoba fegyelmére, valamint az éjszakai nyugalom biztosítására.

c. Az ügyeletes nevelőtanár balesetek esetén az illetékes csoportvezető nevelőtanár és valamely helyettes vagy az igazgató értesítése mellett intézkedési jogkörrel rendelkezik.
d. Időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,
e. A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között megfelelően dokumentált információcserére kerül sor.

6.7.2. A kollégium vezetőjének szervezési feladatai:
a. a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés, összefoglalóan a prefektusi beosztás megszervezése, felügyelete, ellenőrzése;
b. a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése és ellenőrzése;
c. a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának felügyelete, a karbantartás irányítása;
d. az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
e. a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak;
f. fegyelmi helyzeteknél mérlegelés után fegyelmi eljárás kezdeményezése az igazgató tanácsban.

7. A szakkollégium napirendje

7.1. A tanulók életrendje

7.1.1. Kollégiumunk törekszik biztosítani a diákok optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a diákok, szülők, és az iskola által támasztott elvárásokat, igényeket, valamint az intézményünkben kialakult és jól bevált szokásokat is. A diákok napi életrendjének kialakítása belső szabályozás alapján működik, amelynél szem előtt tartjuk azt a fontos elvet, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a közoktatási törvény jogszabályainak keretei között – a diákok életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

7.1.2. A napirend kialakításánál a szakkollégium diákönkormányzata javaslati és véleményezési joggal él. A feladatok és célok kitűzésénél és végrehajtásánál a csoportok és a diákönkormányzat vezetői egyaránt részt vesznek. szakkollégiumunk a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik megőrizni és ápolni az eddigi hagyományokat, és újabbak kialakítására is törekszik.

7.1.3. Ahhoz, hogy diákjaink felkészülése hatékony legyen, nagyon fontos, hogy a tanuláshoz kipihenten fogjanak hozzá. Stúdiumok előtt biztosítjuk kollégistáink részére a kikapcsolódást, a testedzést, és idegrendszerük regenerálódásához szükséges időt.

7.1.4. A tanulást segítő külső körülményeket megteremtjük, és biztosítjuk az objektív feltételeket (saját íróasztal, állandó, megszokott, otthonosan berendezett szobák és közösségi terek, audiovizuális-, és tömegkommunikációs eszközök, indokolt esetben és átgondolt szabályozás mellett vezetékmentes internet-kapcsolat, számítógéppark használatának lehetőségei stb.).

7.1.5. Nevelőtanáraink, prefektusaink folyamatosan figyelemmel kísérik a diákok tanulmányi teljesítményét, s arról rendszeresen jelentést adnak a kollégiumvezetőnek. Célunk, hogy diákjaink megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Folyamatosan ellenőrizzük, értékeljük, és segítsük az újonnan érkezett diákokat mindaddig, amíg képessé nem válnak az önálló tanulásra.

7.2. Napirend hétköznapokon

7.2.1. Ébresztő: reggel 6 óra 30-kor. Egyénileg legkorábban 6.15-kor szabad felkelni. Ennél korábban csak prefektusi engedéllyel. A közös hálók melletti zuhanyozókat ébresztő előtt nem szabad használni.
7.2.2. A reggeli stúdium vagy korai óra 7-kor kezdődik.
7.2.3. A reggeli idejéhez alakítva a reggeli stúdium legkésőbb 7.45-kor ér véget. Reggeli után a szobákban rendet kell hagyni úgy, hogy 8.15-kor már mindenki a tanteremben legyen.
7.2.4. A lyukasórákat mindenki stúdiumi fegyelemmel tölti, az ügyeletes nevelőtanár vagy az erre kijelölt nevelő vezetésével és felügyeletével. A 11-12. osztályosok a szobáikban, a többiek a nevelőtanár által megjelölt helyen. Az 6. óra, ha elmarad, ebédidőnek minősül.
7.2.5. Az ebéd az utolsó tanítási órát követi, kivétel ez alól, hogy sportesemény miatt az azon részt vevők az 5. óra után ebédelhetnek.
7.2.6. A kötelező séta 14.45-től 15.30-ig tart, a várkapun kívül. A tornacsarnokban csak a szervezett edzésen részt vevők tartózkodhatnak.
7.2.7. A különórák 15.15-kor kezdődhetnek. A stúdium egységesen 16.00-kor kezdődik, és két szünettel a vacsoráig tart.
7.2.8. A 7-8. osztályosok 18.40-kor, a 9-esek 18.45-kor, a 10. osztályosok 18.50-kor indulnak vacsorázni a felügyelő nevelőtanár vezetésével. A 11. osztályosok stúdiuma 18.55-ig, a 12-eseké 19.00-ig tart. Mindkét évfolyam saját stúdiuma befejeztével - csengetésre - indulhat vacsorázni.
7.2.9. Vacsora után szabadidő van. 21.00-ra mindenki a hálóteremben van, készülve az esti imára és a takarodóra.
7.2.10. 21.10-kor – ha mozi vagy előadás miatt a létszám nem túl alacsony – minden kollégiumi csoport együtt van és a nevelőtanár vezetésével lezárja a napot (esti ima).
7.2.11. 21.30-kor villanyoltással ér véget a nap. A 11-12. évfolyam 22.00 óráig az ágyban olvashat.

7.3. Napirend szombaton

7.3.1. A hétköznapi rend az alábbi eltérésekkel érvényes szombaton:
7.3.2. Ebéd után 17.30-ig szabadidő van.
7.3.3. 18.00 órakor kötelező szakkollégiumi csoportfoglalkozás (csendesóra).
7.3.4. Villanyoltás - ha külön rendelkezés nincs - 22.00-kor.

7.4. Napirend vasárnap

7.4.1. A hétköznapi rend az alábbi eltérésekkel érvényes vasárnap:
7.4.2. Felkelés 8-kor - egyénileg legkorábban 7.45-kor.
7.4.3. Reggeli 8.15-tól 8.55-ig.
7.4.4. 9.00-től 11-ig stúdium.
7.4.5. 11.15-kor a nevelőtanár vezetésével misére indulnak a csoportok.
7.4.6. A diákmise után közvetlenül ebéd – az évfolyamok sorrendjében.
7.4.7. Ebéd után szabadidő van, 17.30-ig.
7.4.8. 18.00-kor stúdium kezdődik.

8. Kollégiumi intézkedési tervek

8.1. A hátrányos helyzetű diákoknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

8.1.1. Az újonnan érkezett, hátrányos helyzetű diákok felmérése a gyenge és kiemelkedő képességű diákok kiszűrése, az iskolában szerzett érdemjegyek, valamint a stúdiumokon megtanult ismeretek ellenőrzése alapján történik meg már a tanév első hónapjaiban. A szociálisan hátrányos, illetve veszélyeztetett helyzetben lévő fiatalokat szükség esetén a megfelelő szakemberekhez (gyermekvédelmi felelős, pszichológus), vagy a támogatást nyújtó intézményekbe (gyámügyi hivatal, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő központ) irányítjuk. A szociális juttatásokról (rendkívüli-, és rendszeres gyermekvédelmi támogatás, szociális segély, stb.), a tanácsadási lehetőségekről (családvédelmi, gyámügyi szakember) szülői értekezleten, vagy személyes találkozások alkalmával tájékoztatjuk a szülőket. A gyenge teljesítményt nyújtó diákjainknak szorgalmazzuk a korrepetálásokon való mindenkori részvételt. A tehetséges diákok képességeinek fejlesztésére az iskolában és a kollégiumban szervezett szakköri foglalkozásokon és fakultációs órákon nyílik lehetőség.

8.1.2. A társadalmi beilleszkedést és a pályaismeretek bővítését hivatottak segíteni azok a foglalkozásaink, amelyeken diákjaink találkozhatnak más iskola diákjaival; előadások, amelyek útmutatásul szolgálhatnak a pályaválasztáshoz; megbízatások, melyek során kollégistáink hivatali ügyeket bonyolíthatnak le. Egyéni és kiscsoportos beszélgetések során nevelőtanáraink közvetett és közvetlen módon tájékozódnak a kollégiumi diákok érdeklődéséről, kiemelkedő teljesítményeiről, továbbtanulási- és pályaválasztási szándékukról.

8.2. A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

8.2.1. Nevelőtanáraink fontos feladata, hogy a kollégiumunkban élő szociális és egyéb hátrányokkal küzdő fiatalokat feltérképezzék, problémáikat megismerjék, s az ismeretek birtokában tegyék meg a szükséges intézkedéseket, kezdjék meg a segítő munkát. A nevelőtanárok prevenciós jelleggel olyan ismeretterjesztő foglalkozásokat tartanak, amelyekből a diákok tanulhatnak és megfelelő következtetéseket vonhatnak le. A helyi gyermekjóléti intézményekkel, szakszolgálatokkal folyamatos kapcsolatban állunk, s a speciális szakmai hozzáértést igénylő diákokat a megfelelő szakemberekhez irányítjuk. A gyermekvédelemben érintett fiatalok családtagjait is tájékoztatjuk arról, hogy honnan, mely szakszolgálatoktól kaphatnak segítséget, s hova fordulhatnak problémáikkal.

8.2.2. szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeink

a. felzárkóztató, tehetséggondozó programok
b. drog- és bűnmegelőzési előadások
c. pályaorientáció
d. felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon
e. helyi és regionális támogatások megszerzésének ösztönzése
f. ösztöndíjak
g. a szociális támogatást nyújtó pályázatok figyelése és megcélzása

8.2.3. a lelki problémákkal küzdő diákokra való odafigyelés

a. egyéni beszélgetések során vigasznyújtás, tanácsadás
b. súlyosabb gondok esetén a megfelelő szakemberhez történő irányítás (orvos, pszichológus, védőnő, jegyző, stb.)

c. kapcsolatfelvétel a gyámügyi hivatalokkal, a családsegítő szolgálattal, a gyermekjóléti szolgálattal
d. elbeszélgetés a szülőkkel, a családdal, a közeli hozzátartozókkal, barátokkal
e. kortárs segítők bevonása

8.2.4. segítségnyújtás az egészségügyi problémákkal küzdő diákok esetében
a. enyhébb lefolyású, ismert betegségek esetén gyógyszeres segítségadás, intézményen belüli ellátás, házi ápolás
b. gyors, hirtelen fellépő rosszullétek esetén a doktor kirendelése
c. a beteg diákok megfelelő szakorvoshoz, háziorvoshoz, orvosi ügyeletre történő irányítása teendők a kollégistáknál felmerülő jogi problémák esetén

8.2.5. a diákok megismertetése a diákjogokkal
a. a diákönkormányzat bevonása
b. a jegyző, ill. más hivatali személyek és szervek megkeresése

8.3. Kollégiumi hagyományápolási terv

8.3.1. Kollégiumunk tudatosan ápolja, őrzi, és folyamatosan bővíti ezeréves hagyományait. A rendszeresen ismétlődő események, a tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik a kollégiumhoz való tartozást. Célunk az, hogy diákjainkban maradjon meg, sőt erősödjön a kötődés a küldő környezettel és alakuljon ki a kötődés a befogadó környezettel. Tartsák meg azokat az értékeket, amelyekkel környezete elküldte a kollégiumba és az új környezet értékei, épüljenek be személyiségükbe. Ennek területei:
a. A bencés rendhez fűződő hagyományok megismerése, ápolása és azok megbecsülésére való nevelés.
b. Művészi élmények szerzése és a rendezvényeken való részvételben és szereplésben rejlő örömök megtapasztalása.
c. A közösségi érzés erősítése a különböző kollégiumi rendezvények által.

8.3.2. Hagyományaink ünneplését az éves munkarend tartalmazza. Ennek előkészítése az igazgatótanács feladata. Az éves munkarendet a nevelőtestület fogadja el és a titkárság gondoskodik a megfelelő közzétételről.

8.4. Kollégiumi fejlesztési terv

8.4.1. Az intézmény fejlesztését az igazgatótanács vezeti a tantestület tagjai közül kinevezett stratégia bizottság támogatásával. A fejlesztésekben a fenntartó által felállított beruházási csoport és a projektigazgató együttműködése is jelentős segítség.

8.4.2. Kollégiumunk fejlesztésére az iskola jövőképe irányadó. A közelmúlt nagyobb vállalásai voltak a Tápi erdei iskola felújítása, a művészeti foglalkoztató-terem kialakítása, a tetőtéri szobák felújítása és az új tornacsarnok felépítése. A jövő tervei között szerepel egy új díszterem kialakítása és a tálaló felújítása.

8.4.3. Az ingatlanfejlesztések mellett a humánerőforrás és a szervezeti fejlesztés is elkezdődött. Az említett stratégia csoport vezetésével a nevelőtestület négy alapvető irányt határozott meg a konkrét fejlesztési akciótervek összefogására:
a. nyílt kommunikáció
b. átlátható működés
c. pedagógiai konszenzus
d. élhető hivatás.

8.5. A kollégiumi nevelés eredményessége

8.5.1. Időszakosan, egy szervezetfejlesztési folyamat indulásánál diagnózist készítünk külső szakértők bevonásával, amely személyes interjúkon alapul. Ez a diagnózis az intézmény szervezeti felépítésének hatékonyságát, a kommunikációs folyamatok és csatornák működését vizsgálja. Segít reflektálni működésünk fejlesztendő területeire és megtartani erősségeinket. A diagnózis eredményét a fenntartó elé tárjuk, a tantestülettel részletesen elemezzük, az igazgatótanács és a stratégia bizottság pedig munkájában felhasználja a záródokumentum megállapításait.

8.5.2. A rendszeres hatósági és fenntartói ellenőrzés segíti a szakmai színvonal fenntartását és növelését. Bizakodva tekintünk a szakfelügyelői rendszer elé is. A kritikában a továbblépés lehetőségét keressük.

8.5.3. A szülői véleményeknek számos informális csatornája van, amelyeket különböző szinteken használhatunk (csoport, osztály, évfolyam, tanulókör, iskola). A szülőkkel való kapcsolatba törekszünk minden érintettet bevonni (diáktársak, szaktanárok, technikai dolgozók, külső munkatársak), hogy a szülőkben is mind teljesebb kép rajzolódjék ki munkánkról. Ennek egyik alkalma a szülői hétvége.

8.5.4. Elsődleges fontosságúnak tartjuk a párbeszédet a diákokkal különösen is a diákság hivatalos, választott képviselőivel, a DÖK-kel: ennek a párbeszédnek a közvetlen felelőse a választott DÖK-segítő nevelőtanár. A konszenzusos döntéshozatalt előnyben részesítve kevésnek tartjuk a Knt. 48.§. szerinti pusztán véleményezési jogkört. Fontos döntéseket nem akarunk meghozni a diákok támogatása nélkül. A diákok nélkül ugyanis nehezen tudnánk eredményesek lenni.

8.5.5. Szerepet kapnak alkalmi kérdőívek, szavazások, visszajelzés-fórumok a kollégiumi csoportokban. Ennek régi hagyománya van intézményünkben.

8.5.6. Párbeszédben állunk az Alumni-szervezettel. Intézményünk erős társadalmi támogatottságának egyik jelentős forrása az öregdiák-szervezet. Az öregdiákok egy része – rendszeres látogatások és találkozók, valamint az Pannonhal-MA folyóirat révén – élő kapcsolatot ápol az intézménnyel. Az ő véleményüket a nagyobb döntéseknél figyelembe vesszük.

8.5.7. Hasznos fórumnak bizonyulnak a tanári-nevelői osztálykonferenciák. Eredményességünk operatív és pedagógiai szempontból is függ a rendszeres konzultációktól, amelyeknek elsődleges teret biztosít, hogy félévente – az osztályozó konferencián túlmenően – minden csoportra külön alkalmat szánunk, ahol az érintett tanárok és nevelők megvitatják a csoportot érintő fontos kérdéseket.

8.5.8. A sajtóban megjelenő rangsoroktól igyekszünk függetlenedni.

V. Záró rendelkezések

A Pedagógiai Programot szükség szerint, de legalább négyévente felül kell vizsgálni. A program módosítását kezdeményezheti a fenntartó, az igazgató, az igazgatóhelyettesek, a nevelőtestület 75%-a. A pedagógiai programot módosítani olyan eljárással lehet, amelyet jogszabály a jóváhagyáshoz előír.

A Pedagógiai Program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg: fenntartó, iskola irattára, iskola könyvtára, titkárság, igazgató, iskolai honlap.

Pannonhalma, 2026. szeptember 01.

A Pedagógiai Program jelen szövegét jóváhagyom:

dr. Juhász-Laczik Albin
igazgató

Pannonhalma, 2026. augusztus 28.

A Pedagógiai Programot az intézményfenntartó képviselőjeként és egyetértési jogát gyakorolva jóváhagyom, annak rendelkezéseivel egyet értek:

Hortobágyi T. Cirill
Pannonhalmi Főapát, fenntartó

Pannonhalma, 2026. augusztus 28.

A nevelőtestület a Pedagógiai Programot a 2026. augusztus 27-i ülésén jelen, módosításokkal egybeszerkesztett változatát elfogadta. A nevelőtestület képviseletében:

Dörnyei Zsuzsanna

A Pedagógiai Program revíziójánál a nevelőtestület a DÖK 2026. január 5-én megfogalmazott véleményét és javaslatait figyelembe vette. A módosításokkal egybeszerkesztett hatályos szöveget 2026. szeptember 16-án ismét a DÖK elé tárja újabb véleményezés és újabb javaslattétel végett.

Csertán Judit, DÖK-segítő tanár

Pannonhalma, 2026. augusztus 28.